

**WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE**

**Raport z realizacji Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób
Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu
na lata 2006 -2013**

Raport za rok 2011

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP I PRZEDMIOT RAPORTU.....	4
II. PODMIOTY WSKAZANE JAKO REALIZATORZY WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU WYRÓWNYWANIA SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I PRZECIWDZIAŁANIA ICH WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU NA LATA 2006-2013.....	6
1. DEPARTAMENT PROMOCJI, EDUKACJI, KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI	
1.1 Kształcenie specjalne.....	6
1.2 Pomoc psychologiczno – pedagogiczna udzielana uczniom niepełnosprawnym.....	10
1.3 Niepełnosprawni studiujący.....	15
1.4 Niwelowanie barier architektonicznych w szkołach i placówkach oświaty.....	16
2. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY	
2.1 Poziom bezrobocie w województwie świętokrzyskim.....	19
2.2 Wolne miejsca pracy w województwie świętokrzyskim.....	21
2.3 Podjęcie pracy.....	22
2.4 Bezrobotni niepełnosprawni wg stopnia niepełnosprawności, wieku, poziomu wyszkolenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy.....	22
3. PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	
3.1 Programy celowe realizowane przez Oddział Świętokrzyski PFRON w 2011 roku.....	25
3.2 Środki finansowe przeznaczonych na realizację programów PFRON.....	25
3.3 Liczba beneficjentów ostatecznych korzystających z dofinansowania w ramach programów PFRON.....	26
4. DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY.....	28
5. REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ	
5.1 Ochrona zdrowia – profilaktyka, leczenie, rehabilitacja medyczna.....	28
5.1.1 Dynamika narastania problemu niepełnosprawności na podstawie liczby orzeczeń o niepełnosprawności wydawanych przez uprawnione instytucje.....	28
5.1.2 Przeciwdziałanie niepełnosprawności w sektorze ochrony zdrowia.....	35
5.1.3 Dostępność do świadczeń rehabilitacji medycznej.....	48
5.1.4 Leczenie uzdrowiskowe.....	57
5.1.5 Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczno – medyczny.....	60

5.2 Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych przez ośrodki pomocy społecznej.....	62
5.3 Projekt systemowy Regionalnego Ośrodka Polityki społecznej „Edukacja receptą na lepsze jutro”.....	66
5.4 Domy Pomocy Społecznej w Województwie Świętokrzyskim.....	68
5.5 Środowiskowe Domy Samopomocy w Województwie Świętokrzyskim.....	68
5.6 Warsztaty Terapii Zajęciowej.....	70
5.7 Centrum Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej.....	72
5.8 Zadania obowiązkowe województwa i powiatów z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej.....	75
5.8.1 Zadania powiatów finansowane ze środków PFRON.....	75
5.8.2 Zadania województwa finansowane ze środków PFRON.....	78
III CELE, ZADANIA ,WSKAŹNIKI.....	82
IV PODSUMOWANIE.....	87
Spis tabel.....	93
Spis wykresów.....	95

Opracowanie zbiorcze:
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

I. WSTĘP I PRZEDMIOT RAPORTU

Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006-2013 został uchwalony w dniu 24 kwietnia 2006 roku (Uchwała Nr XXXVII/440/06 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego).

Przedmiotem Programu są możliwości kreowania rozwiązań środowiskowych, które mają spowodować włączenie osób niepełnosprawnych w społeczne i ekonomiczne życie.

Program określa podstawowe cele i zadania w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu.

W poprzednich latach zostały zapoczątkowane zmiany, które w korzystny sposób wpłynęły na niepełnosprawność. Nie jest już ona rozumiana tylko jako dysfunkcja czy przyczyna choroby, ale jako wynik barier społecznych, fizycznych czy też ekonomicznych, jakie osoba niepełnosprawna napotyka w środowisku.

Człowiek niepełnosprawny w przeciwieństwie do osoby sprawnej ma trudności w pełnieniu różnych ról społecznych. Trudności te dotyczą każdej sfery życia osoby niepełnosprawnej: sfery osobowościowej, rodzinnej, społecznej i zawodowej.

Funkcjonowanie osób niepełnosprawnych można poprawić jedynie zmieniając mentalność społeczeństwa. Dopiero za taką zmianą może pójść poprawa jakości ich życia. Głębsza znajomość potrzeb i problemów osób niepełnosprawnych pozwoli na efektywniejsze niesienie pomocy przez państwo i innych ludzi.

Raport został opracowany na podstawie zebranych materiałów sprawozdawczych i ewaluacyjnych za rok 2011 przedłożonych przez instytucje zaangażowane w realizację *Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013*.

Źródłem poznania problemu niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim były dane Wojewódzkiego Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki, Departamentu Infrastruktury oraz od samorządów terytorialnych i organizacji pozarządowych.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej odpowiedzialny był za zebranie danych oraz ich analizę i opracowanie materiału zbiorczego.

Zgodnie z kierunkiem zmian w obszarze polityki społecznej Program uwzględnia kierunki w zakresie wspieranie działań mających na celu usamodzielnianie, rehabilitację oraz aktywizację osób niepełnosprawnych, w tym aktywizację społeczną i zawodową, wprowadzenie na rynek pracy, działania na rzecz podniesienia poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych, rozszerzenie współpracy instytucji z organizacjami pozarządowymi oraz racjonalne, efektywne wykorzystanie środków krajowych i unijnych.

Do opisu Raportu zostały użyte wskaźniki definicyjno- empiryczne oraz zmienne ilościowe i jakościowe. Dane uwzględniają bezpośrednie działania Samorządu Województwa,

realizowane przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi, a także z organizacjami pozarządowymi. Na tych samych zasadach gromadzone są informacje z samorządów terytorialnych.

Raport posiada następującą strukturę: wstęp, część druga została poświęcona analizie działań podmiotów wskazanych w *Wojewódzkim Programie Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013*. Trzecia część zawiera wybrane wskaźniki obrazujące problematykę niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim z uwzględnieniem celów i zadań wyznaczonych w Programie.

Cel główny i cele strategiczne Programu:

Cel główny: Zapobieganie powstawaniu ryzyka wykluczenia społecznego.

Cel strategiczny 1

Kształtowanie społecznych postaw akceptacji i tolerancji wobec niepełnosprawności i autonomii osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 2

Wspieranie aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych poprzez system pomocy społecznej.

Cel strategiczny 3

Zwiększenie aktywności i mobilności społecznej osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 4

Stworzenie optymalnych warunków wychowania i kształcenia dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Cel strategiczny 5

Ograniczanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych w dostępie do usług świadczonych na rzecz ogółu obywateli.

Cel strategiczny 6

Wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 7

Tworzenie regionalnej wiedzy i potencjału dla wdrażania nowych działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wzorem lat ubiegłych po zakończeniu każdego roku poszczególni realizatorzy wskazani w *Wojewódzkim Programie Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania Ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013*, jako podmioty realizujące Program opracowują na podstawie zebranych informacji raporty cząstkowe i przekazują je do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. Następnie ROPS sporządza raport zbiorczy z realizacji w/w Programu.

II. PODMIOTY WSKAZANE JAKO REALIZATORZY WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU WYRÓWNYWANIA SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I PRZECIWDZIAŁANIA ICH WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU NA LATA 2006-2013

1. SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA - DEPARTAMENT PROMOCJI, EDUKACJI, KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI

1.1. Kształcenie specjalne

Kształcenie specjalne organizuje się dla uczniów niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy.

Zgodnie z przepisami ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz rozporządzeniami ministra właściwego do spraw oświaty, kształcenie specjalne jest integralną częścią systemu edukacji.

System oświaty obejmuje kształcenie uczniów niepełnosprawnych w:

- przedszkolach, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkolach specjalnych oraz innych formach wychowania przedszkolnego;
- szkołach podstawowych, w tym: specjalnych, integracyjnych, z oddziałami integracyjnymi;
- gimnazjach, w tym: specjalnych, integracyjnych, z oddziałami integracyjnymi;
- szkołach ponadgimnazjalnych, w tym: specjalnych, integracyjnych, z oddziałami integracyjnymi oraz trzyletnich specjalnych szkołach przysposabiających do pracy.

Celem szkoły specjalnej jest przygotowanie do życia w integracji ze społeczeństwem poprzez: osiągnięcie możliwie wszechstronnego rozwoju uczniów.

Szkolne placówki specjalne to:

- ośrodki wczesnej interwencji – placówki, w których przebywa dziecko od urodzenia do 7 roku życia; są to miejsca, gdzie rodzice otrzymują np. informacje jak postępować z dzieckiem;
- przedszkola specjalne – od 3 roku życia nawet do 10 roku; dla dzieci niewidomych, głuchych, upośledzonych umysłowo (umiarkowane i znaczne upośledzenie), dla dzieci przewlekłe chorych;
- szkoły podstawowe specjalne:
 - dla dzieci upośledzonych umysłowo (w stopniu lekkim);
 - dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i częściowo znacznym (tzw. szkoły życia);
 - dla niewidomych;
 - niesłyszących;
 - niewidomych -upośledzonych umysłowo;

- gimnazjum;
- szkoły średnie:
 - zawodowe (dla upośledzonych w stopniu lekkim) przygotowujące do konkretnego zawodu;
 - szkoły przysposobienia do pracy (przygotowują do różnych rodzajów pracy);
 - licea;
 - technika;
 - szkoły pomaturalne – 2 letnie;
- warsztaty terapii zajęciowej – od 16 roku życia, dla osób z umiarkowanym i znacznym stopniem upośledzenia. W Warsztatach Terapii Zajęciowej organizowane są zajęcia rekreacyjne, wycieczki, terapia, rehabilitacja;
- domy pomocy społecznej – są przystosowane dla osób o różnym stopniu niepełnosprawności. Do domu pomocy społecznej kierowane są dzieci ze stwierdzoną niepełnosprawnością już w chwili narodzin, przyjmowane są również dzieci, które w wyniku śmierci straciły rodziców;
- mieszkania treningowe;
- ośrodki socjoterapii – dla osób niesłyszących;
- ośrodki szkolno – wychowawcze;

Tabela 1

Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w województwie świętokrzyskim w 2011 roku (rok szkolny 2010/2011)

Wyszczególnienie		Powiat buski	Powiat jędrzejowski	Powiat kazimierski	Powiat kielecki	Powiat konecki	Miasto Kielce	Powiat opatowski	Powiat ostrowiecki	Powiat pińczowski	Powiat sandomierski	Powiat skarżyski	Powiat starachowicki	Powiat staszowski	Powiat włoszczowski	województwo świętokrzyskie
		INTEGRACYJNE	Przedszkola	0	0	0	0	3	33	0	18	0	5	11	15	10
Szkoły Podstawowe	12		0	0	0	0	91	0	19	0	20	21	64	9	6	242
Gimnazja	0		0	0	5		85		30	0	13	15	40	7	2	197
Licea Ogólnokształ.	0		0	0	0	0	38	0	0	0	0	0	7	0	0	45
Technika	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓLNODOSTĘPNE	Przedszkola	7	3	1	15	12	13	12		0	6	0	8	3	3	83
	Szkoły Podstawowe	54	61	21	155	50	31	33	61	26	41	63	49	70	47	762
	Gimnazja	42	34	21	140	44	11	26	45	16	29	13	37	50	42	550
	Licea Ogólnokształ.	5	1	3	0	7	12	5	15	1	3	0	7	3	1	63
	Licea profilowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	4
	Technika	0	0	1	5	0	8	1	8	0	1	3	3	3	0	33

	Technika uzupełniająca dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	4
	Zasadnicze szkoły zawodowe	2	0	5	3	6	5	10	0	0	15	0	0	9	3	58
SPECJALNE	Przedszkola	0	0	2	0	0	18	0	0	0	22	13	5	0	0	60
	Szkoły Podstawowe	9	21	37	10	37	135	43	98	31	60	12	25	0	0	518
	Gimnazja	54	51	32	33	141	45	0	106	37	23	153	37	8	0	720
	Licea Ogólnokształ.	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	22
	Licea ogólnokształ. uzupełniająca dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych	45	0	0	0	0	0	0	24	0	0	18	20	0	0	107
SZKOLY PRZYSPOSABIAJĄCE DO PRACY, W TYM SPECJALNE	Szkoły specjalne przysposabiające do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z więcej niż jedną niepełnosprawnością	41	44	21	0	23	103	62	29	12	39	61	26	0	0	461
	Technikum	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
	Technikum Uzupełniające	0	0	0	0	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0	26
	Zasadnicza szkoła zawodowa	76	22	22	0	0	118	0	46	21	0	43	18	0	0	366
Łącznie		376	237	166	366	323	772	192	500	144	280	435	363	172	107	4 433
%		8	5	4	8	7	17	4	11	3	6	10	8	4	2	100

Źródło informacji: Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty

Z powyższych danych wynika, że najczęściej dzieci i młodzieży korzysta z kształcenia specjalnego w Mieście Kielce – 772 uczniów, co stanowi 17% niepełnosprawnych całego regionu. Najmniej natomiast dzieci i młodzieży z takiego kształcenia korzysta w powiecie włoszczowskim - 107 osób. Najwięcej dzieci i młodzieży kształci się w szkołach ogólnodostępnych, należą do nich uczniowie szkół podstawowych – 762 i uczniowie gimnazjum – 550. Najmniej zaś dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszcza do szkół integracyjnych – 582, w tym najczęściej do szkół podstawowych, natomiast najmniej do liceów ogólnokształcących – 45 uczniów. W statystykach nie została ujęta ilość miejsc w szkołach i przedszkolach dla dzieci autystycznych. Z ogólnego rozeznania wynika, iż od stycznia 2011r. w Kielcach działa Niepubliczne Przedszkole Specjalne dla Dzieci z Autyzmem przy Ośrodku Rehabilitacyjno- Edukacyjno-Terapeutyczno-Wychowawczym

dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem prowadzonym przez Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Kielcach. Dla każdego dziecka przygotowywany jest indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, który realizowany jest głównie w systemie pracy 1 nauczyciel - 1 dziecko. Przedszkole realizuje nauczanie i wychowanie w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego, a także zapewnia zajęcia terapeutyczne oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci i ich rodzin. Nadzór pedagogiczny nad przedszkolem sprawuje Świętokrzyski Kurator Oświaty w Kielcach.

W systemie oświaty funkcjonują oprócz szkół specjalnych również młodzieżowe ośrodki socjoterapii, ośrodki wychowawcze a także specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, których w województwie świętokrzyskim jest 11. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze są prowadzone dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie wymagających specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i resocjalizacji jako resocjalizacyjno-wychowawcze, a dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim jako resocjalizacyjno - rewalidacyjne.

Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są prowadzone w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- niesłyszących i słabosłyszących;
- niewidomych i słabowidzących;
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją;
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera;
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi;
- z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Do specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych mogą być przyjmowane również dzieci i młodzież:

- z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim;
- z innym rodzajem niepełnosprawności niż przeważająca w danym ośrodku.

Tabela 2

Oddziały specjalne przy szkołach i gimnazjach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w województwie świętokrzyskim w 2011 roku (rok szkolny 2010/2011)

Wyszczególnienie	Ilość
Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii	
Placówki	1
Nauczyciele pełnozatrudnieni	29
Uczniowie	44
Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	
Placówki	2
Nauczyciele pełnozatrudnieni	47
Uczniowie	91
Specjalne Ośrodki Szkolno - Wychowawcze	
Placówki	11

Nauczyciele pełnozatrudnieni	394
Uczniowie	594

Źródło informacji: Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty

Z powyższych tabel wynika, że w województwie świętokrzyskim w 2011 roku najwięcej funkcjonowało specjalnych ośrodków szkolno wychowawczych – 11, do których uczęszczało 594 podopiecznych.

W województwie świętokrzyskim funkcjonuje obecnie 1 młodzieżowy ośrodek socjoterapii z liczbą 44 wychowanków, a także 2 młodzieżowe ośrodki wychowawcze, do których uczęszcza 91 podopiecznych.

W porównaniu z 2010 rokiem zmalała liczba Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych (o 2 placówki) oraz Socjoterapeutycznych (o 1 placówkę) w województwie świętokrzyskim. Zmniejszyła się również liczba uczniów z 365 w 2010 do 135, czyli frekwencja zmalała o 36,9%.

1.2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniom niepełnosprawnym

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają uczniom niepełnosprawnym poradnie psychologiczno-pedagogiczne znajdujące się w województwie świętokrzyskim. Aktywność poradni określona liczbą udzielonych świadczeń kształtuje się na podobnym jak w latach ubiegłych poziomie. Szczegółowo formy pomocy zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 3

Orzeczenia poradni psychologiczno- pedagogicznych wydane w województwie świętokrzyskim w 2011r. wg rodzajów orzeczeń (rok szkolny 2010/2011)

Lp.	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczniów	Dzieci w wieku przedszkolnym	Uczniowie szkół podstawowych	Uczniowie szkół gimnazjalnych	Uczniowie szkół ponadgimn.
1.	Zagrożonych niedostosowaniem	0	13	28	1
2.	Niedostosowanych społecznie	0	3	3	0
3.	Niesłyszących i słabo słyszących	14	53	28	21
4.	Niewidomych i słabo widzących	8	39	12	8
5.	O potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego	53	0	0	0

6.	O potrzebie indywidualnego nauczania	0	501	466	195
7.	O potrzebie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych	8	31	22	20
8.	Odmowne	1	2	0	2
9.	Uchylające	1	10	4	2
10.	Z autyzmem	32	34	8	9
11.	Z niepełnosprawnością ruchową	46	47	40	18
12.	Z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	10	238	216	65
13.	Z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym	35	139	117	38
14.	Z zaburzeniami zachowania	0	16	12	0
15.	Z niepełnosprawnościami sprzężonymi	24	91	60	21
16.	O braku potrzeby indywidualnego przygotowania przedszkolnego	1	0	0	0
17.	O braku potrzeby indywidualnego nauczania	0	4	2	0
18.	O braku potrzeby kształcenia specjalnego	0	5	0	0
19.	W wyniku odwołania do kuratora	0	1	0	0
Razem		232	1 109	1 016	400

Źródło informacji: Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty

Z powyższych danych wynika, że podobnie jak w ubiegłym roku szkolnym również w roku szkolnym 2010/2011 **najwięcej orzeczeń wydano o potrzebie indywidualnego nauczania oraz orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.** Najmniej zaś wydano orzeczeń dotyczących braku potrzeby indywidualnego przygotowania przedszkolnego oraz w wyniku odwołania do kuratora.

Tabela 4

Opinie poradni psychologiczno – pedagogicznych wydane w 2011 roku (rok szkolny 2010/2011)

Lp	Opinia w sprawie	Liczba wydanych opinii	
1	Dostosowania warunków i formy egzaminu gimnazjalnego do indywidualnych potrzeb ucznia	878	
2	Dostosowania warunków i formy egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości do indywidualnych potrzeb absolwenta	491	
3	Dostosowania warunków i formy sprawdzianu przeprowadzonego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej do indywidualnych potrzeb ucznia	902	
4	Dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	Uczniowie szkół podstawowych	1 814
		Uczniowie gimnazjów	1 124
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	412
5	Inne opinie o przebadanych	Dzieci w wieku przedszkolnym	685
		Uczniowie szkół podstawowych	1 043
		Uczniowie gimnazjów	342
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	143
6	Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce	Dzieci w wieku przedszkolnym	0
		Uczniowie szkół podstawowych	1 947
		Uczniowie gimnazjów	606
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	102
7	Udzielenie zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki	Uczniowie szkół podstawowych	2
		Uczniowie gimnazjów	6
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	41
8	Zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego	Uczniowie szkół podstawowych	3
		Uczniowie gimnazjów	4
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	4
9	Inne opinie o przebadanych	Dzieci do 3 roku życia	24
		Dzieci w wieku przedszkolnym	685
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	41
		Uczniowie gimnazjów	342
		Uczniowie szkół podstawowych	1 043
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	143
Razem		12 827	

Źródło informacji: Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty

Z danych zawartych w tabeli wynika, że **najwięcej opinii wydano dzieciom i młodzieży w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia – 3 350 opinii, w tym uczniom szkół podstawowych – 1 814.** Natomiast najmniej opinii wydano w sprawie zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego – 11.

Tabela 5

Formy pomocy bezpośredniej udzielonej dla uczniów w 2011 roku (rok szkolny 2010/2011)

Lp.	Formy pomocy	Kategoria uczniów	Liczba
1	Indywidualne porady zawodowe bez badań	Uczniowie gimnazjów	736
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	417
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	38
2	Indywidualne porady zawodowe na podstawie badań	Uczniowie gimnazjów	294
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	289
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	7
3	Badania przesiewowe słuchu w ramach programu "Słyszę"	Dzieci w wieku przedszkolnym	676
		Uczniowie szkół podstawowych	1 731
		Uczniowie gimnazjów	31
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	5
4	Psychoterapia	Dzieci w wieku przedszkolnym	112
		Uczniowie szkół podstawowych	223
		Uczniowie gimnazjów	151
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	190
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	6
		Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	254
5	Terapia logopedyczna	Dzieci w wieku przedszkolnym	1 993
		Uczniowie szkół podstawowych	1 525
		Uczniowie gimnazjów	69
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	29
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	2
		Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	2 569
6	Zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu	Uczniowie szkół podstawowych	282
		Uczniowie gimnazjów	1 509
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	2 926
		Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	2 628
7	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	Dzieci w wieku przedszkolnym	57
		Uczniowie szkół podstawowych	478
		Uczniowie gimnazjów	78
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	33
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	5
		Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	401
8	Badania przesiewowe mowy w ramach programu "Mówię"	Dzieci w wieku przedszkolnym	705
		Uczniowie szkół podstawowych	197
		Uczniowie gimnazjów	2
9	Badania przesiewowe słuchu w ramach programu "Słyszę"	Dzieci w wieku przedszkolnym	351
		Uczniowie szkół podstawowych	184
		Uczniowie gimnazjów	17
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	5
10	Badania przesiewowe wzroku w ramach programu "Widzę"	Dzieci w wieku przedszkolnym	243
		Uczniowie szkół podstawowych	144
		Uczniowie gimnazjów	7
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	4

11	Mediacje i negocjacje	Uczniowie szkół podstawowych	10
		Uczniowie gimnazjów	50
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	93
		Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	111
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	2
12	Socjoterapia	Dzieci w wieku przedszkolnym	50
		Uczniowie szkół podstawowych	188
		Uczniowie gimnazjów	40
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	17
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	1
13	Inne formy pomocy grupowej	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	264
		Dzieci w wieku przedszkolnym	5 560
		Uczniowie szkół podstawowych	3 181
		Uczniowie gimnazjów	2 773
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	3 107
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	2
14	Inne formy pomocy indywidualnej	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	780
		Dzieci do 3 roku życia	63
		Dzieci w wieku przedszkolnym	1 504
		Uczniowie szkół podstawowych	951
		Uczniowie gimnazjów	812
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	891
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	126
15	Porady bez badań	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	221
		Dzieci do 3 roku życia	49
		Dzieci w wieku przedszkolnym	3 080
		Uczniowie szkół podstawowych	4 309
		Uczniowie gimnazjów	1 829
16	Zajęcia psychoedukacyjne	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	1 004
		Uczniowie szkół podstawowych	9 095
		Uczniowie gimnazjów	6 726
		Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	1 022
17	Porady po badaniach przesiewowych	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	7 344
		Dzieci do 3 roku życia	23
		Dzieci w wieku przedszkolnym	3 845
		Uczniowie szkół podstawowych	706
18.	Zajęcia z uczniami zdolnymi	Uczniowie gimnazjów	17
		Uczniowie szkół podstawowych	33
		Dzieci w wieku przedszkolnym	18
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	4
		Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	41
19	Terapia dla zagrożonych uzależnieniami	Uczniowie szkół podstawowych	1
		Uczniowie gimnazjów	5
		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	1
		Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	7
		Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	2

Razem liczba dzieci i młodzieży objętej formami pomocy bezpośredniej	Dzieci w wieku przedszkolnym	18 194
	Uczniowie szkół podstawowych	79 381
	Uczniowie gimnazjów	81 843
	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	81 108
	Uczestnicy form trwających ponad 3 miesiące	76 945
	Dzieci do 3 roku życia	65 819
	Młodzież nie ucząca się i nie pracująca	80 700
	Ogółem	483 990

Źródło informacji: Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty

Z danych zgromadzonych w tabeli wynika, że **najwięcej dzieci objętych formami pomocy bezpośredniej znajduje się w gimnazjach**, natomiast najmniej objęto taką pomocą dzieci w wieku przedszkolnym. Podobnie jak w roku ubiegłym najwięcej uczniów niepełnosprawnych korzysta z zajęć grupowych aktywizujących do wyboru kierunku kształcenia i zawodu – 7 345 osób.

1.3 Niepełnosprawni studiujący

Na podstawie badań statystycznych prowadzonych przez GUS w 2010 roku określono liczbę studentów niepełnosprawnych kształcących się w uczelniach w województwie świętokrzyskim. Z przeprowadzonych badań wynika, że **ogółem liczba studentów kształtuje się na poziomie ponad 1 000 osób, w tym ponad połowa kształci się w szkołach publicznych na kierunkach stacjonarnych**. W tabeli niżej podano szczegółowe wyniki przeprowadzonych badań.

Tabela 6

Liczba studentów niepełnosprawnych kształcących się na uczelniach w województwie świętokrzyskim w 2011 roku (rok szkolny 2010/2011)

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Niesłyszący i słabosłyszący	Niewidomi i słabowidzący	Z dysfunkcją narządów ruchu		Inne rodzaje niepełnospr.	
					Chodzący	Niechodzący		
Ogółem	1 100	706	51	80	262	22	685	
Studia Stacjonarne	444	266	29	40	113	11	251	
Studia Niestacjonarne	656	440	22	34	166	11	394	
Szkoły Publiczne	Ogółem	581	365	23	40	149	11	434
	Stacjonarne	598	376	38	47	165	9	339
	Niestacjon.	201	136	12	10	63	1	115
Szkoły Niepubliczne	Ogółem	502	330	13	33	97	13	346
	Stacjonarne	47	26	3	3	11	3	27
	Niestacjon.	455	304	10	30	86	10	319

Źródło informacji: Główny Urząd Statystyczny

1.3. Niwelowanie barier architektonicznych w szkołach i placówkach oświatowych

Z danych przekazanych przez Kuratorium Oświaty w Kielcach wynika, że systematycznie poprawia się stan obiektów szkolnych pod względem przygotowania do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Szkoły dysponują odpowiednio przygotowanymi toaletami, podjazdami, jak również windami dla osób niepełnosprawnych. Z badań wynika, że **najwięcej szkół posiada odpowiednio dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych toalety – 941 placówek, czyli 43,8% ogółu szkół i placówek w województwie świętokrzyskim.**

Szczegółowo tę kwestię zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela nr 7

Stan obiektów szkolnych przygotowanych do korzystania przez osoby niepełnosprawne w 2011 roku

Stan obiektów szkolnych przygotowanych do korzystania przez osoby niepełnosprawne		
Powiat	Rodzaj urządzenia	Liczba pomieszczeń
Powiat buski	Podjazdy	29
	Toalety	97
	Windy	9
Powiat jędrzejowski	Podjazdy	25
	Toalety	69
	Windy	4
Powiat kazimierski	Podjazdy	16
	Toalety	16
Powiat kielecki	Podjazdy	62
	Toalety	119
	Windy	19
Powiat konecki	Podjazdy	28
	Toalety	51
	Windy	4
Powiat m. Kielce	Podjazdy	38
	Toalety	178
	Windy	20

Powiat opatowski	Podjazdy	5
	Toalety	34
	Windy	2
Powiat ostrowiecki	Podjazdy	19
	Toalety	60
	Windy	9
Powiat pińczowski	Podjazdy	9
	Toalety	72
	Windy	1
Powiat sandomierski	Podjazdy	25
	Toalety	36
	Windy	5
Powiat skarżyski	Podjazdy	16
	Toalety	49
	Windy	4
Powiat starachowicki	Podjazdy	24
	Toalety	83
	Windy	4
Powiat staszowski	Podjazdy	25
	Toalety	41
	Windy	1
Powiat włoszczowski	Podjazdy	15
	Toalety	36
Razem	Windy	82
	Podjazdy	336
	Toalety	941

Źródło informacji: Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty

Tabela nr 8 Niepełnosprawni - dzieci i młodzież w powiatach województwa świętokrzyskiego

Niepełnosprawność	powiaty														województwo świętokrzyskie	województwo świętokrzyskie w %
	buski	jędrzejowski	kazimierski	kielecki	konecki	m. Kielce	opatowski	ostrowiecki	pińczowski	sandomierski	skarżyski	starachowicki	staszowski	włoszczowski		
niedostosowani społecznie	0	0	0	50	0	36	0	10	1	1	4	1	0	2	105	2%
niesłyszący	1	1	1	3	0	45	2	5	0	0	1	0	1	0	60	1%
przewlekłe choroby	1	2	2	5	1	1	1	0	0	1	0	3	4	2	23	0,48%
słabo słyszący	12	4	1	19	2	81	4	32	3	14	6	22	20	5	225	5%
słabo widzący	2	7	1	11	0	64	0	3	1	16	9	34	11	6	165	3%
z autyzmem	6	5	1	6	3	41	2	22	2	17	13	12	11	4	145	3%
z niepełnosprawn. sprzężonymi	186	33	12	53	23	123	17	46	11	48	59	48	17	23	699	15%
z niepełnosprawnością ruchową	119	3	4	11	16	55	4	14	9	13	34	23	11	12	328	7%
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	119	97	81	139	107	243	84	237	91	45	125	109	82	23	1582	33%
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	66	111	63	62	70	172	129	121	37	105	123	73	18	31	1181	25%
z zaburzeniami zachowania	0	1	1	1	1	11	0	37	2	8	83	32	0	5	182	4%
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	0	0	0	2	0	10	0	36	1	1	5	0	0	4	59	1,24%
niewidomi	0	0	0	0	0	3	0	1	0	2	0	1	0	0	7	0,15%
z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	3	0,06%
Łącznie	512	264	167	362	223	885	243	564	158	271	464	358	175	118	4764	100%
%	11%	6%	4%	8%	5%	19%	5%	12%	3%	6%	10%	8%	4%	2%	100%	

Źródło informacji: Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty

Z danych zawartych w tabeli wyżej wynika, że powiatem w którym jest najwięcej niepełnosprawnych dzieci i młodzieży jest Miasto Kielce (19 % wszystkich niepełnosprawnych dzieci i młodzieży w regionie). Biorąc pod uwagę stopień niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim najwięcej jest **niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim (33%)**. Wskaźnik ten może świadczyć o poziomie świadomości społeczeństwa na temat problematyki niepełnosprawności, a jednocześnie o dostępności do instytucji orzekających.

2. WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

2.1. Poziom bezrobocie

Funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych towarzyszy wiele barier. Jednymi z najdotkliwszych są bariery w zatrudnieniu. W Polsce, pomimo zmian w systemie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, członkowie tej grupy społecznej nadal mają znaczne kłopoty w znalezieniu swojego miejsca na rynku pracy. Dla osób niepełnosprawnych praca ma duże znaczenie i ogromną wartość – stanowi kluczową płaszczyznę społecznej i zawodowej integracji.

Na koniec grudnia 2011 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w województwie świętokrzyskim pozostawało 4.233 bezrobotne osoby niepełnosprawne, co stanowi 5% ogólnej liczby bezrobotnych w regionie. **W stosunku do 2010 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych osób niepełnosprawnych o 256 osób (tj. 6%).**

W 2011 roku **zarejestrowano 5 785 osób**, tj. **5,6%** napływu, a **wyłączono z ewidencji 6 165 osób**.

W rejestrach urzędów pracy regionu świętokrzyskiego na koniec 2011r . odnotowano łącznie 663 osoby niepełnosprawne, z czego grupę 254 osób stanowiły kobiety. W stosunku do roku 2010 wartość ta uległa zmniejszeniu o 14,3%. W Mieście Kielce, powiecie kieleckim oraz ostrowieckim w omawianym okresie odnotowano największą liczbę niepełnosprawnych poszukujących pracy – odpowiednio liczba ta wyniosła: 173, 104, 102 osoby.

Tabela 9

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w 2010 i 2011 roku

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w 2010 i 2011 roku								
Lp.	Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni				Udział (w %) bezrobotnych niepełnospr. w ogólnej liczbie bezrobotnych	Niepełnosprawni poszukujący pracy na koniec 2011 roku	
		stan na koniec 2010 roku		stan na koniec 2011 roku			Ogółem	w tym kobiety
		ogółem	w tym kobiety	Ogółem	w tym kobiety			
1	Buski	99	40	100	38	3,2	18	5
2	Jędrzejowski	175	90	184	100	3,7	39	10
3	Kazimierski	45	13	54	20	2,6	8	4
4	Kielecki	503	260	562	264	4,3	104	33
5	m. Kielce	860	427	830	402	7,7	173	78
6	Konecki	273	123	311	164	4,2	35	16
7	Opatowski	82	38	92	55	1,7	19	8
8	Ostrowiecki	810	415	842	443	9,5	102	39
9	Pińczowski	92	44	69	32	4,1	7	3
10	Sandomierski	105	46	139	69	3,0	17	4
11	Skarżyski	314	130	330	156	4,5	54	23
12	Starachowicki	374	153	409	191	6,1	51	18
13	Staszowski	182	97	236	144	5,8	10	5
14	Włoszczowski	63	36	75	40	2,6	26	8
Razem		3 977	1 912	4 233	2 118	5,1	663	254

Źródło informacji: Wojewódzki Urząd Pracy

Z powyższego zestawienia wynika, iż więcej niepełnosprawnych jest mężczyzn. W 2010 roku było ich zarejestrowanych – 2065, natomiast w 2011 roku 2115. Na przestrzeni 2010 i 2011r. najwięcej osób niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych było w mieście Kielce oraz w powiecie ostrowieckim, zaś najmniej podobnie jak w 2010 roku w powiecie włoszczowskim. Na koniec grudnia 2011 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy województwie świętokrzyskim pozostawało bez pracy 4 233 osoby niepełnosprawne, co stanowi 5% ogólnej liczby bezrobotnych w regionie. W 2011 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych niepełnosprawnych o 256 osób w stosunku do roku poprzedniego, tj. o 6 %.

2.2. Wolne miejsca pracy w województwie świętokrzyskim

Na przestrzeni 2011 roku pracodawcy zgłosili do urzędów pracy **935** wolnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Najwięcej miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych zgłoszono w Miejskim Urzędzie Pracy w Kielcach – 284 oraz w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach -190. Natomiast najtrudniejsza sytuacja na rynku pracy osób niepełnosprawnych jest w powiecie jędrzejowskim - nie zgłoszono ani jednego wolnego miejsca.

Poniższy wykres przedstawia sytuację osób niepełnosprawnych na rynku pracy w latach 2002 -2011. Z poniższego zestawienia wynika, iż w okresie 2002-2010 liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych systematycznie zmniejszała się. W roku 2011 odnotowuje się ponad dwukrotne zwiększenie w stosunku do 2010r. liczby wolnych miejsc pracy.

Niewątpliwie zwiększenie zatrudnienia na otwartym rynku pracy osób niepełnosprawnych związane jest z realizacją i finansowaniem projektów w ramach programów Unii Europejskiej, a także z rekompensatą finansową dla pracodawców zatrudniających takie osoby oraz możliwością pozyskiwania przez osoby niepełnosprawne na preferencyjnych warunkach pożyczek ze środków PFRON na rozpoczęcie bądź wznowienie działalności gospodarczej i działalność rolniczą. Sytuacja ta może również świadczyć o wciąż zmieniającej się świadomości społecznej i przekonaniu, iż osoba niepełnosprawna może być pełnowartościowym pracownikiem.

Wykres nr 1

Wolne miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych w latach 2002 – 2011 w województwie świętokrzyskim

Źródło informacji: Wojewódzki Urząd Pracy

2.3.Podjęcia pracy

Na przestrzeni lat 2010 – 2011 odnotowuje się zwiększenie liczby podjęć pracy przez bezrobotne osoby niepełnosprawne. W 2010 roku pracę podjęło 2 143 osoby, natomiast w roku ubiegłym 2 362 niepełnosprawnych bezrobotnych. Zatrudnienie subsydiowane podjęło 4 687 osób natomiast niesubsydiowane 1 894 osoby, staż podjęły 273 osoby, prace społecznie użyteczne 81osób niepełnosprawnych.

2.4.Bezrobotni niepełnosprawni wg stopnia niepełnosprawności, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy

Według wieku i czasu pozostawania bez pracy

W końcu 2011 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędach pracy najwięcej było osób w wieku 45-54 lata – 1 464, tj. 34,6% ogółu.

Drugą pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni w wieku 55-59 lata, tj. 821 osób (19,3%).

Udział bezrobotnych w wieku 35-44 lat wyniósł 17,9% (761 osób), w wieku 25-34 lata – 14,5% (618 osób), w wieku 18-24 lata – 8,7% (369 osób).

Poddając analizie zjawisko bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych w aspekcie długości czasu pozostawania bez pracy, na koniec 2011r. najliczniejszą grupą były osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy. Stanowiły one 22,1% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych. Drugą najliczniejszą grupą były osoby pozostające bez zatrudniania od 12 do 24 miesięcy (19,5%) oraz powyżej 24 miesięcy (19,1%).

Tabela nr 10

Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. wieku i czasu pozostawania bez pracy za 2011r.

Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. wieku i czasu pozostawania bez pracy							
	Liczba bezrobotnych	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na koniec 31.12.2011r.							
Ogółem	4 233	325	661	671	939	826	811
Wiek w latach							
18 - 24	369	54	88	92	66	51	18
25 - 34	618	55	111	96	143	127	86
35 - 44	761	55	113	113	173	164	143
45 - 54	1 464	103	210	240	336	289	286
55 - 59	821	47	118	104	178	149	225
60 i więcej	200	11	21	26	43	46	53

Zródło informacji: Wojewódzki Urząd Pracy

Według poziomu wykształcenia

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych największy udział stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 33,3 % (1 411 osób) oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym – 26,5% (1 123 osoby). Łącznie udział tych dwóch grup wyniósł prawie 60% ogółu bezrobotnych osób niepełnosprawnych.

Kolejną pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (24,1%) oraz średnim ogólnokształcącym (8,3%). Najmniej osób legitymowało się wykształceniem wyższym (6,4%) i gimnazjalnym (1,1%).

Według stażu pracy

Analizując zjawisko bezrobocia osób niepełnosprawnych w ujęciu stażu pracy wynika, iż sytuacja w latach 2010 i 2011 nie uległa znaczącej zmianie. Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najliczniejszymi grupami były osoby legitymujące się **długim stażem pracy od 10 do 20 lat (20,4% w 2010r., 21,6% w 2011r.)** oraz od 20 do 30 lat (20,2% w 2010r., 19,8% w 2011r.). Od jednego roku do 5 lat pracowało 16,7% ogółu. Liczną grupę stanowiły osoby nie posiadające stażu pracy.

Tabela nr 11

Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg stażu pracy w województwie świętokrzyskim w 2011r.

Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg stażu pracy w województwie świętokrzyskim w 2011 roku							
Staż pracy	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
2011 rok							
do 1 roku	424	39	76	57	96	76	80
1 – 5	716	58	102	108	152	160	136
5 – 10	569	42	76	94	130	115	112
10 – 20	916	80	139	127	210	184	176
20 – 30	841	56	140	133	194	141	177
30 lat i więcej	245	17	47	48	69	40	24
bez stażu	522	33	81	104	88	110	106

Źródło informacji: Wojewódzki Urząd Pracy

Według stopnia niepełnosprawności

Rodzaj schorzenia oraz stopień niepełnosprawności jest jednym z głównych czynników decydujących o możliwości podjęcia pracy przez osobę niepełnosprawną.

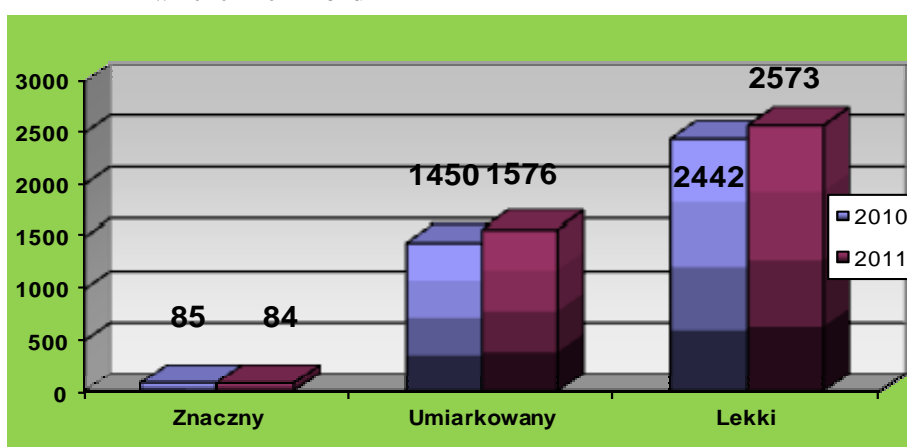
W końcu 2011 roku liczba i udział bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności kształtowały się następująco:

- **znaczny** → **84 osoby** → **tj. 1,9 %**
- **umiarkowany** → **1 576 osób** → **tj. 37,2%**
- **lekki** → **2 422 osoby** → **tj. 60,7%**

Największą grupę wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych posiada lekki stopień niepełnosprawności – 2 422 osoby. Wśród nich 1 039 osób to długotrwale bezrobotni.

W porównaniu do 2010 roku zwiększyła się liczba bezrobotnych niepełnosprawnych z lekkim stopniem niepełnosprawności o 150 osób, ze stopniem umiarkowanym o 126 osób i znacznym o 1 osobę.

Wykres nr 2; Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg stopnia niepełnosprawności w 2010 i 2011 roku

Źródło informacji: Wojewódzki Urząd Pracy

W roku 2011 z ewidencji wyłączono **6 165** osób niepełnosprawnych w tym z tytułu:

- Podjęcia pracy - **2 362** osoby (w tym pracy niesubsydiowanej – 1894 osoby);
- Podjęcia stażu – **273** osoby;
- Rozpoczęcia prac społecznie użytecznych – **81** osób;
- Podjęcia szkolenia – **68** osób;
- Podjęcia pracy subsydiowanej – **4 687** osób, w tym:
 - Prac interwencyjnych – **144** osoby;
 - Robót publicznych – **82** osoby;
 - Pracy w zakładach pracy chronionej - **66**osób;
 - Zatrudnienia w ramach miejsc pracy subsydiowanej przez PFRON – **63** osoby;
 - Podjęcie działalności gospodarczej – **40** osób.

3. PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

3.1 Programy celowe realizowane przez Oddział Świętokrzyski PFRON w 2011 roku na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Województwa Świętokrzyskiego

- ✓ Program „Student II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”, osoby te korzystały z dofinansowania do kosztów nauki (czesne, dojazdy, zakwaterowanie, zakup pomocy naukowych), a także uczestniczyły w zajęciach mających a celu poprawienie sprawności fizycznej i psychicznej;
- ✓ W ramach realizacji zadania ustawowego wspierającego zatrudnienie osób niepełnosprawnych w ramach „Systemu Obsługi Dofinansowań” zrekompensowano podwyższone koszty zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- ✓ Program „Junior” – aktywizacja zawodowa absolwentów niepełnosprawnych;
- ✓ Program „Komputer dla Homera 2010” – zakup sprzętu komputerowego dla niewidomych i niedowidzących;
- ✓ Program „Pegaz 2010” – moduł pomocy osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier transportowych i w komunikowaniu się;
- ✓ Zadania zlecane organizacjom pozarządowym w zakresie rehabilitacji społecznej w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji;
- ✓ Program „Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu”;
- ✓ Program „Wyrównywanie różnic między regionami”;

3.2. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programów:

- ✓ Program „Student II – kształcenia ustawiczne osób niepełnosprawnych – 1 882 271,00 zł – środki własne;
- ✓ W ramach realizacji zadania ustawowego wspierającego zatrudnienie osób niepełnosprawnych w „Systemie Obsługi Dofinansowań” system jest obsługiwany centralnie w związku z czym nie ma możliwości oszacowania wydatkowanej kwoty na terenie Województwa Świętokrzyskiego - środki własne;
- ✓ Program „Junior” – aktywizacja zawodowa absolwentów niepełnosprawnych – na realizację programu przez Powiatowe Urzędy Pracy przekazano kwotę 497 153,00 zł - środki własne;
- ✓ Program „Komputer dla Homera 2010” – zakup sprzętu komputerowego dla niewidomych i niedowidzących – 561 452,20 - środki własne;

- ✓ Program „**Pegaz 2010**” – moduł pomocy osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier transportowych i w komunikowaniu się 830 420,72 zł – środki własne;
- ✓ Zadania zlecane organizacjom pozarządowym w zakresie rehabilitacji społecznej w ramach **art. 36** ustawy o rehabilitacji – 3 474 022,08 zł – środki własne;
- ✓ Program „**Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu**” – 69 354,20 zł – środki własne;
- ✓ Program „**Wyrównywanie różnic między regionami**” – 1 560 762,48 zł – środki własne;

3.3. Liczba beneficjentów ostatecznych korzystających z dofinansowania w ramach programów:

- ✓ Program „**Student II – kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych**”, objęto 467 niepełnosprawnych studentów;
- ✓ W ramach realizacji zadania ustawowego wspierającego zatrudnienie osób niepełnosprawnych w „**Systemie Obsługi Dofinansowań**” w ponad 500 instytucjach zrekompensovano koszty zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- ✓ Program „**Junior**” – aktywizacja zawodowa absolwentów niepełnosprawnych – ze środków Funduszu skorzystało 38 niepełnosprawnych absolwentów z terenu czterech powiatów;
- ✓ Program „**Komputer dla Homera 2010**” – zakup sprzętu komputerowego dla niewidomych i niedowidzących Z programu skorzystało 70 osób z upośledzeniem funkcji wzroku;
- ✓ Program „**Pegaz 2010**” – moduł pomocy osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier transportowych i w komunikowaniu się. Z programu skorzystały 172 osoby niepełnosprawne;
- ✓ Zadania zlecane organizacjom pozarządowym w zakresie rehabilitacji społecznej w ramach **art. 36** ustawy o rehabilitacji. – w ramach art. 36 ogłoszono **2** konkursy, w których z dofinansowania skorzystało 8 organizacji pozarządowych działających na terenie województwa świętokrzyskiego;
- ✓ Program „**Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu**” – pomocą objęto 38 dzieci z dwóch organizacji pozarządowych zakwalifikowanych do programu;
- ✓ Program „**Wyrównywanie różnic między regionami**” – w ramach programu zrealizowano 28 projektów;

Tabela nr 12 Programy celowe realizowane przez Oddział Świętokrzyski Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2011 roku – zestawienie zbiorcze

Lp	Nazwa Programu celowego realizowanego przez Oddział Świętokrzyski PFRON	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programów	Liczba beneficjentów ostatecznych korzystających z Programów
2011 rok			
1	„Student II- kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”	1882271,00 zł	467 niepełnosprawnych studentów
2	„System Obsługi Dofinansowań”- zadanie ustawowe	Środki nie możliwe do oszacowania	500 instytucjom zrekompensowano koszt zatrudnienia osób niepełnosprawnych
3	„Junior”	497 153,00 zł	38 niepełnosprawnych absolwentów
4	„Komputer dla Homera 2010”	561 452,20 zł	70 osób z upośledzeniem funkcji wzroku
5	„Pegaz 2010”	830 420,72 zł	172 osoby niepełnosprawne
6	Zadania zlecone organizacjom pozarządowym art. 36 ustawy o rehabilitacji	3 474 022,08 zł	8 organizacji
7	„Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu”	69 354,20 zł	38 dzieci niepełnosprawnych
8	„Wyrównywanie różnic między regionami”	1 560 772,48 zł	28 projektów
Ogółem		ok.8 875 445,68 zł	785 osób
			500 instytucji
			8 organizacji
			28 projektów

Źródło informacji: Oddział Świętokrzyski Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Zadania realizowane w każdym z wymienionych Programów koncentrują się na kształceniu, zatrudnianiu, zwiększeniu zdolności do uzyskania zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne, w tym doradztwo, poradnictwo oraz na zmianie postaw wobec osób niepełnosprawnych w szczególności w środowisku pracy. **W 2011 roku PFRON przeznaczył na realizację programów o 3 084 369,77 zł , czyli o 34,75% więcej środków niż w roku 2010.** W roku 2010 zostało zrealizowanych 10 Programów celowych, pięć z nich było również realizowane w 2011 roku: „Student II- kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”, „System Obsługi Dofinansowań”- zadanie ustawowe, „Junior”, „Pegaz 2010” oraz „Zadania zlecone organizacjom pozarządowym zgodnie z art. 36 ustawy o rehabilitacji”.

4. SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO - DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY -

Departament Infrastruktury w przedmiotowym Programie odpowiedzialny jest za diagnozę sytuacji w części: *transport publiczny i komunikacja osób niepełnosprawnych* oraz wskaźników wytypowanych do pomiaru zrealizowanych działań określonych w celu strategicznym 3 tj. *Zwiększenie aktywności i mobilności społecznej osób niepełnosprawnych*. W zakresie działań mających na celu pomoc osobom niepełnosprawnym znajduje się jedynie refundacja ulg ustawowych w regularnym publicznym transporcie autobusowym osób, o których stanowi ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U.2002 Nr 175, poz, 1440 z późn. zm).

W 2011 roku zostały zakupione **4 pojazdy szynowe**, które są w całości przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych.

5. SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO - REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ

Informacje do opracowania rozdziału zostały uzyskane, z gmin i powiatów województwa świętokrzyskiego oraz z instytucji orzekających o stopniu niepełnosprawności. Pierwsza część opracowania przedstawia dynamikę problemu niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim. Kolejna część zawiera ocenę struktury niepełnosprawności i najczęstszych przyczyn wydawania orzeczeń. Ponadto, na podstawie danych zebranych z Narodowego Funduszu Zdrowia analizie została poddana dostępność do świadczeń rehabilitacyjnych.

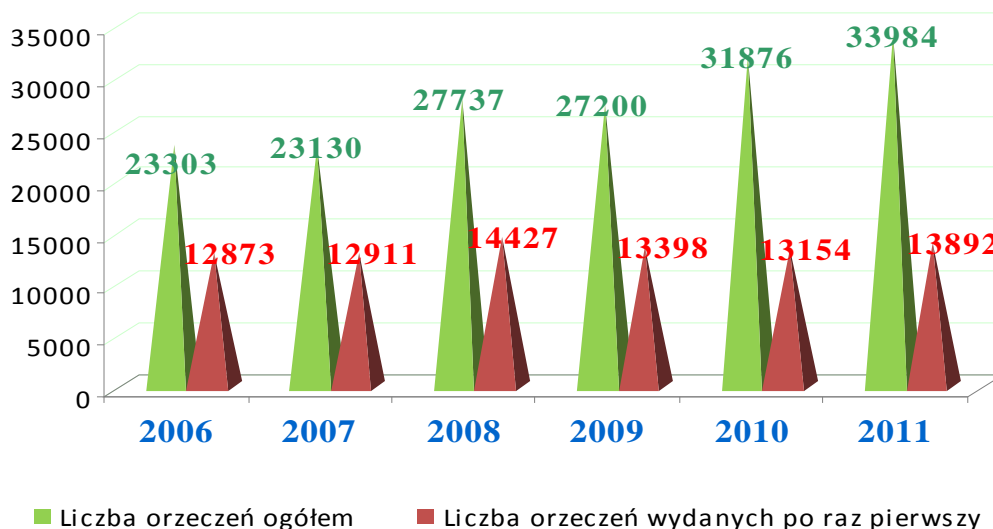
5.1 Ochrona zdrowia- profilaktyka, leczenie, rehabilitacja medyczna

5.1.1 Dynamika narastania problemu niepełnosprawności na podstawie liczby orzeczeń o niepełnosprawności, wydawanych przez uprawnione instytucje.

Instytucje orzekające o stopniu niepełnosprawności:

- Dla celów poza rentowych – Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Wojewódzkie Zespoły do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności jako instytucja odwoławcza;
- Dla celów rentowych – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

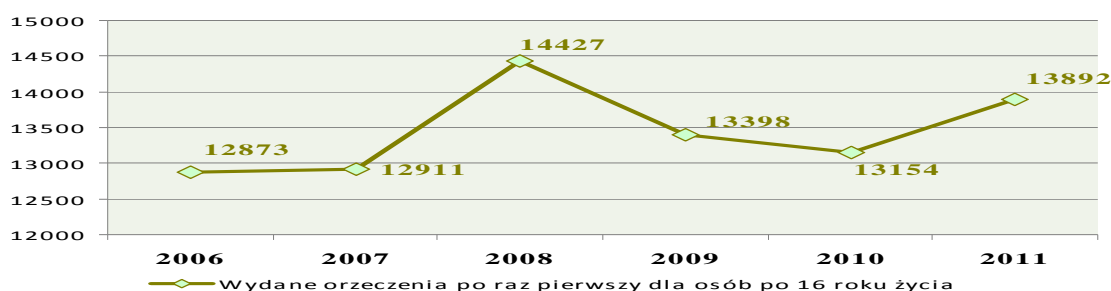
Wykres nr 3 Liczba orzeczeń wydanych przez powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w latach 2006 – 2011 dla osób w wieku 16 lat i więcej zamieszkałych w województwie świętokrzyskim

Źródło informacji: Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez powiatowe zespoły ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności od 2006 do 2011 roku systematycznie rośnie. Tendencję wzrostową obserwuje się w ogólnej liczbie wydanych orzeczeń, natomiast liczba orzeczeń wydanych po raz pierwszy utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do 2010r. (13 154 orzeczeń) i wyniosła w 2011 roku - **13 892 orzeczeń.**

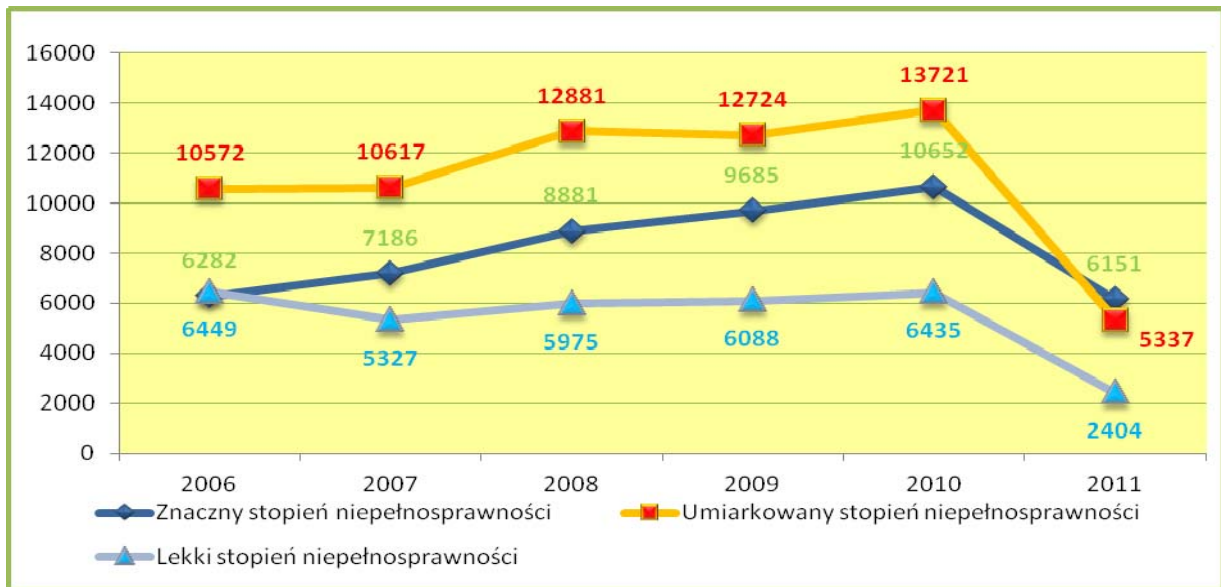
Wykres nr 4; Wydane orzeczenia o niepełnosprawności po raz pierwszy na przestrzeni 2006 – 2011 rok

Źródło informacji: Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Na przestrzeni lat 2006 do 2011 **najwięcej po raz pierwszy zostało wydanych orzeczeń w 2008 roku 14 427 orzeczeń.** Z analizy wynika, że w 2011 roku wzrosła liczba wydawanych orzeczeń **do 13 892** w porównaniu z poprzednimi latami (2009 i 2010 rokiem).

Wykres nr 5 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydana w latach 2006 – 2011 przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia zamieszkałych na terenie województwa świętokrzyskiego

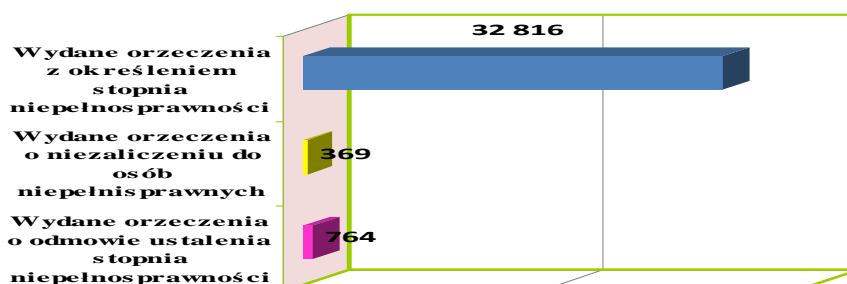

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wykres powyżej obrazuje tendencję wydawania orzeczeń o niepełnosprawności na przestrzeni lat 2006 - 2011 przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Najwięcej przyznawanych orzeczeń w województwie świętokrzyskim jest w stopniu umiarkowanym.

W 2011 roku obserwujemy spadek ogólnej liczby wydanych orzeczeń w stosunku do poprzednich lat. W sumie wydano ich **13 892** po raz pierwszy wg obowiązujących stopni niepełnosprawności.

Wykres nr 6 Wydane orzeczenia w 2011 roku przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o niepełnosprawności dla osób w wieku 16 lata i więcej w Województwie Świętokrzyskim

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

33 949 to ilość ogółem wydanych orzeczeń w 2011 roku w tym 32 816 to wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności. tj. 96,7% wszystkich orzeczeń wydanych przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Wykres nr 7 Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia zamieszkałych na terenie województwa świętokrzyskiego

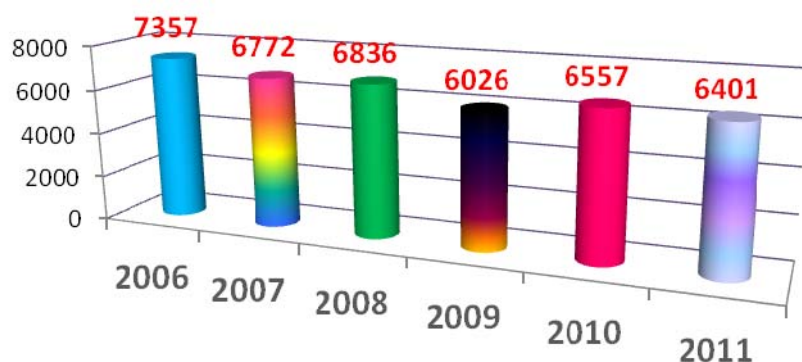

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Analizie porównawczej poddano również wydane orzeczenia dla osób przed 16 rokiem życia. W 2011 roku orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych było 5 652, czyli 88,2% ogółu orzeczeń, niezaliczonych do osób niepełnosprawnych było 727, czyli 11,35 % całości oraz 22 orzeczenia wydane o odmowie ustalenia niepełnosprawności, co stanowi 0,34% wszystkich orzeczeń wydanych przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim.

Poniższy wykres prezentuje liczbę ogółem wydanych orzeczeń przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności wydanych w latach 2006 – 2011 dla osób przed 16 rokiem życia.

Wykres nr 8; Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2006 – 2011 dla osób przed 16 rokiem życia

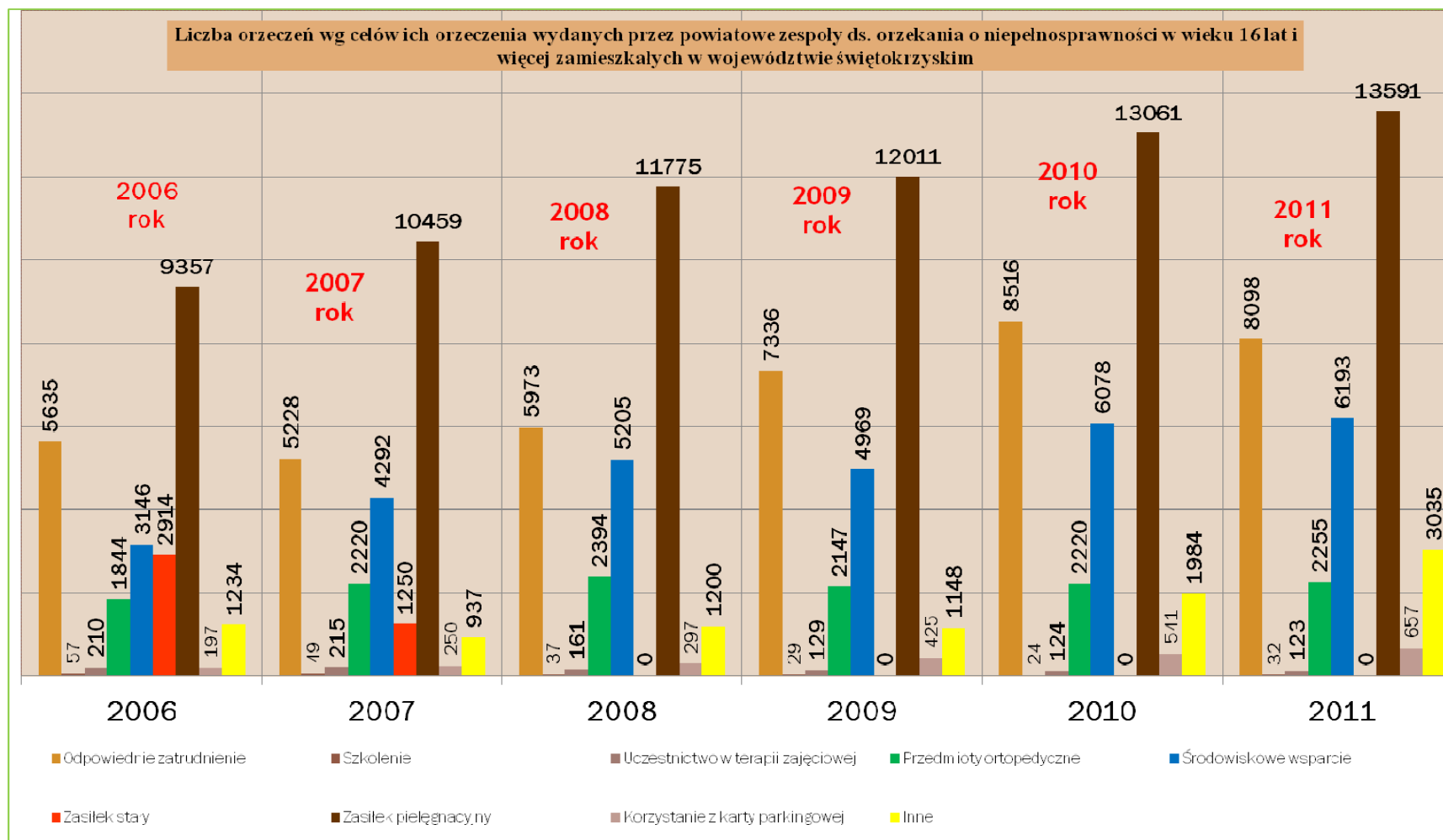

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Na przestrzeni ostatnich sześciu lat najwięcej orzeczeń zostało wydanych w 2006 roku, **7 357**, natomiast najmniej w 2009 roku – **6 026**. W 2011 roku zostało wydanych **6 401** orzeczeń o niepełnosprawności tj. o 156 mniej w stosunku do 2010 roku.

Ogółem w ciągu 6 lat zostało wydanych 39 949 orzeczeń o niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Wykres nr 9; Liczba orzeczeń wg celów ich orzeczenia wydanych przez powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w wieku 16 lat i więcej

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W naszym województwie najczęściej orzeczeń wydaje się celem uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego. W następnej kolejności przyznaje się orzeczenia do odpowiedniego zatrudnienia oraz do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych). Natomiast najmniej wydaje się orzeczeń celem uczestnictwa w szkoleniach i do korzystania z karty parkingowej. Analizując ostatnie lata w 2011 roku zostało złożonych najczęściej wniosków celem uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego.

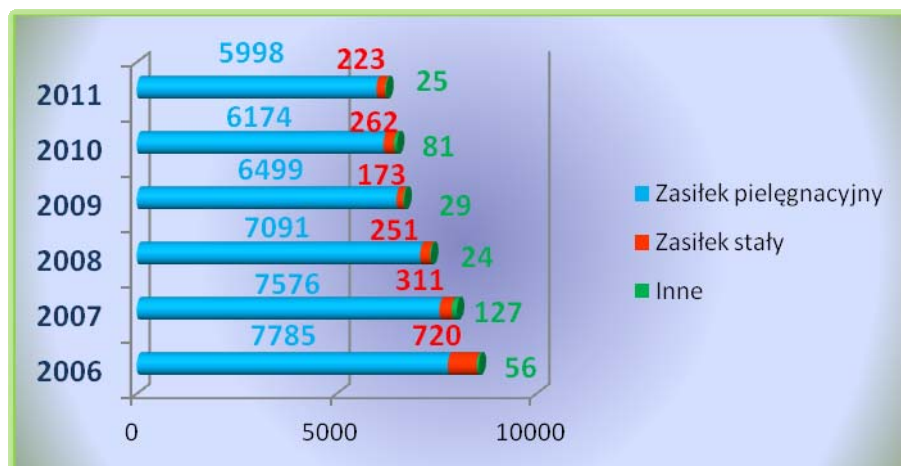
Wykres nr 10; Liczba i cel złożonych wniosków dla osób przed 16 rokiem życia w 2011 roku

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Głównym powodem ubiegania się o orzeczenie o niepełnosprawności wśród osób przed 16 rokiem życia jest zasiłek pielęgnacyjny.

Wykres nr 11; Liczba i cel złożonych wniosków dla osób przed 16 rokiem życia w latach 2006 - 2011

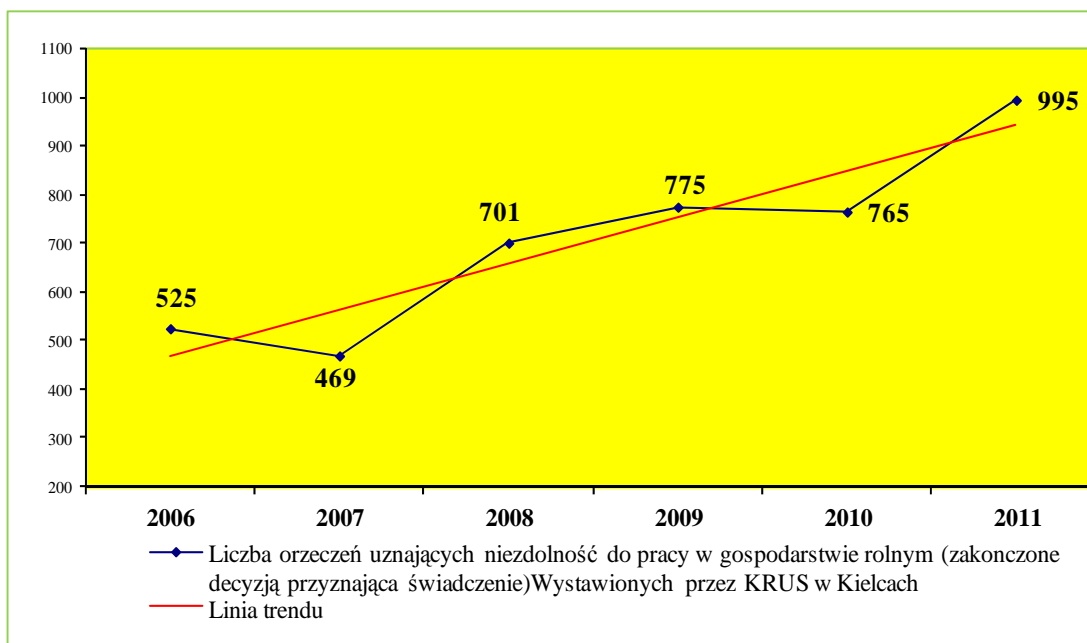

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Podobnie jak w roku 2011 również na przestrzeni lat 2006 – 2011 **głównym celem starania się o orzeczenie niepełnosprawności w grupie wiekowej do 16 roku życia jest zasiłek pielęgnacyjny** Najmniej orzeczeń z tego powodu zostało wydanych w roku 2011 tj. 5998 orzeczeń, zaś najczęściej w roku 2006 – 7 785 orzeczeń. . W analizowanym okresie obserwuje się tendencję spadkową w ogólnej ilości wydawanych orzeczeń.

Dla celów rentowych instytucją uprawnioną do orzekania o stopniu niepełnosprawności jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wykres nr 12; Liczba orzeczeń wydanych w latach 2006 – 2011 przez Oddział Regionalny KRUS dla mieszkańców województwa świętokrzyskiego

Źródło informacji : Oddział Regionalny Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Liczba wydanych orzeczeń przez Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach do roku 2007 sukcesywnie spadała. Tendencja spadkowa była charakterystyczna również dla poprzedniego okresu sprawozdawczego, obejmującego lata 2000 – 2003. Okres 2007 – 2011 charakteryzuje ponad dwukrotny wzrost liczby orzeczeń, przy czym największa dynamika wystąpiła w roku 2008 w stosunku do 2007 i w 2011 w stosunku do roku 2010.

Wykres nr 13

Liczba wydanych orzeczeń przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w latach 2006 - 2011

Źródło informacji : Zakład Ubezpieczeń Społecznych

W okresie 2006 – 2011 systematycznie spada liczba wydawanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych orzeczeń pierwszorazowych w sprawach rentowych. Jedynie w roku 2009 odnotowano wzrost wydanych orzeczeń. Najsilniej tendencja spadkowa liczby wydanych orzeczeń pierwszorazowych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zarysowuje się w latach 2007-2008 oraz 2010-2011. W roku ubiegłym liczba wydanych orzeczeń wyniosła 901 i była najniższa w omawianym okresie. Od 2011 roku liczba wydanych orzeczeń spadła o 29,6% w stosunku do 2010 roku. Tendencja ta z jednej strony może oznaczać, iż spada liczba osób starających się o orzeczenie niepełnosprawności. Z drugiej zaś strony można wnioskować, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych stosuje rygorystyczne zasady w procesie orzekania o niepełnosprawności.

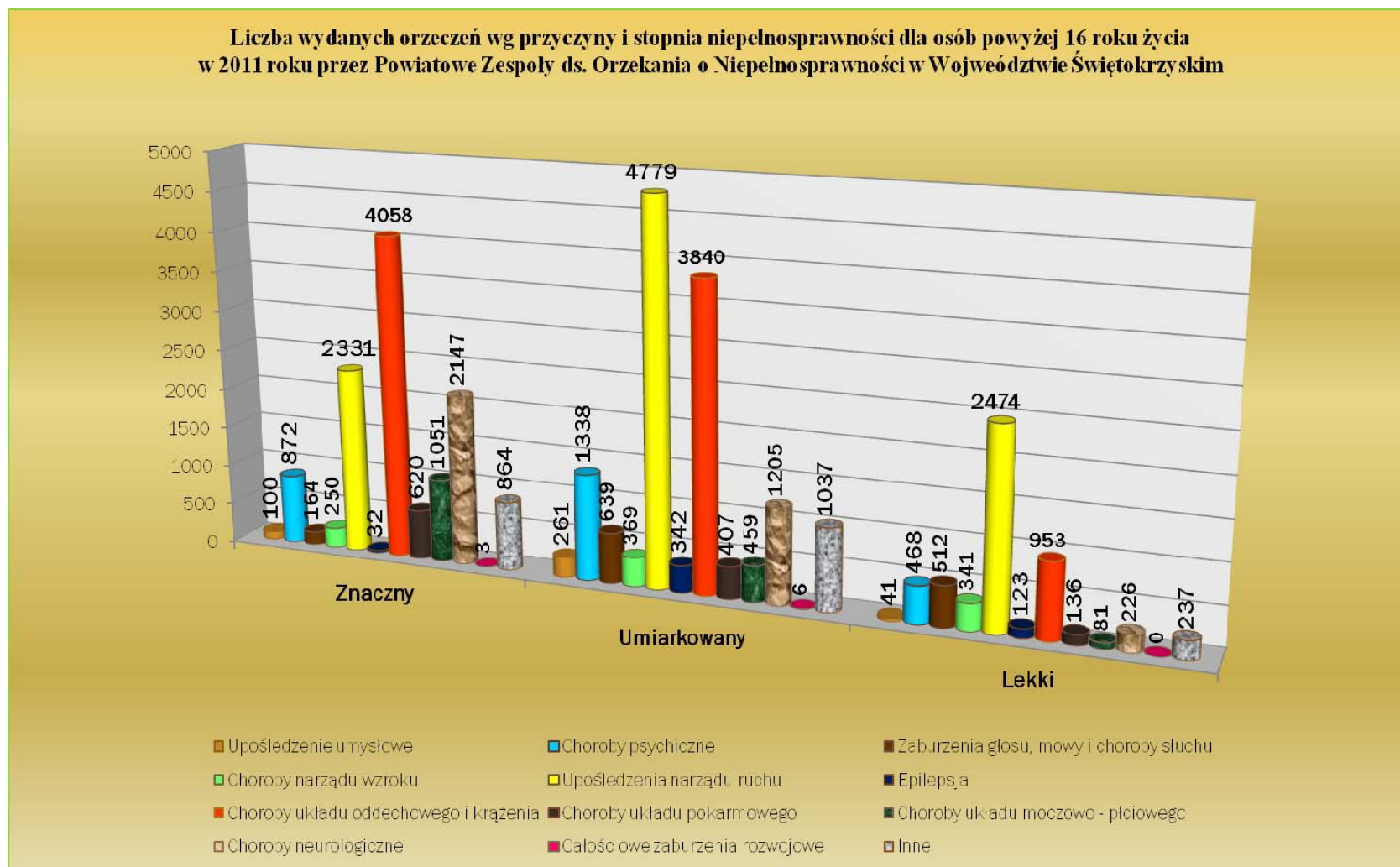
5.1.2 Przeciwdziałanie niepełnosprawności w sektorze ochrony zdrowia

Przyczyny niepełnosprawności

Ograniczanie problemu niepełnosprawności przez sektor ochrony zdrowia obejmuje profilaktykę, leczenie i rehabilitację. Potrzeby w tym zakresie możemy rozpoznawać na podstawie przyczyn powodujących występowanie niepełnosprawności, które zostały zidentyfikowane w dokumentacji instytucji orzekających.

Analizie poddano dane statystyczne Powiatowych Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności z terenu województwa świętokrzyskiego, odrębnie dla osób przed 16 rokiem życia oraz po 16 roku życia.

Wykres nr 14; Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny i stopnia niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia w 2011 roku przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W 2011 roku Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim uznały **12 492** osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, **14 682** osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz **5 592** osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności. W stopniu znacznym najczęściej przyczyn niepełnosprawności to choroby układu oddechowego i krążenia- **4 058**. Natomiast w stopniu umiarkowanym najczęściej orzeczeń, bo aż **4 779** to upośledzenia narządu ruchu. Również ta przyczyna niepełnosprawności jest najczęstszą w stopniu lekkim – **2 474** orzeczeń w 2011 roku. Najmniejsza liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny i stopnia niepełnosprawności to całościowe zaburzenie rozwojowe, przyznano ich tylko **9** w 2011 roku .

Analizie poddano ilość wydanych orzeczeń według przyczyny niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia dla osób powyżej 16 roku życia zamieszkałych w województwie świętokrzyskim za 2011 rok. Wynika z niego, iż najczęściej wydanych orzeczeń w kategorii wiek przypada na osoby w wieku 41 – 60 lat i było ich **13 570**. W tej samej kategorii najczęstszą przyczyną niepełnosprawności są upośledzenia narządów ruchu – **5 022**.

O stopień niepełnosprawności ubiega się więcej kobiet – **17 466**, mężczyzn w 2011 roku zgłosiło się **15 300**. Najczęstszą przyczyną ubiegania się o orzeczenie wśród mężczyzn i kobiet jest upośledzenie narządu ruchu, następna w kolejności to: choroby układu oddechowego i krążenia: kobiety **4 349** przypadków, mężczyźni **4 502** przypadki.

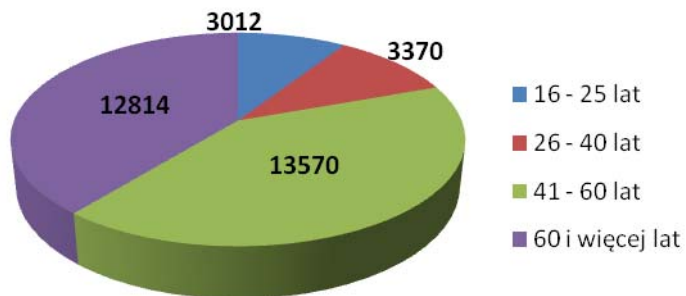
Analizując grupę osób niepełnosprawnych pod kątem wykształcenia najczęściej orzeczeń przypada na grupę z podstawowym wykształceniem – **11 412**, najmniej z wyższym wykształceniem **2 491** osób. Wśród osób, którym przyznano stopień niepełnosprawności **27 885 NIE** było zatrudnionych w 2011 roku, tj. 85% ogółu niepełnosprawnych.

Tabela 13 Przyczyny ubiegania się o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności

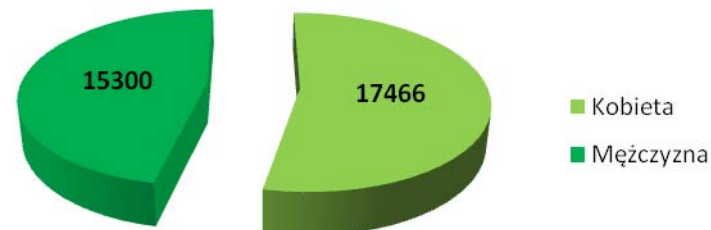
Przyczyna niepełnosprawności	WIEK				PŁEĆ		WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	Kobieta	Mężczyzna	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
Upośledzenie umysłowe	224	92	70	16	162	240	83	225	82	12	0	5	397
Choroby psychiczne	269	555	1166	688	1371	1307	159	995	708	666	150	197	2481
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	126	84	404	701	603	712	59	492	365	293	106	144	1171
Choroby narządu wzroku	170	169	344	277	505	455	23	287	261	295	94	170	790
Upośledzenia narządu ruchu	569	1171	5022	2822	5563	4021	271	2559	2896	2974	884	2278	7306
Epilepsja	169	125	176	27	233	264	21	161	146	132	37	80	417
Choroby układów oddechowego i krążenia	698	340	2918	4895	4349	4502	524	3900	2039	1936	452	900	7951
Choroby układu pokarmowego	106	129	485	443	509	654	26	375	343	332	87	159	1004
Choroby układu moczowo - płciowego	79	115	773	624	1124	467	42	401	426	511	211	237	1354
Choroby neurologiczne	277	321	1331	1649	1749	1829	207	1359	956	813	243	368	3210
Inne w tym: endokrynologiczne, metaboliczne itp.	316	269	881	672	1297	841	66	651	549	645	227	343	1795
Całościowe zaburzenia rozwojowe	9	0	0	0	1	8	2	7	0	0	0	0	9
RAZEM	3012	3370	13570	12814	17466	15300	1483	11412	8771	8609	2491	4881	27885

Poniższe wykresy prezentują wydane orzeczenia w 2011 roku przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim według wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia.

Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia wg wieku

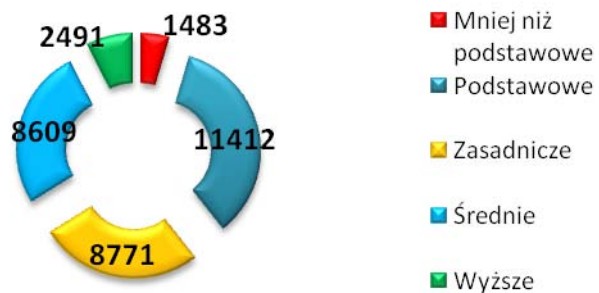

Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia wg płci

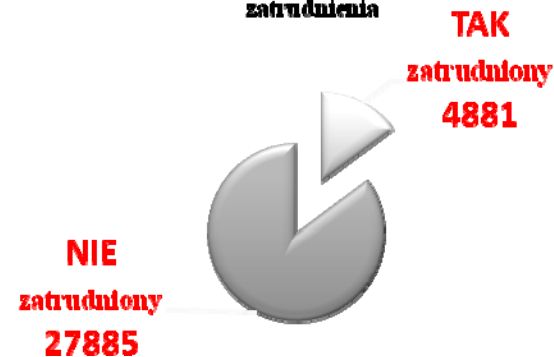

Wykresy nr 15,16,17,18; Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

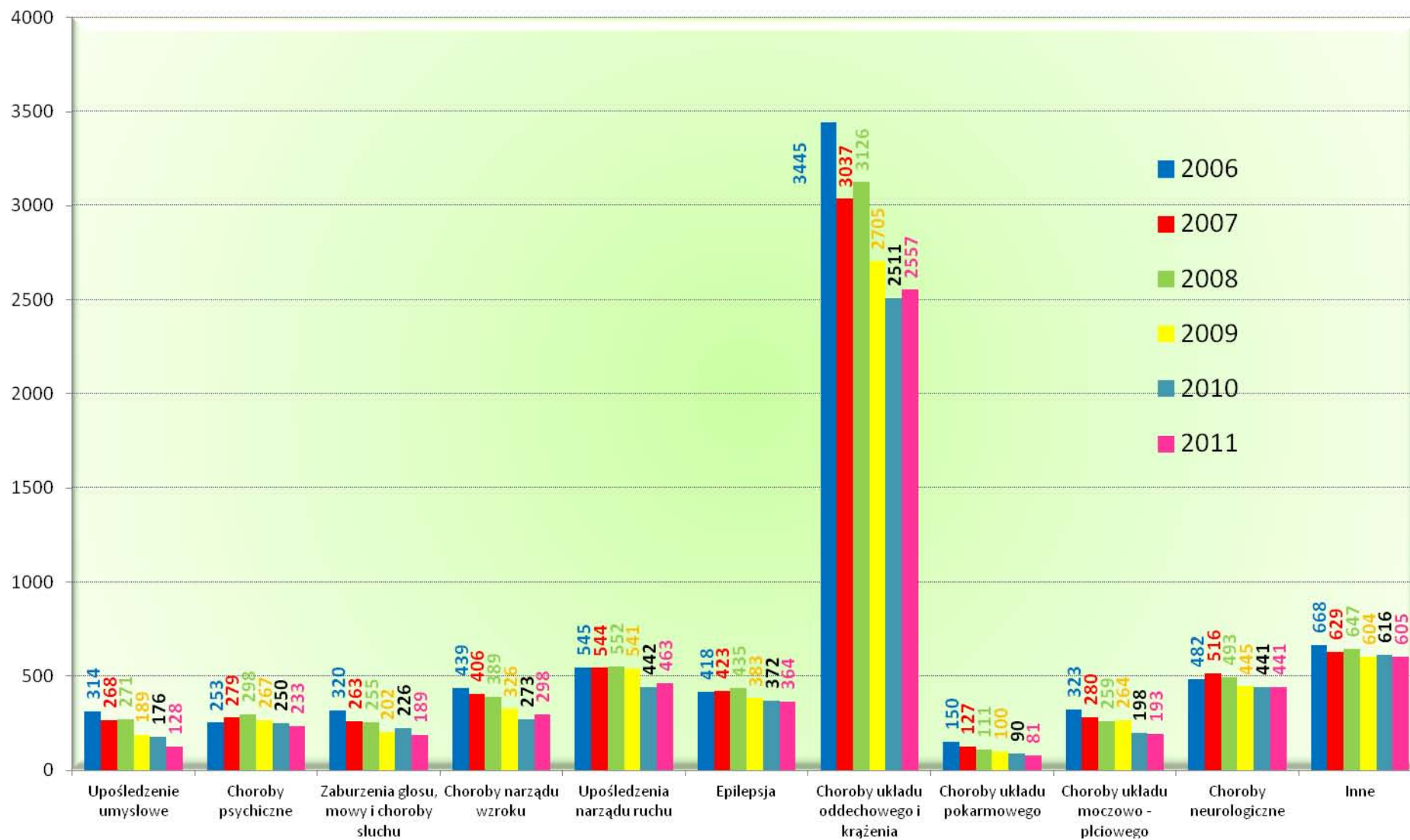
Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia wg wykształcenia

Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia wg zatrudnienia

Wykres nr 19 Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla osób po 16 roku życia wg przyczyny niepełnosprawności na przestrzeni 2006 – 2011 roku

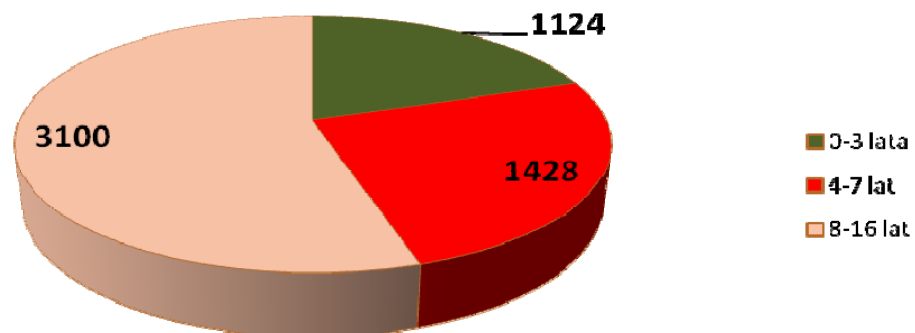

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wśród osób po 16 roku życia dominującą przyczyną niepełnosprawności są choroby układu oddechowego i krążenia, najwięcej orzeczeń wydano w 2006 roku – 3445, natomiast w następnych latach utrzymuje się spadek ich wydawania i tak w roku 2011 wynosi 2 557. Kolejną najczęstszą przyczyną niepełnosprawności jest kategoria tzw. „Inne”, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego. Najwyższa ilość orzeczeń wydanych została w 2006 roku.

Ilość wydanych orzeczeń wg wieku i płci dla osób przed 16 rokiem życia prezentują poniższe wykresy.

Wykres nr 20 Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim w 2011 roku dla osób przed 16 rokiem życia wg wieku

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wykres nr 21 Ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w województwie świętokrzyskim w 2011 roku dla osób przed 16 rokiem życia wg płci

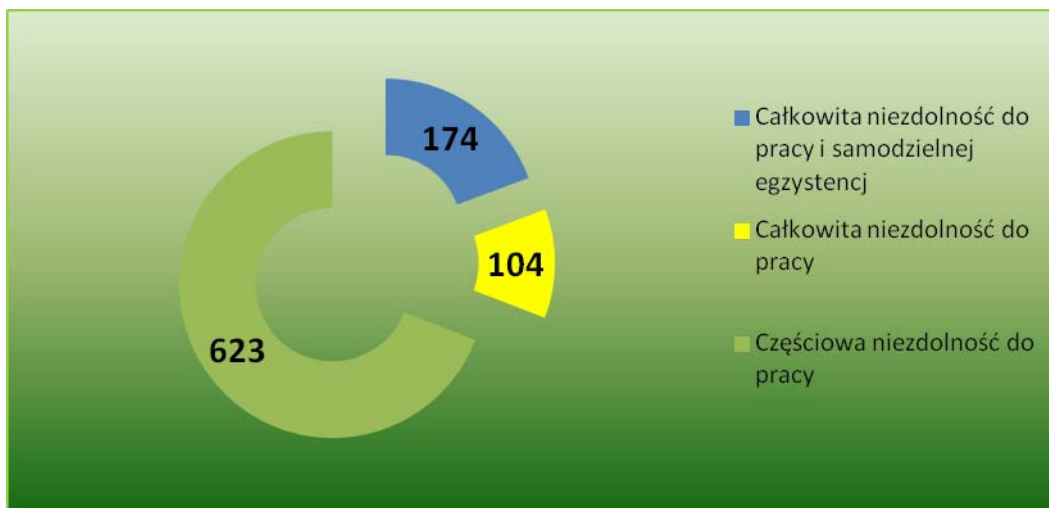

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Analizując powyższe zestawienia należy zauważyć, iż Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w naszym województwie w 2011 roku w kategorii osób przed 16 rokiem życia wydały najwięcej orzeczeń dla dzieci w wieku 8-16 lat, następnie w wieku od 4-7 lat oraz w wielu od 0-3 lat. Należy zauważyć, iż w analizowanej kategorii osób dominującą grupę stanowią chłopcy.

W 2011 roku zostało wydanych **901** orzeczeń pierwszorazowych przez lekarzy orzeczników ustalających stopień niezdolności do pracy wydanych dla celów rentowych przez **Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach**. Poniższy wykres dzieli orzeczenia wydane przez ZUS w Kielcach ustalając: całkowitą niezdolność do pracy i do samodzielnej egzystencji, całkowitą niezdolność do pracy, częściową niezdolność do pracy.

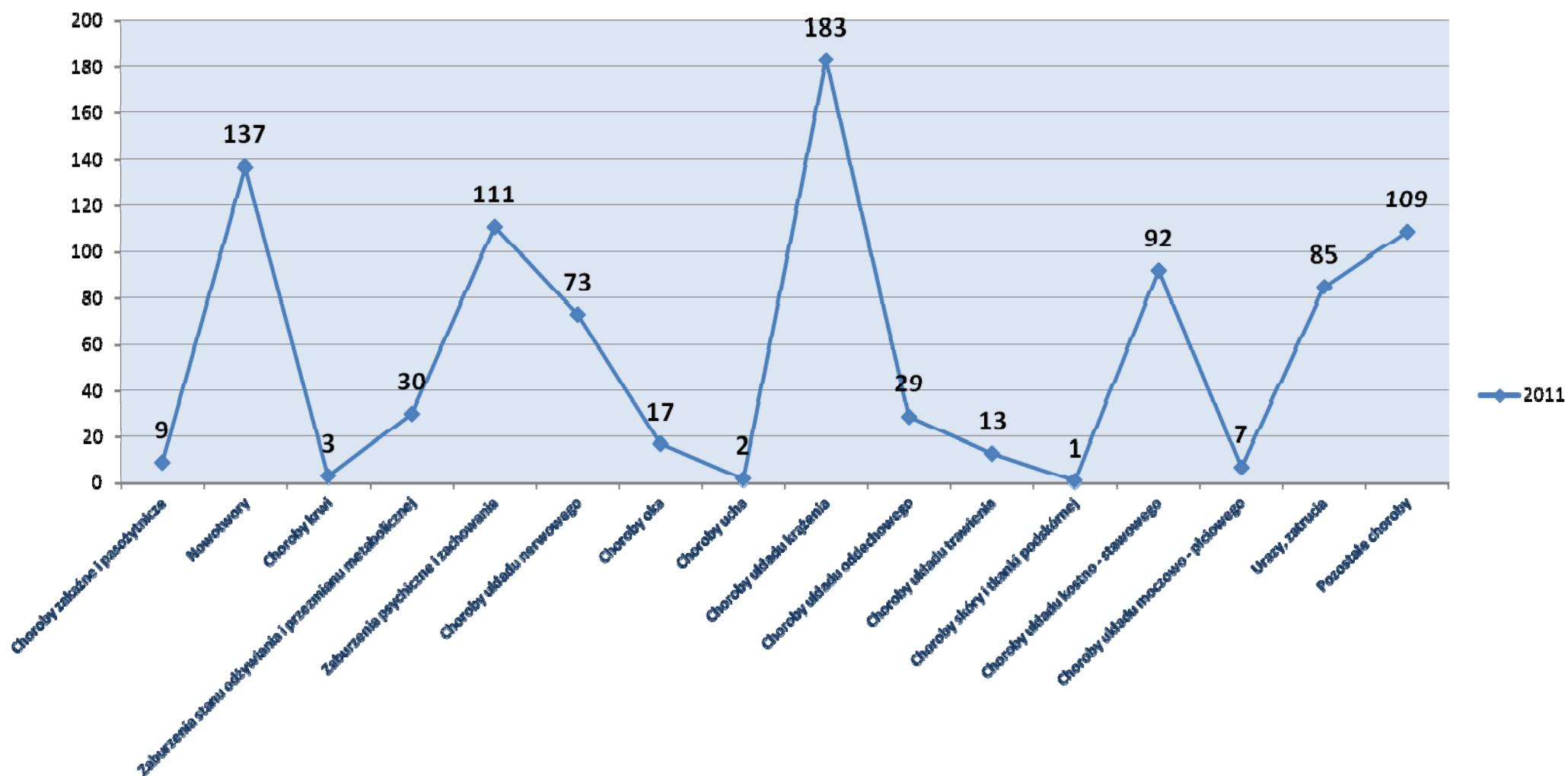
Wykres nr 22 Ogółem wydane orzeczenia przez Zakład Ubezpieczeń w Kielcach w 2011 roku

Źródło informacji : Zakład Ubezpieczeń w Kielcach

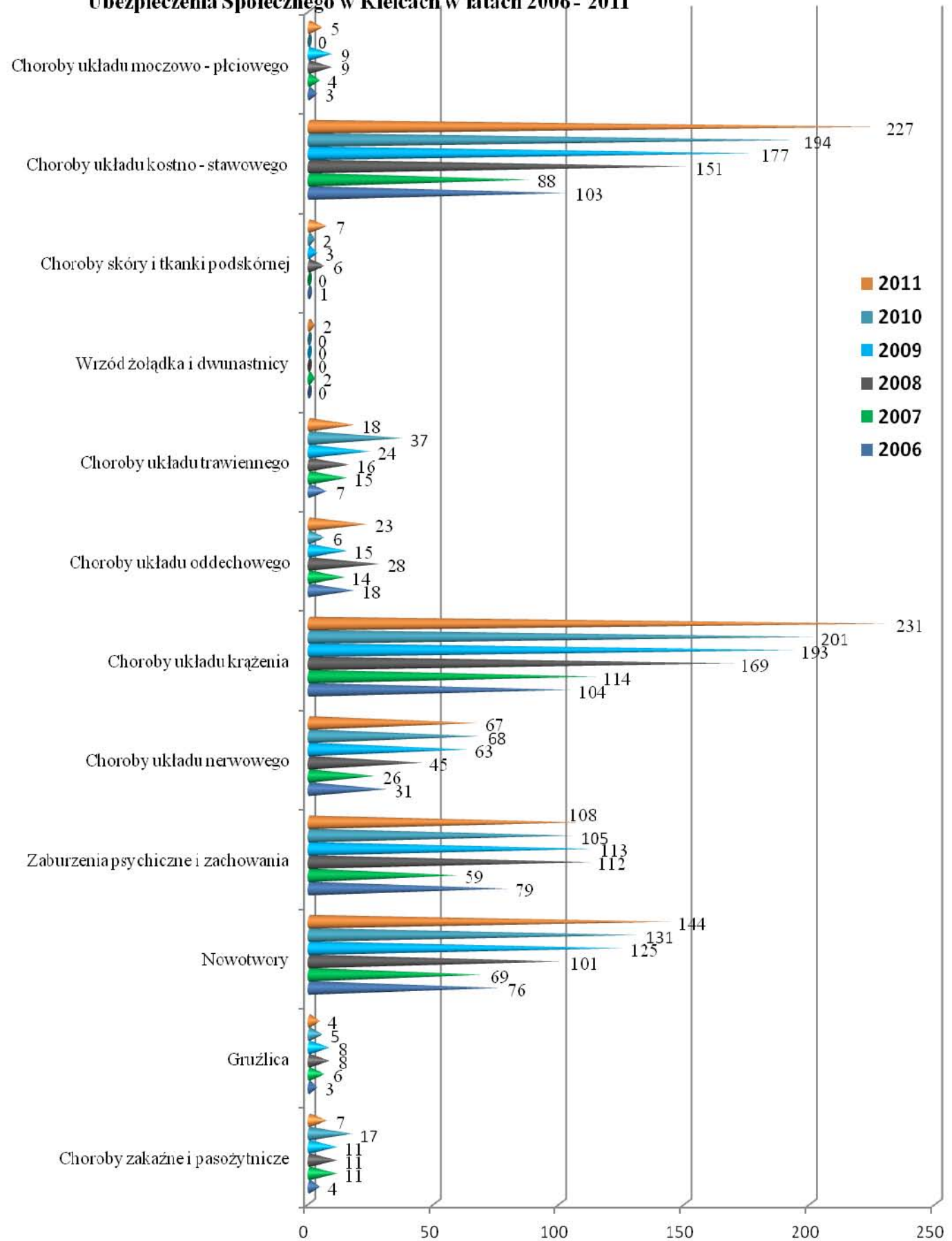
Analizując powyższe zestawienie najczęściej w 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach wydał orzeczeń o częściowej niezdolności do pracy, co stanowi 69,1% ogółu wydanych orzeczeń. W drugiej kolejności są orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji 19,3%.

Wykres nr 23; Orzeczenia wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach w 2011 roku wg przyczyny niepełnosprawności

Źródło informacji : Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach

Wykres nr 24; Orzeczenia wydane przez Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach w latach 2006- 2011

Źródło informacji : Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Tabela nr 14; Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006-2011

Powiatowe Zespoły Ds. Orzekania o Niepełnosprawności		
Rok	Jednostki chorobowe	%
2006	Upośledzenie narządu ruchu	29%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	25%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	8%
2007	Choroby układu oddechowego i krążenia	24%
	Upośledzenie narządu ruchu	29%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	8%
2008	Upośledzenie narządu ruchu	29%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	25%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	8%
2009	Upośledzenie narządu ruchu	30%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	25,7%
	Choroby neurologiczne	10%
	Choroby psychiczne	7,9%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	7,1%
2010	Upośledzenie narządu ruchu	32%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	24,4%
	Choroby neurologiczne	10,5%
	Choroby psychiczne	8%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	6,7%
2011	Upośledzenie narządu ruchu	29,2%
	Choroby układu oddechowego i krążenia	27%
	Choroby neurologiczne	10,9%
	Choroby psychiczne	8,1%
	Inne: w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	6,5%

Źródło informacji : Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W latach 2006 – 2011 Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności najczęściej wydawały orzeczenia z powodu dysfunkcji narządu ruchu oraz chorób układu oddechowego i krążenia.

Tabela nr 15; Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności wydawane przez Oddziały Regionalnych Kas Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w latach 2006 – 2011

Oddział Regionalny Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego		
Rok	Jednostki chorobowe	%
2006	Choroby układu krążenia	20,88 %
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	20,74 %
	Nowotwory	14,93%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	14,38%
	Działanie czynnika zewnętrznego	12,44%
2007	Choroby układu krążenia	23,61%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	16,52%
	Nowotwory	14,16%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	11,66%
	Działanie czynnika zewnętrznego	11,66%
2008	Choroby układu krążenia	22,03%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	19,68%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	14,60%
	Nowotwory	13,16%
	Działania czynnika zewnętrznego	10,16%
2009	Choroby układu krążenia	22,44%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	20,58%
	Nowotwory	14,53%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	13,13%
	Działania czynnika zewnętrznego	9,41%
2010	Choroby układu krążenia	21,84%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	21,08%
	Nowotwory	14,23%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	11,4%
	Działania czynnika zewnętrznego	8,8%
2011	Choroby układu krążenia	23,2%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	22,8%
	Nowotwory	14,5%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	10,8%
	Działania czynnika zewnętrznego	9,9%

Źródło informacji : Oddział Regionalny KRUS

W analizowanym okresie 2006 – 2011 dominującym powodem orzekania przez Oddziały Regionalnych Kas Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w sprawach rentowych są choroby układu krążenia oraz układu kostno- stawowego oraz mięśniowego. Kolejne miejsca zajmują nowotwory oraz zaburzenia psychiczne z zaburzeniami zachowania. Należy zaznaczyć, iż w danych jednostkach chorobowych na przestrzeni lat 2006 – 2011 utrzymują się zbliżone wskaźniki z tendencją wzrostową.

Tabela nr 16 Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach w latach 2006 – 2011

Zakład Ubezpieczeń Społecznych		
Rok	Jednostki chorobowe	%
2006	Choroby układu krążenia	26,80%
	Nowotwory	22,71%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	15,01%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	7,87%
	Choroby układu nerwowego	7,26%
2007	Choroby układu krążenia	28,58%
	Nowotwory	19,75%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	15,95%
	Choroby układu nerwowego	7,26%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	6,85%
2008	Choroby układu Zkrążenia	27,85%
	Nowotwory	22,83%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	12,59%
	Choroby układu nerwowego	7,97%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	7,97%
2009	Choroby układu krążenia	24,56%
	Nowotwory	23,80%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	12,32%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	8,54%
	Choroby układu nerwowego	7,40%
2010	Choroby układu krążenia	26,25%
	Nowotwory	23,82%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	10,7%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	8,2%
	Choroby układu nerwowego	8,04%
2011	Choroby układu krążenia	20,3%
	Nowotwory	15,2%
	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	12,3%
	Choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego	10,2%
	Choroby układu nerwowego	8,1%

Źródło informacji: Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Układ grup chorobowych z powodu, których wydawane są orzeczenia pierwszorazowe w sprawach rentowych, przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w latach 2006 – 2011 nie zmienia się.

Na podstawie jakościowej analizy orzecznictwa o niepełnosprawności możemy przyjąć, że pierwszoplanowe potrzeby zdrowotne w całym spektrum usług świadczonych przez zakłady ochrony zdrowia tj: profilaktyki, leczenia, rehabilitacji, powinny dotyczyć chorób układu krążenia, układu oddechowego, schorzeń nowotworowych oraz chorób narządu ruchu gdyż w tych grupach obserwujemy najwyższe zachorowań. Wskaźniki dotyczące zaburzeń psychicznych i zachowania, w analizowanym 6 letnim okresie utrzymują się na porównywalnym poziomie.

5.1.3. Dostępność do świadczeń rehabilitacji medycznej

Lecznictwo stacjonarne i ambulatoryjne

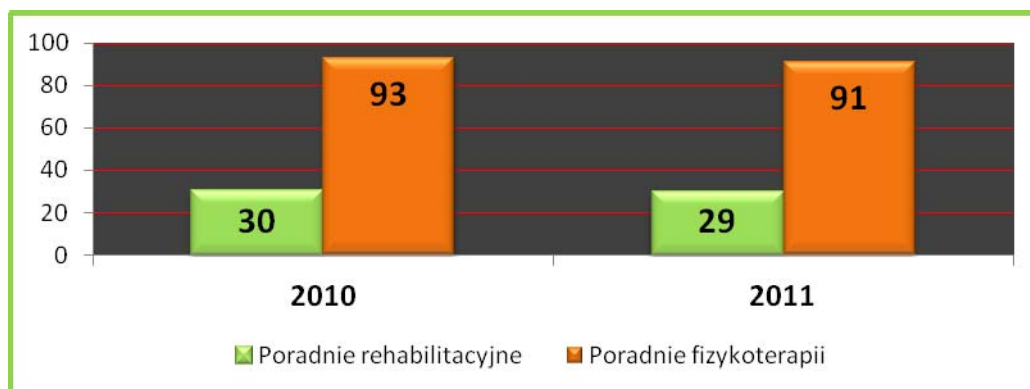
Tabela nr 17 Placówki rehabilitacji medycznej w województwie świętokrzyskim w latach 2006 – 2011

Placówki rehabilitacji medycznej w województwie świętokrzyskim według stanu na dzień 31.12 każdego roku.							
Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zakładów					
		2006	2007	2008	2009	2010	2011
1.	Oddziały rehabilitacyjne	11	11	12	13	13	13
2.	Liczba łóżek w oddziałach rehabilitacyjnych	273	bd	bd	bd	822	848
3.	Dzienne oddziały rehabilitacyjne	18	20	19	28	31	29

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

Od 2010 roku w województwie świętokrzyskim nie zmieniła się ilość oddziałów rehabilitacyjnych. Natomiast liczba łóżek na oddziałach wzrosła o 26 miejsc. W 2011 roku o 3 zmalała liczba dziennych oddziałów rehabilitacyjnych w stosunku do 2010 roku.

Wykres nr 25 Poradnie w województwie świętokrzyskim w 2010 i 2011 roku, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł kontrakt na świadczenie usług medycznych

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

W 2011 roku w stosunku do 2010r. zmniejszyła się liczba poradni rehabilitacyjnych i fizykoterapii, adekwatnie z 30 do 29 i z 93 do 91, które zawarły kontakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Oznacza to spadek dostępności do tego typu poradni.

Poniższe zestawienie prezentuje poniesione koszty świadczeń rehabilitacyjnych oraz relację całkowitego kosztu realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej do całkowitego kosztu realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych na przestrzeni 2006 – 2011 roku przez Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia.

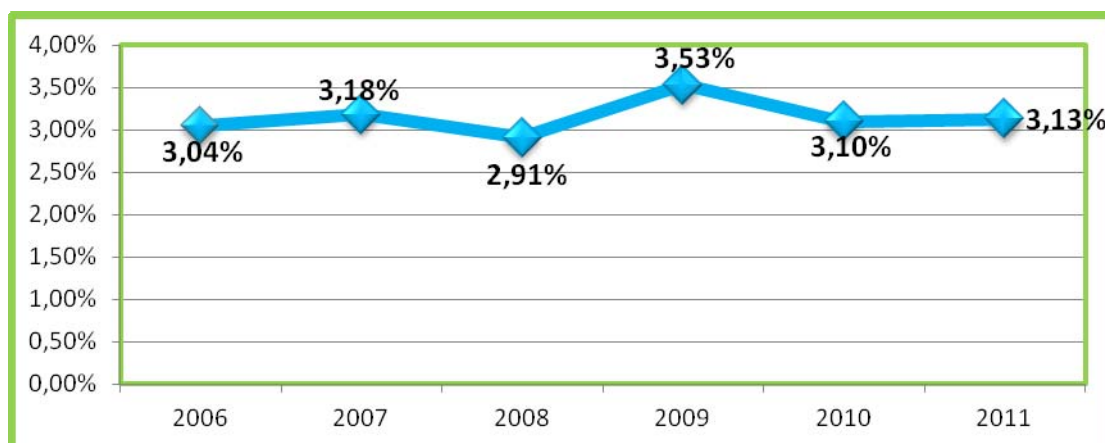
Tabela nr 18 Koszty świadczeń rehabilitacyjnych w Oddziale Świętokrzyskiego Narodowego Funduszu Zdrowia na przestrzeni 2006 – 2011

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Całkowity koszt realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych	1135213,25	1271935,31	1618168,00	1765141,36	1840582,36	1927995,56
Całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej	34502,79	40508,24	47095,09	62313,25	57045,21	60301,83
Relacja całkowitego kosztu realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej do całkowitego kosztu realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych	3,04%	3,18%	2,91%	3,53%	3,10%	3,13%

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

Na przestrzeni 2006 – 2011 roku następuje wzrost kosztów realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych. W 2006 roku wynosił **1 135 213,25 zł** natomiast do 2011 roku sukcesywnie wzrastał i wyniósł **1 927 995,56 zł**. Od 2006 r. do 2009 roku następował wzrost kosztów realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej. W 2010 kształtował się na poziomie **57 045,21 zł**, natomiast w 2011 roku na poziomie **60 301,83 zł**. Relacja całkowitego kosztu realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej do całkowitego kosztu realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych była największa w 2009 roku i uzyskała wskaźnik **3,53%**.

Wykres nr 26 Relacja całkowitego kosztu realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej do całkowitego kosztu realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

Tabela nr 19 Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej

ROK	OKRES	ŚW-DAWCA - NAZWA	ŚW-DAWCA - ADRES	KOMÓRKA - TYP	KATEGORIA	LICZBA OCZEK.	PRZEWID. CZAS OCZEK.	RZECZ. CZAS OCZEK.
2010	12	OŚRODEK Wczesnej interwencji w Kielcach	Kielce, os. Na Stoku 42A	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej dla dzieci	S	0	0	7
2010	12	OŚRODEK Wczesnej interwencji w Kielcach	Kielce, os. Na Stoku 42A	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej dla dzieci	P	0	0	0
2010	12	21 Wojskowy szpital uzdrowiskowo-rehabilitacyjny - samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej w Busku Zdroju	Busko-Zdrój, Rzewuskiego 8	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2010	12	21 Wojskowy szpital uzdrowiskowo-rehabilitacyjny - samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej w Busku Zdroju	Busko-Zdrój, Rzewuskiego 8	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	Wspólnicy Spółki Cywnej Medicus Strączyński Marek, Strączyńska Anna	Kielce, os. Na Stoku 63 A	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	Wspólnicy Spółki Cywnej Medicus Strączyński Marek, Strączyńska Anna	Kielce, os. Na Stoku 63 A	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2010	12	"ARTIMED" Niepubliczny zakład opieki zdrowotnej w Kielcach	Kielce, Paderewskiego 4B	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	"ARTIMED" Niepubliczny zakład opieki zdrowotnej w Kielcach	Kielce, Paderewskiego 4B	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	10	0	0
2010	12	"DAR-MEDICA" Spółka Cywilna Ośrodek Rehabilitacji Monika Mazurczak, Rafał Mazurczak	Kielce, Zaganańska 84B	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej dla dzieci	S	0	0	27
2010	12	"DAR-MEDICA" Spółka Cywilna Ośrodek Rehabilitacji Monika Mazurczak, Rafał Mazurczak	Kielce, Zaganańska 84B	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej dla dzieci	P	0	0	0
2010	12	Samodzielny publiczny zespół zakładów opieki zdrowotnej w Staszowie	Staszów, 11-go Listopada 78	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	Samodzielny publiczny zespół zakładów opieki zdrowotnej w Staszowie	Staszów, 11-go Listopada 78	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	26	0	65
2010	12	Niepubliczny zakład opieki zdrowotnej "KRIO-MED" Centrum Rehabilitacji w Kielcach	Kielce, Warszawska 146	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2010	12	Niepubliczny zakład opieki zdrowotnej "KRIO-MED" Centrum Rehabilitacji w Kielcach	Kielce, Warszawska 146	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	Niepubliczny zakład rehabilitacyjno-pielęgniarski w Ostrowcu Świętokrzyskim	Ostrowiec Świętokrzyski, Iłżecka 31	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2010	12	Niepubliczny zakład rehabilitacyjno-pielęgniarski w Ostrowcu Świętokrzyskim	Ostrowiec Świętokrzyski, Iłżecka 31	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0

2010	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD REHABILITACYJNO-PIELĘGNIARSKI W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, IŁŻECKA 31	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2010	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD REHABILITACYJNO-PIELĘGNIARSKI W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, IŁŻECKA 31	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	2	0	18
2010	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	396	0	625
2010	12	SPECJALISTYCZNY OŚRODEK DIAGNOZY I REHABILITACJI DZIECI I MŁODZIEŻY Z WADĄ SŁUCHU W KIELCACH	KIELCE, JAGIELLOŃSKA 70	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2010	12	SPECJALISTYCZNY OŚRODEK DIAGNOZY I REHABILITACJI DZIECI I MŁODZIEŻY Z WADĄ SŁUCHU W KIELCACH	KIELCE, JAGIELLOŃSKA 70	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	119	0	267
2010	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	417	0	109
2010	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W SANDOMIERZU	SANDOMIERZ, SCHINZLA 13	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W SANDOMIERZU	SANDOMIERZ, SCHINZLA 13	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	48	0	67
2010	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM REHABILITACJI W CZARNIECKIEJ GÓRZE	CZARNIECKA GÓRA, CZARNIECKA GÓRA 43	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM REHABILITACJI W CZARNIECKIEJ GÓRZE	CZARNIECKA GÓRA, CZARNIECKA GÓRA 43	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	244	0	177
2010	12	SPECJALISTYCZNY SZPITAL ORTOPEDYCZNO- REHABILITACYJNY "GÓRKA" IM. DR. SZYMONA STARKIEWICZA W BUSKU-ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, DR SZ. STARKIEWICZA 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	SPECJALISTYCZNY SZPITAL ORTOPEDYCZNO- REHABILITACYJNY "GÓRKA" IM. DR. SZYMONA STARKIEWICZA W BUSKU-ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, DR SZ. STARKIEWICZA 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	198	0	420
2010	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM ONKOLOGII W KIELCACH	KIELCE, ARTWIŃSKIEGO 3	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM ONKOLOGII W KIELCACH	KIELCE, ARTWIŃSKIEGO 3	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	8	0	14
2010	12	ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI W KIELCACH	KIELCE, WOJSKA POLSKIEGO 51	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2010	12	ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI W KIELCACH	KIELCE, WOJSKA POLSKIEGO 51	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2010	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ WE WŁOSZCZOWIE	WŁOSZCZOWA, ŻEROMSKIEGO 28	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0

2010	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ WE WŁOSZCZOWIE	WŁOSZCZOWA, ŻEROMSKIEGO 28	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	S	29	0	26
2010	12	DOM DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PIEKOSZOWIE	PIEKOSZÓW, CZARNOWSKA 2A	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	S	0	0	0
2010	12	DOM DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PIEKOSZOWIE	PIEKOSZÓW, CZARNOWSKA 2A	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	P	0	0	0
2010	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W SANDOMIERZU	SANDOMIERZ, SCHINZLA 13	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	P	0	0	0
2010	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W SANDOMIERZU	SANDOMIERZ, SCHINZLA 13	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	S	11	0	67
2010	12	OŚRODEK REHABILITACYJNO - EDUKACYJNO - WYCHOWAWCZY W STASZOWIE	STASZÓW, RYTWIAŃSKA 23	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ DLA DZIECI	S	0	0	0
2010	12	OŚRODEK REHABILITACYJNO - EDUKACYJNO - WYCHOWAWCZY W STASZOWIE	STASZÓW, RYTWIAŃSKA 23	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ DLA DZIECI	P	0	0	0
2010	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ IS-MED PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA W JĘDRZEJOWIE	JĘDRZEJÓW, ARMII KRAJOWEJ 10	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	P	0	0	0
2010	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ IS-MED PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA W JĘDRZEJOWIE	JĘDRZEJÓW, ARMII KRAJOWEJ 10	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	S	1	0	112
2010	12	"FIZJO-DENT" JAN KUBIK STOMATOLOGIA I REHABILITACJA	KIELCE, OS. NA STOKU 63A	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	P	3	0	97
2010	12	"FIZJO-DENT" JAN KUBIK STOMATOLOGIA I REHABILITACJA	KIELCE, OS. NA STOKU 63A	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	S	65	0	95
2010	12	ZAKŁAD LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO W BUSKU- ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, GEN. F. RZEWUSKIEGO 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	S	0	0	0
2010	12	ZAKŁAD LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO W BUSKU- ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, GEN. F. RZEWUSKIEGO 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	P	0	0	0
2011								
2011	12	21 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY - SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W BUSKU ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, RZEWUSKIEGO 8	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	S	13	0	153
2011	12	21 WOJSKOWY SZPITAL UZDROWISKOWO-REHABILITACYJNY - SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W BUSKU ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, RZEWUSKIEGO 8	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	P	128	0	89
2011	12	OŚRODEK REHABILITACYJNO - EDUKACYJNO - WYCHOWAWCZY W STASZOWIE	STASZÓW, RYTWIAŃSKA 23	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ DLA DZIECI	S	0	0	0
2011	12	OŚRODEK REHABILITACYJNO - EDUKACYJNO - WYCHOWAWCZY W STASZOWIE	STASZÓW, RYTWIAŃSKA 23	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ DLA DZIECI	P	0	0	0
2011	12	"ARTIMED" NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W KIELCACH	KIELCE, PADEREWSKIEGO 4B	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	P	0	0	0
2011	12	"ARTIMED" NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W KIELCACH	KIELCE, PADEREWSKIEGO 4B	OŚRODEK REHABILITACJI DZIEENNEJ	S	0	0	7

2011	12	WSPÓLNICY SPÓŁKI CYWINEJ MEDICUS STRĄCZYŃSKI MAREK, STRĄCZYŃSKA ANNA	KIELCE, OS. NA STOKU 63 A	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2011	12	WSPÓLNICY SPÓŁKI CYWINEJ MEDICUS STRĄCZYŃSKI MAREK, STRĄCZYŃSKA ANNA	KIELCE, OS. NA STOKU 63 A	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2011	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD REHABILITACYJNO-PIELĘGNIARSKI W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, IŁŻECKA 31	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej DLA DZIECI	S	0	0	0
2011	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD REHABILITACYJNO-PIELĘGNIARSKI W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, IŁŻECKA 31	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej DLA DZIECI	P	0	0	0
2011	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD REHABILITACYJNO-PIELĘGNIARSKI W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, IŁŻECKA 31	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej DLA DZIECI	S	0	0	0
2011	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD REHABILITACYJNO-PIELĘGNIARSKI W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, IŁŻECKA 31	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej DLA DZIECI	P	0	0	0
2011	12	ZAKŁAD LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO W BUSKU- ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, GEN. F. RZEWUSKIEGO 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2011	12	ZAKŁAD LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO W BUSKU- ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, GEN. F. RZEWUSKIEGO 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2011	12	CENTRUM MEDYCZNE "ZAGNAŃSKA" - NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W KIELCACH	KIELCE, ZAGNAŃSKA 77	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	3	0	0
2011	12	CENTRUM MEDYCZNE "ZAGNAŃSKA" - NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ W KIELCACH	KIELCE, ZAGNAŃSKA 77	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2011	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ WE WŁOSZCZOWIE	WŁOSZCZOWA, ŻEROMSKIEGO 28	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	30	0	66
2011	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ WE WŁOSZCZOWIE	WŁOSZCZOWA, ŻEROMSKIEGO 28	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	2	0	8
2011	12	"DAR-MEDICA" SPÓŁKA CYWILNA OŚRODEK REHABILITACJI MONIKA MAZURCZAK, RAFAŁ MAZURCZAK	KIELCE, ZAGNAŃSKA 84B	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej DLA DZIECI	S	0	0	20
2011	12	"DAR-MEDICA" SPÓŁKA CYWILNA OŚRODEK REHABILITACJI MONIKA MAZURCZAK, RAFAŁ MAZURCZAK	KIELCE, ZAGNAŃSKA 84B	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej DLA DZIECI	P	0	0	0
2011	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	0	0	0
2011	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	7	0	14
2011	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	165	0	376
2011	12	WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KIELCACH	KIELCE, GRUNWALDZKA 45	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	562	0	230
2011	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W SANDOMIERZU	SANDOMIERZ, SCHINZLA 13	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	P	0	0	0
2011	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W SANDOMIERZU	SANDOMIERZ, SCHINZLA 13	OŚRODEK REHABILITACJI DZiennej	S	17	0	81

2011	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	3	0	20
2011	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM	OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, SZYMANOWSKIEGO 11	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	432	0	648
2011	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W KOŃSKICH	KOŃSKIE, GIMNAZJALNA 41 B	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	3	0	12
2011	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W KOŃSKICH	KOŃSKIE, GIMNAZJALNA 41 B	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	29	0	61
2011	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W STASZOWIE	STASZÓW, 11-GO LISTOPADA 78	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	0	0	0
2011	12	SAMODZIELNY PUBLICZNY ZESPÓŁ ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W STASZOWIE	STASZÓW, 11-GO LISTOPADA 78	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	161	0	40
2011	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI PIELĘGNIARSKO-REHABILITACYJNEJ VENA1	SKOTNIKI DUŻE, SKOTNIKI DUŻE 93	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	0	0	0
2011	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI PIELĘGNIARSKO-REHABILITACYJNEJ VENA1	SKOTNIKI DUŻE, SKOTNIKI DUŻE 93	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	40	0	29
2011	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM REHABILITACJI W CZARNECKIEJ GÓRZE	CZARNECKA GÓRA, CZARNECKA GÓRA 43	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	3	0	84
2011	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM REHABILITACJI W CZARNECKIEJ GÓRZE	CZARNECKA GÓRA, CZARNECKA GÓRA 43	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	458	0	215
2011	12	"FIZJO-DENT" JAN KUBIK STOMATOLOGIA I REHABILITACJA	KIELCE, OS. NA STOKU 63A	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	8	0	108
2011	12	"FIZJO-DENT" JAN KUBIK STOMATOLOGIA I REHABILITACJA	KIELCE, OS. NA STOKU 63A	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	86	0	164
2011	12	DOM DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PIEKOSZOWIE	PIEKOSZÓW, CZARNOWSKA 2A	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	0	0	0
2011	12	DOM DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH W PIEKOSZOWIE	PIEKOSZÓW, CZARNOWSKA 2A	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	35	0	28
2011	12	SPECJALISTYCZNY OŚRODEK DIAGNOZY I REHABILITACJI DZIECI I MŁODZIEŻY Z WADĄ SŁUCHU W KIELCACH	KIELCE, JAGIELLOŃSKA 70	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	0	0	0
2011	12	SPECJALISTYCZNY OŚRODEK DIAGNOZY I REHABILITACJI DZIECI I MŁODZIEŻY Z WADĄ SŁUCHU W KIELCACH	KIELCE, JAGIELLOŃSKA 70	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	0	0	0
2011	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ IS-MED PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA W JĘDRZEJOWIE	JĘDRZEJÓW, ARMII KRAJOWEJ 10	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	0	0	0
2011	12	NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ IS-MED PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA W JĘDRZEJOWIE	JĘDRZEJÓW, ARMII KRAJOWEJ 10	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	0	0	151
2011	12	POWIATOWY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - STARACHOWICE	STARACHOWICE, RADOMSKA 70	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	271	0	276
2011	12	POWIATOWY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ - STARACHOWICE	STARACHOWICE, RADOMSKA 70	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	33	0	55
2011	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM ONKOLOGII W KIELCACH	KIELCE, ARTWIŃSKIEGO	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	0	0	0

			3					
2011	12	ŚWIĘTOKRZYSKIE CENTRUM ONKOLOGII W KIELCACH	KIELCE, ARTWIŃSKIEGO 3	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	10	0	14
2011	12	SPECJALISTYCZNY SZPITAL ORTOPEDYCZNO- REHABILITACYJNY "GÓRKA" IM. DR. SZYMONA STARKIEWICZA W BUSKU-ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, DR SZ. STARKIEWICZA 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	62	0	76
2011	12	SPECJALISTYCZNY SZPITAL ORTOPEDYCZNO- REHABILITACYJNY "GÓRKA" IM. DR. SZYMONA STARKIEWICZA W BUSKU-ZDROJU	BUSKO-ZDRÓJ, DR SZ. STARKIEWICZA 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	1	0	128
2011	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W SKARŻYSKU KAMIENNEJ	SKARŻYSKO-KAMIENNA, SZPITALNA 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	P	0	0	0
2011	12	ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W SKARŻYSKU KAMIENNEJ	SKARŻYSKO-KAMIENNA, SZPITALNA 1	OŚRODEK REHABILITACJI DZIENNEJ	S	180	0	44

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

LEGENDA: **P** – przypadki PILNE

S – przypadki STABILNE

Najwięcej oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej w 2011 roku było w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym, ul .Grunwaldzka 45, Kielce – 562 osoby, w następnej kolejności oczekiwania było Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze – 458 osób. Na trzeciej pozycji t Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim, oczekujących jest – 432 osoby. Natomiast w roku 2010 największą popularnością cieszył się Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo- Rehabilitacyjny w Busku- Zdroju.

Tabela nr 20 Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej przez Świętokrzyski Oddział Wojewódzki w latach 2010 - 2011 według poszczególnych rodzajów rehabilitacji medycznej

Wyszczególnienie	Liczba świadczeniodawców		Liczba zakontraktowanych świadczeń (punkty)		Całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
FIZJOTERAPIA AMBULATORYJNA	93	91	24 452 778	25 262 406	24 140 949,73	24 971 524,85
FIZJOTERAPIA DOMOWA	3	3	640 496	645 492	640 496,00	645 492,00
LEKARSKA AMBULATORYJNA OPIEKA REHABILITACYJNA	30	28	1 059 826	962 126	1 036 836,10	940 719,60
REHABILITACJA NEUROLOGICZNA	5	6	3 780 131	4 978 660	3 780 131,00	5 078 233,20
REHABILITACJA DZIECI Z ZABURZENIAMI WIEKU ROZWOJOWEGO W OŚRODKU/ODDZIALE DZIENNYM	5	5	3 662 510	3 440 030	3 662 510,00	3 440 030,00
REHABILITACJA KARDIOLOGICZNA W OŚRODKU/ ODDZIALE DZIENNYM	2	2	169 680	119 350	169 680,00	119 350,00
REHABILITACJA KARDIOLOGICZNA W WARUNKACH STACJONARNYCH	2	2	1 716 880	2 584 275	2 098 454,00	3 359 557,50
REHABILITACJA OGÓLNOUSTROJOWA W OŚRODKU/ ODDZIALE DZIENNYM	22	22	8 474 730	8 177 480	8 399 935,00	8 111 269,80
REHABILITACJA OGÓLNOUSTROJOWA W WARUNKACH STACJONARNYCH	13	13	20 310 670	20 341 765	21 608 109,00	21 646 284,50
REHABILITACJA SŁUCHU I MOWY	1	1	190 750	154 890	190 750,00 zł	154 890,00 zł

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

5.1.4. Leczenie uzdrowiskowe

Z leczenia uzdrowiskowego może skorzystać każdy ubezpieczony, który otrzyma stosowne skierowanie od lekarza. Leczenie uzdrowiskowe obejmuje trzy rodzaje świadczeń:

- ❖ Leczenie w szpitalu uzdrowiskowym;
- ❖ Leczenie w sanatorium uzdrowiskowym;
- ❖ Leczenie ambulatoryjne.

Pobyt w szpitalu uzdrowiskowym traktowany jest jako kontynuacja leczenia szpitalnego. Jest on całkowicie bezpłatny i odbywa się w ramach zwolnienia lekarskiego.

Tabela nr 21 Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego w województwie świętokrzyskim w latach 2007-2011

Rok	Leczenie w szpitalu uzdrowiskowym					
	Liczba skierowań wystawionych przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego	Liczba skierowań zaakceptowanych przez NFZ ^{*1}	Liczba skierowań zrealizowanych	Średni czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)	Najdłuższy czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)	Najkrótszy czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)
2007	2176	1951	1864	10	14	6
2008	2084	1838	2052	10	14	6
2009	2497	2289	2822	8	10	6
2010	3218	3218	2825	6	12	4
2011	2842	2842	1552	6	12	4

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

Liczba skierowań wystawianych przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego do leczenia w szpitalu uzdrowiskowym w 2011 roku zmniejszyła się w stosunku do roku 2010 o 12%. W 2011 roku podobnie jak w roku 2010 wszystkie wystawione skierowania przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego zostały zaakceptowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Liczba skierowań zaakceptowanych przez NFZ w stosunku do skierowań zrealizowanych wynosi w 2010 roku - ok. 88%, a w 2011 roku – ok. 54%. Obserwujemy tendencje spadkową w liczbie skierowań wystawianych, zaakceptowanych i zrealizowanych. Średni czas oczekiwania na miejsce w szpitalu uzdrowiskowym wynosi 7 miesięcy. W 2011 roku najdłuższy czas oczekiwania wynosił 12 miesięcy, a najkrótszy 4 miesiące.

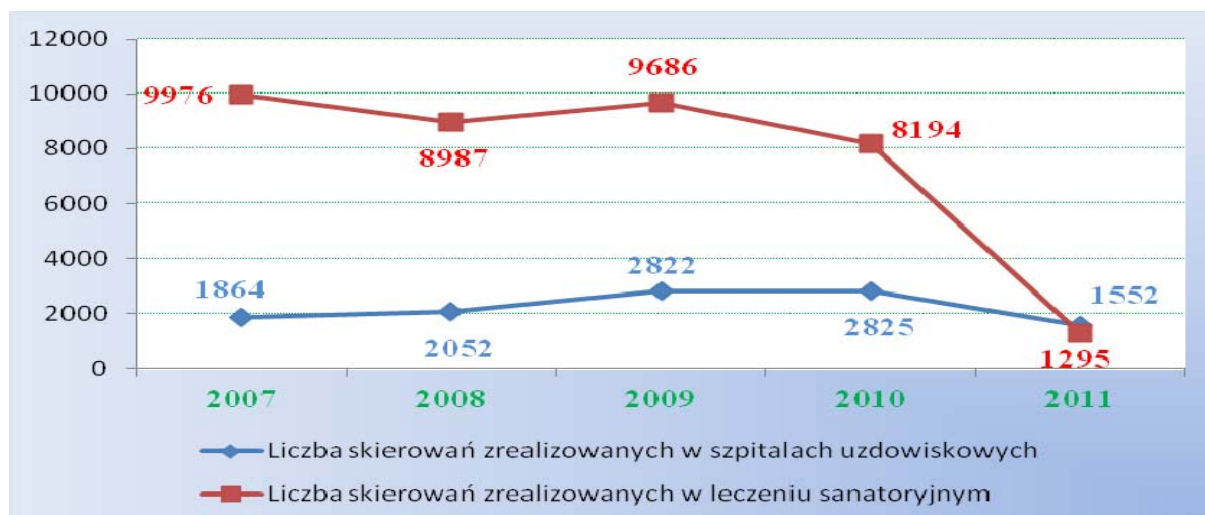
Tabela nr 22 Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne z zakresu lecznictwa sanatoryjnego w województwie świętokrzyskim w latach 2007-2011

Rok	Leczenie sanatoryjne					
	Liczba skierowań wystawionych przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego	Liczba skierowań zaakceptowanych przez NFZ	Liczba skierowań zrealizowanych	Średni czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)	Najdłuższy czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)	Najkrótszy czas oczekiwania na miejsce w szpitalu (w miesiącach)
2007	14845	12807	9976	16	18	14
2008	13848	12817	8987	17	18	16
2009	13536	13378	9686	21	24	18
2010	12986	12986	8194	18	22	16
2011	13944	13944	13944	18	22	16

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

W roku 2011 nastąpił wzrost liczby skierowań wystawionych, zaakceptowanych i zrealizowanych w stosunku do poprzednich lat. Najwięcej wystawionych skierowań zostało w 2007 roku, było ich 14845. Średni czas oczekiwania na leczenie sanatoryjne wynosi w dwóch ostatnich latach ok.18 miesięcy.

Wykres nr 27 Liczba zrealizowanych skierowań przez Narodowy Fundusz Zdrowia w 2007 – 2011 roku

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

Dokonując analizy powyższego wykresu od 2007 roku obserwujemy spadek liczby zrealizowanych skierowań w leczeniu sanatoryjnym. Skierowania do szpitali uzdrowiskowych utrzymywały się na podobnym poziomie do roku 2010. W 2011 nastąpił gwałtowny spadek w realizacji skierowań w leczeniu sanatoryjnym.

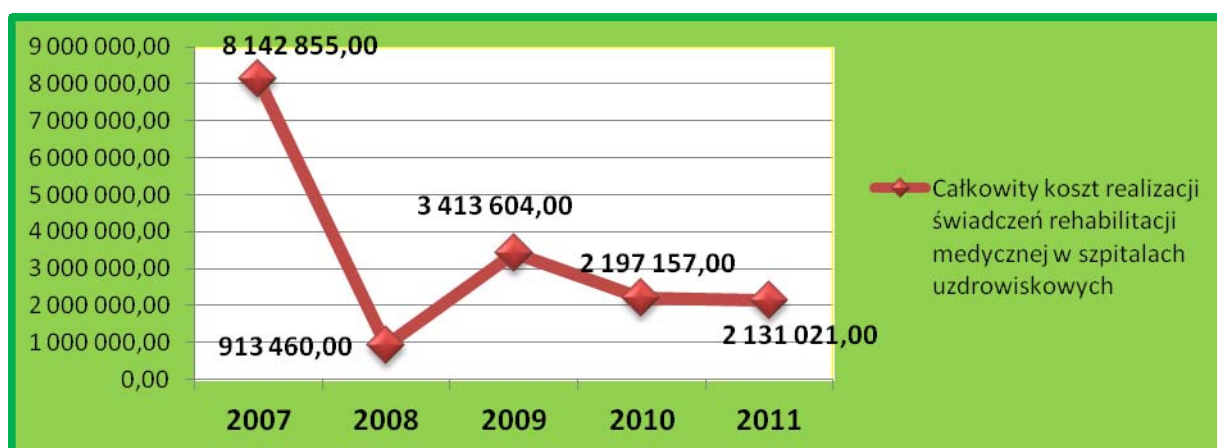
Tabela nr 23 Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej w lecznictwie uzdrowiskowym przez Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia w latach 2007 – 2011

Leczenie uzdrowiskowe					
Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011
Liczba świadczeniodawców rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych	2	3	3	3	4
Liczba świadczeń rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych (punkty)	8 143 170	313 skierowań (8764 osobodni)	955 skierowań (26503 osobodni)	633 skierowań (17724 osobodni)	637 skierowań (17836 osobodni)
Całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych (zł)	8 142 855,00	913 460,00	3 413 604,00	2 197 157,00	2 131 021,00
Liczba świadczeniodawców rehabilitacji medycznej w sanatoriach	2	0	0	0	0
Liczba świadczeń rehabilitacji medycznej w sanatoriach (punkty)	2683 953	0	0	0	0
Całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w sanatoriach (zł)	2 523 904,20	0	0	0	0

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

W 2008 roku obserwujemy najniższy całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych, który wyniósł 913 460,00 zł. Najwyższy natomiast całkowity koszt realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych został odnotowany w roku 2009 i wyniósł – 3 413 604,00 zł.

Wykres nr 28 Całkowite koszty realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych w latach 2007 – 2011

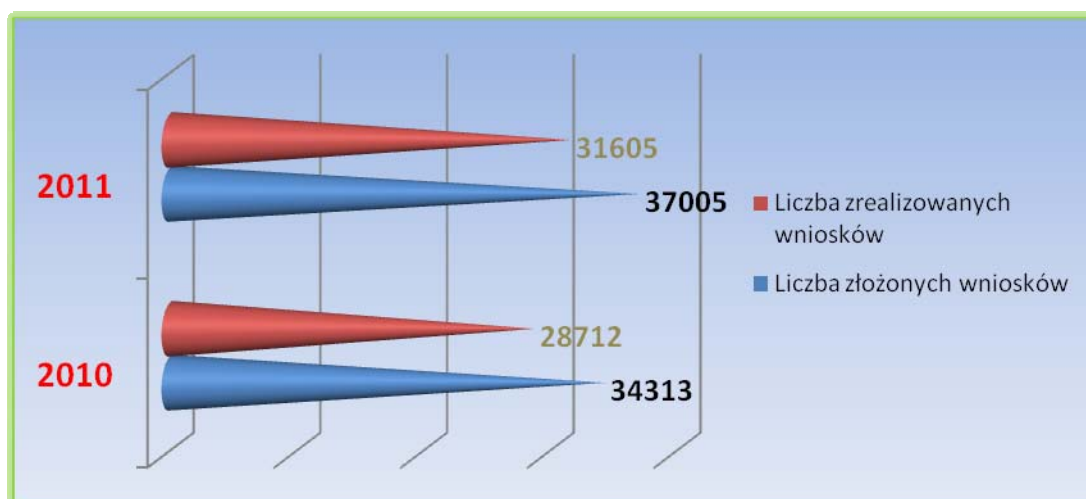

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

5.1.5 Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczno medyczny

Z Narodowego Funduszu Zdrowia osobie ubezpieczonej przysługuje prawo do bezpłatnego lub za dopłatą zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze. Są to np.: wózki inwalidzkie, różnego rodzaju protezy, aparaty ortopedyczne, aparaty słuchowe, soczewki okularowe, obuwie ortopedyczne, materace przeciwoleżynowe, laski i kule, a także pielucho majtki i cewniki. Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze są refundowane w różnej wysokości, jednorazowo na określony czas. Wysokość refundacji oraz okres użytkowania określają przepisy *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu zaopatrzenia w wybory medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi oraz środkami pomocniczymi*.

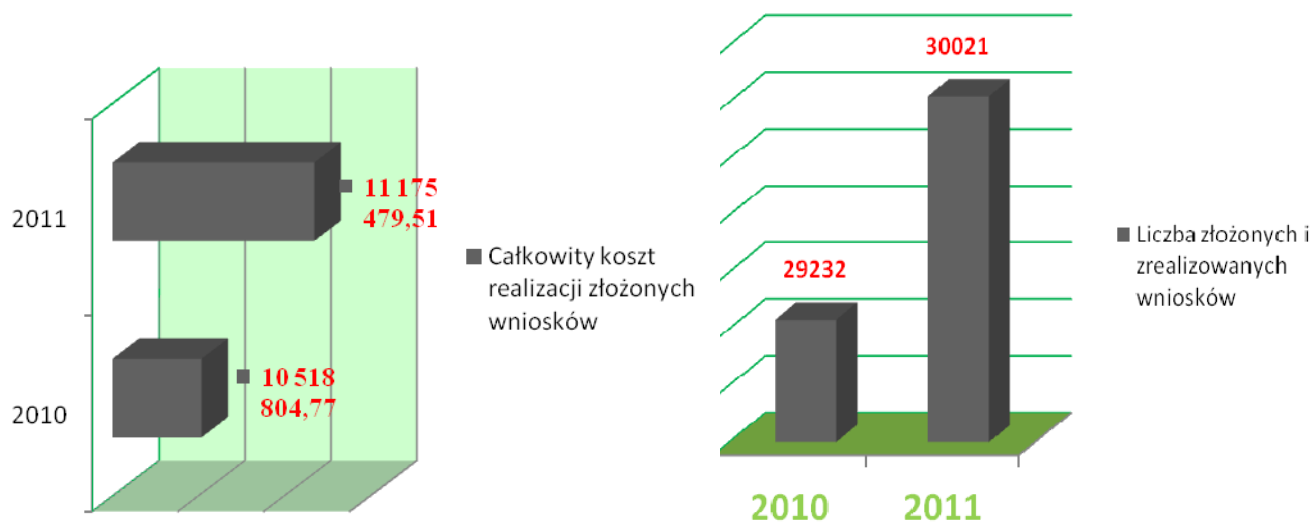
Wykres nr 29 Liczba wniosków złożona do Narodowego Funduszu Zdrowia w 2010 i 2011 roku

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

Różnica między złożonymi wnioskami do Narodowego Funduszu Zdrowia Oddział Świętokrzyski na zaopatrzenie w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi oraz na środki pomocnicze z wyłączeniem środków przysługujących comiesięcznie, a zrealizowanymi w 2010 roku wynosi 5601 wniosków, natomiast w 2011 – 5400. Całkowity koszt realizacji złożonych wniosków w 2010 roku wyniósł 9 748 736,05zł, natomiast w 2011 **10 962 835,46 zł**.

Wykres nr 30 Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny – pomocniczy przysługujący comiesięcznie finansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski

Źródło informacji: Narodowy Fundusz Zdrowia

Porównując natomiast liczę złożonych i zrealizowanych wniosków na zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny – pomocniczy finansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Świętokrzyski, które dotyczą zaopatrzenia w środki pomocnicze przysługujące comiesięcznie obserwujemy, iż liczba złożonych i zrealizowanych wniosków jest taka sama, a całkowity koszt realizacji złożonych wniosków w 2010 roku wynosił **10 518 804,77zł**, w 2011 roku **11 175 479,51zł**

5.2 Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych przez ośrodki pomocy społecznej

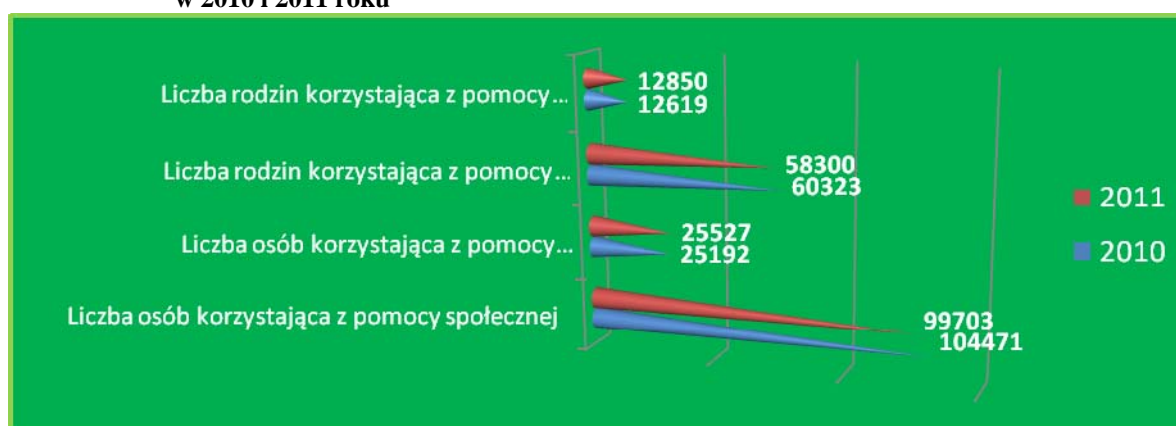
W województwie świętokrzyskim działają 102 ośrodki pomocy społecznej. Ośrodek pomocy społecznej jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej na szczeblu gminy, której celem działalności jest wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia rodzin i osób oraz ich integracji ze środowiskiem w tym osób niepełnosprawnych. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych **nie zawiera katalogu zadań z obszaru rehabilitacji osób niepełnosprawnych, które delegowane są do realizacji przez samorząd gminy.**

Praca ośrodka pomocy społecznej polega w szczególności na;

- Przyznawania i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- Pracy socjalnej;
- Prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- Analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- Realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- Rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Osoby niepełnosprawne mogą uzyskać pomoc w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej.

Wykres nr 31 Osoby korzystające ze świadczeń w pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim w 2010 i 2011 roku

Źródło informacji: opracowanie własne

Z powyższego wykresu wynika, że w 2011 r w stosunku do 2010r. zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, natomiast liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności wzrosła o 231 rodzin. Analizując liczbę osób korzystających ze wsparcia wynika, że w 2010 roku skorzystało ich 104 471, natomiast w

2011 roku 99 703, czyli o 4 768 osób mniej. W 2011 roku było więcej osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy ośrodków. Oznacza to, iż średnio w rodzinach korzystających z pomocy społecznej jest więcej niż 1 osoba niepełnosprawna.

Wydatki w budżecie ośrodków pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim		
	2010	2011
Ogół wydatków w budżecie gminy	2 683 441 151,58	2 395 380 185,53
Kwota wypłaconych świadczeń pomocy społecznej ogółem	336 112 000,00	355 466 000,00
Kwota wypłaconych świadczeń z powodu niepełnosprawności	932 483,00	847 466,00

Wydatki w budżecie ośrodków pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim

Tabela nr 24; Wydatki ośrodków pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim w 2010 - 2011r.

Źródło informacji: SAC

Na podstawie powyższych danych widać, że ogół wydatków w budżetach gmin województwa świętokrzyskiego zmniejszył się w 2011 roku o 288 060 966,05 zł w stosunku do roku 2010 tj. o 10,7%. Kwota wypłaconych świadczeń z pomocy społecznej w 2011 roku była większa o 19 354 000,00, czyli o 5,4% w stosunku do roku 2010, natomiast kwota wypłaconych świadczeń z powodu niepełnosprawności ukształtowała się na poziomie 847 466zł. i była niższa o 9 % w stosunku do 2010r.

Relacja wydatków na świadczenia z powodu niepełnosprawności do ogółu wydatków na

świadczenia pomocy społecznej wynosi w: 2010 roku → 0,27%

Relacja wydatków na świadczenia z powodu niepełnosprawności do ogółu wydatków na

świadczenia pomocy społecznej wynosi w: 2011 roku → 0,23%

W 2010 roku o 0,04% w stosunku do roku 2011 były większe wydatki na świadczenia z powodu niepełnosprawności w gminach województwa świętokrzyskiego. W 2011 roku o 85 017,00 zł zostało mniej wypłaconych świadczeń z powodu niepełnosprawności w stosunku do 2010, czyli o 9,1%.

**Struktura świadczeń wypłacona w gminach za rok 2010 i 2011
podana w kwotach w województwie świętokrzyskim**

Wykresy nr 32, 33; Źródło informacji: SAC

Zmniejszyła się nieznacznie kwota wypłacanych świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych w 2011 roku w stosunku do 2010 roku, największą różnicę obserwuje się w wysokości wypłacanych zasiłków okresowych. Zasiłki te wypłaca się w przypadku długotrwałej choroby, niepełnosprawność, bezrobocia. Duże dysproporcje pomiędzy poszczególnymi zasiłkami w 2010 i 2011 rokiem mogą wynikać z powodzi, która przeszła przez województwo świętokrzyskie w 2010 roku i w konsekwencji tego gminy musiały dokonać innego podziału środków.

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą przez pracownika socjalnego z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny w tym m.in. z powodu niepełnosprawności. Pracownik socjalny może zawrzeć kontrakt z osobą lub rodziną w trudnej sytuacji życiowej. Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W zakresie podejmowanych czynności przez pracownika socjalnego należy działalność w środowiskach społecznych gdzie znajdują się jednostki wymagające pomocy w usamodzielnieniu, odzyskaniu lub umocnieniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Ze względu na powyższe zadania, praca socjalna jest dla organów rządzących i instytucji najważniejszym instrumentem rozwoju i realizacji zadań.

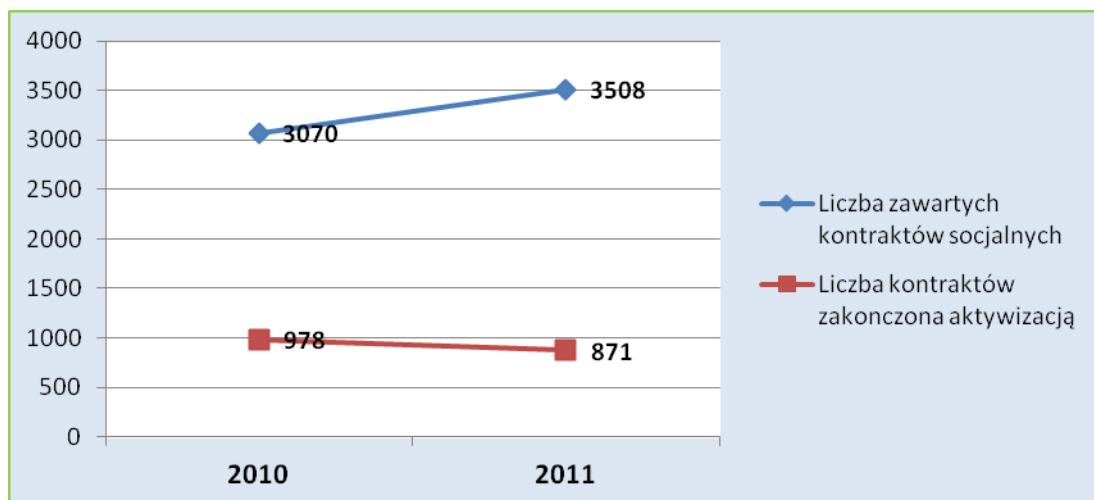
Tabela nr 25 Kontrakty socjalne w województwie świętokrzyskim w 2010 i 2011 roku

	2010	2011
Liczba zawartych kontraktów socjalnych z klientem pomocy społecznej	3070	3508
Liczba kontraktów zakończonych aktywizacją klientów pomocy społecznej	978	871

Źródło informacji: opracowanie własne

W 2011 roku aktywizacją zostało zakończonych **24 %** zawartych kontraktów, natomiast w 2010 roku 31,9% osób podjęło aktywność zawodową. Z obserwacji wynika, iż liczba kontraktów wzrasta, a kontrakty socjalne zakończone aktywnością zawodową maleją. Oznacza to, że kontrakt socjalny staje się podstawową metodą pracy pracowników socjalnych.

Wykres nr 34 Liczba kontraktów socjalnych zakończonych aktywizacją zawodową w 2010 i 2011 roku

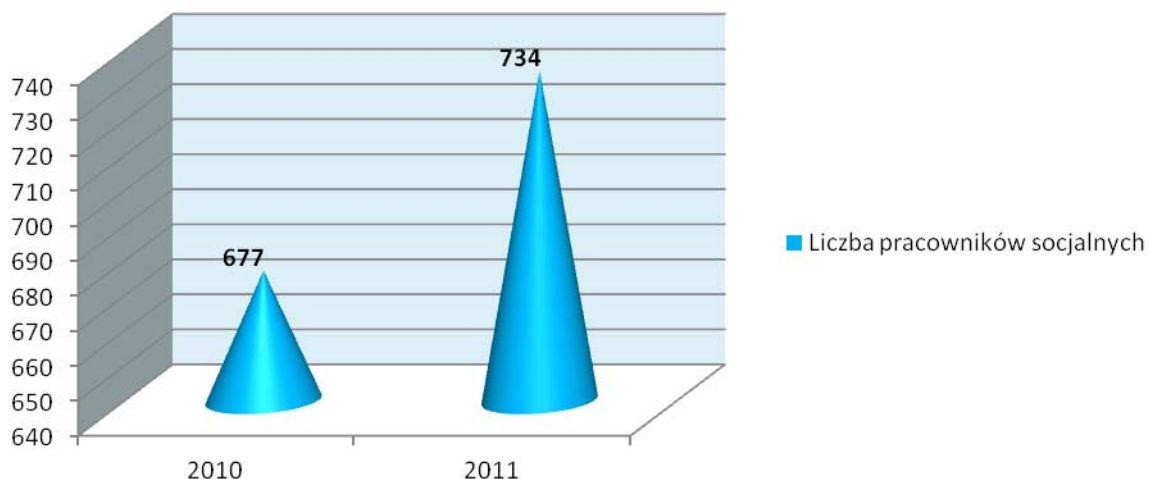

Źródło informacji: opracowanie własne

W 2011 roku wzrosła liczba podpisanych kontraktów socjalnych o 12,4% w stosunku do roku poprzedniego. Zmalała natomiast liczba kontraktów w 2011 roku zakończonych aktywizacją o 10,9%. Jedną z przyczyn malejącej liczby kontraktów zakończonych aktywizacją w 2011 roku może być nasycenie rynku pracy na zawody najczęściej oferowane w ramach zawieranych kontraktów socjalnych z klientem(np: opiekunka dla osób starszych, itp.),co w konsekwencji prowadzi do trudności ze znalezieniem pracy po zakończonym kontrakcie socjalnym.

Zatrudnienie pracowników socjalnych w województwie świętokrzyskim

Wykres nr 35 Liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej w 2010 i 2011 roku

Źródło informacji: opracowanie własne

Na podstawie powyższych danych obserwuje zwiększenie zatrudnienia w województwie świętokrzyskim. Obecnie pracuje o 7,7% więcej pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej niż w 2010 roku i corocznie obserwowalny jest wzrost zatrudnienia.

5.3 Projekt systemowy Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej „Edukacja recepta na lepsze jutro”

W ramach Priorytetu VII - *Promocja integracji społecznej* Działania 7.1 – *Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji*; Poddziałania 7.1.3 *Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej* Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej od 2008r. realizuje projekt systemowy pn. **„Edukacja receptą na lepsze jutro”** w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. **Celem projektu jest szkolenie i doskonalenie kadry pomocy i integracji społecznej w województwie świętokrzyskim, co wpływa również na jakość pracy z osobami niepełnosprawnymi.** Celem pracy socjalnej z osobą niepełnosprawną jest głównie doprowadzenie jej do stanu, w którym dana osoba będzie w stanie w miarę samodzielnie funkcjonować w społeczeństwie. Samodzielne funkcjonowanie odnosi się zarówno do warunków domowych, jak i społecznych. Niepełnosprawność traktowana jest jako sytuacja wymagająca udzielenia pomocy.

W 2011 roku w ramach projektu systemowego zostało przeszkolonych 1 210 pracowników i przedstawicieli jednostek pomocy i integracji społecznej z terenu województwa świętokrzyskiego.

W szkoleniach uczestniczyli pracownicy:

- ośrodków pomocy społecznej;
- powiatowych centrów pomocy rodzinie;
- domów pomocy społecznej;
- warsztatów terapii zajęciowej;
- środowiskowych domów samopomocy;
- zakładów aktywności zawodowej;
- fundacji i stowarzyszeń;
- poradni psychologiczno - pedagogicznych;
- Policji;
- Sądu, kuratorzy;
- Szkół,
- Ochrony zdrowia, pielęgniarzy.

5.4 Domy Pomocy Społecznej w województwie świętokrzyskim

W województwie świętokrzyskim w 2011 roku funkcjonowało **34 Domy Pomocy Społecznej**, w tym 2 niepubliczne dla:

- Osób przewlekle somatycznie chorych;
- Osób w podeszłym wieku;
- Niepełnosprawnych fizycznie;
- Przewlekle psychicznie chorych;
- Dla niepełnosprawnych intelektualnie.

Spośród wszystkich placówek 1 przeznaczona jest dla osób niepełnosprawnych i jest to Dom Pomocy Społecznej w Kielcach przy ulicy Złotej 7 dla osób niepełnosprawnych fizycznie.

Według stanu na 21.02. 2012 rok liczba miejsc w DPS wyniosła **3 419 miejsc**

Tabela nr 27 Ilość domów pomocy społecznej w województwie świętokrzyskim – 2011 roku

L.p.	Typ domu pomocy społecznej	Ilość
1	Dla osób przewlekle somatycznie chorych	7
2	Dla osób w podeszłym wieku	6
3	Dla niepełnosprawnych fizycznie	1
4	Dla przewlekle psychicznie chorych	12
5	Dla niepełnosprawnych intelektualnie	8
Razem		34

Źródło informacji: opracowanie własne

Inną formą instytucjonalnej pomocy są dzienne domy pomocy społecznej, które są ośrodkami wsparcia, realizującymi w formie pomocy półstacjonarnej zadania służące utrzymaniu osób starszych w ich naturalnym środowisku. Odbiorcami usług są osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność⁶⁹ mają trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego lub przystosowaniu się w miejscu zamieszkania i wymagają pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. W województwie świętokrzyskim funkcjonują jedynie 2 tego typu placówki: w Końskich i Ostrowcu Świętokrzyskim.

5.5 Środowiskowe Domy Samopomocy

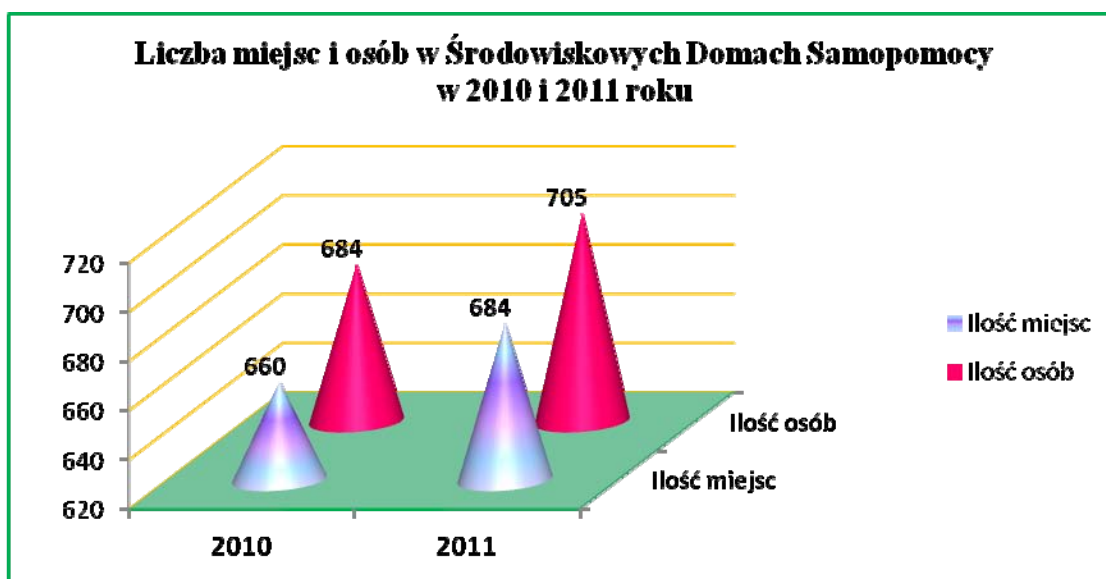
Środowiskowe domy samopomocy są ośrodkami wsparcia dziennego głównie dla osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie, działającymi w ramach zadań zleconych gminie. ŚDS to jednostki organizacyjne pomocy społecznej zapewniające formy pomocy półstacjonarnej takie jak:

- trening umiejętności życia codziennego (np. pranie i higiena, przygotowywanie posiłków, gospodarowanie pieniędzmi);

- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych (kontakty społeczne, aktywność, odpowiedzialność);
- terapia zajęciowa (rzeźbienie, malowanie, itp.);
- poradnictwo psychologiczne i socjalne, psychoedukacja.

Świadczone przez środowiskowe domy samopomocy usługi to przede wszystkim: praca socjalna, psychoterapia, rehabilitacja lecznicza, społeczna i zawodowa, usprawnianie, organizacja czasu wolnego.

Wykres nr 36 Liczba miejsc i osób w Środowiskowych Domach Samopomocy w 2010 i 2011 roku

Źródło informacji: opracowanie własne

Liczba osób w Środowiskowych Domach Samopomocy jest większa od przeznaczonej liczby miejsc. Wykorzystanie miejsc w świętokrzyskich placówkach ŚDS kształtuje się na poziomie 105%. Ta forma wsparcia wśród osób niepełnosprawnych cieszy się dużym zainteresowaniem.

W województwie świętokrzyskim Środowiskowe Domy Samopomocy zlokalizowane są w gminach: Chęciny, Górnio, Jędrzejów, Kazimierza Wielka, Mniów, Morawica, Obrazów, Opatów, Ostrowiec Świętokrzyski, Ożarów, Sędziszów, Starachowice, Tarłów, Włoszczowa, na terenie miasta Kielce działa 6 placówek. Łącznie na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonuje 26 środowiskowych domów samopomocy. Liczba miejsc w ŚDS to 669, liczba osób korzystających z usług ŚDS to 705.

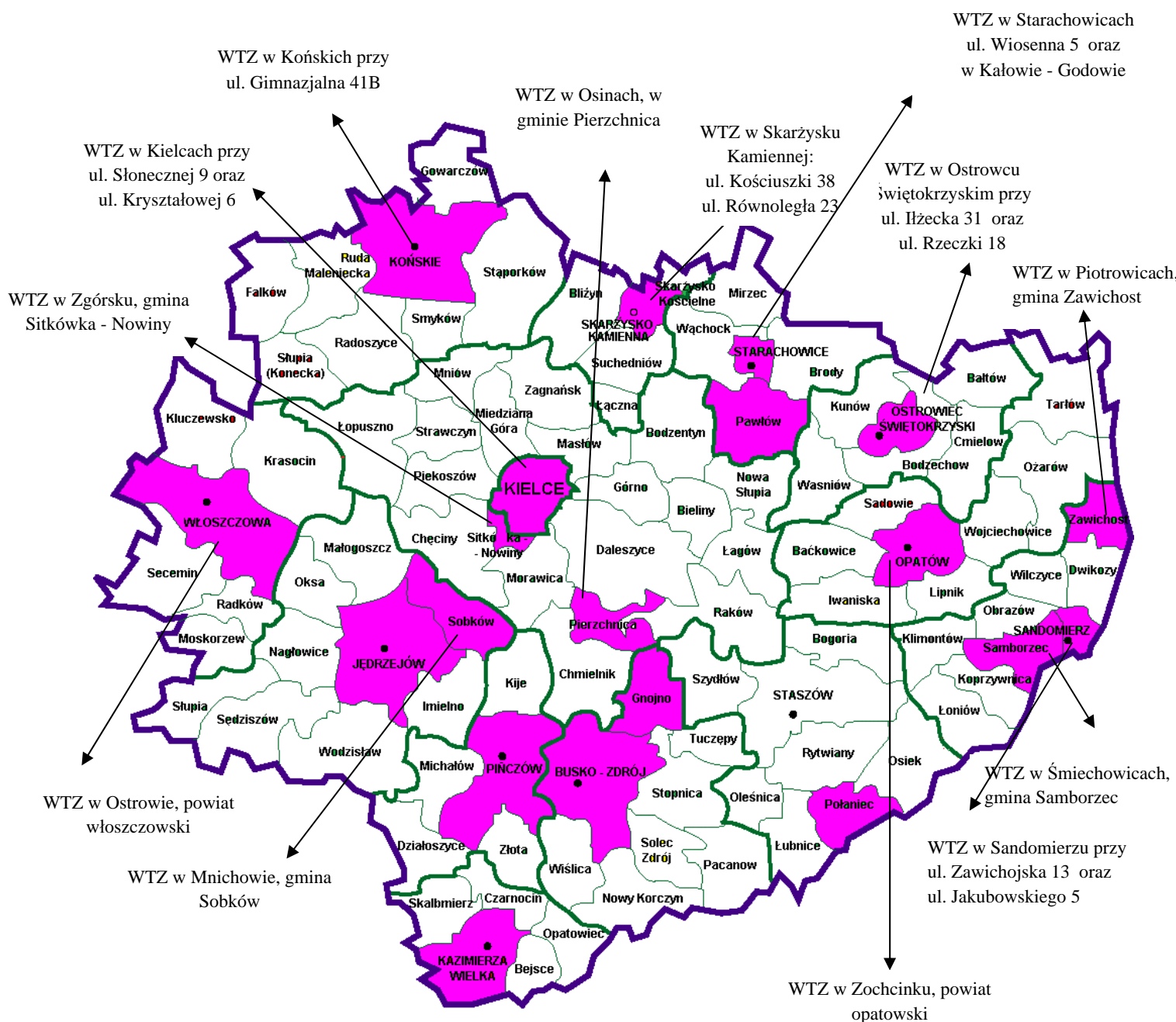
5.6 Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty terapii zajęciowej to placówki pobytu dziennego, wyodrębnione organizacyjnie i finansowo, które mają na celu stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej. Uczestnicy WTZ w województwie świętokrzyskim to głównie osoby niepełnosprawne umysłowo, posiadające w większości znaczny stopień niepełnosprawności. Uczestnikami warsztatów mogą być osoby posiadające prawnie potwierdzony status niepełnosprawności, niezdolne do podjęcia pracy. Terapia w WTZ realizowana jest poprzez terapię zajęciową oraz przez zajęcia ruchowe, ogólnousprawniające. Czas trwania zajęć wynosi nie więcej niż 35 godzin tygodniowo. Zajęcia w warsztatach prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii, przygotowanym dla uczestników. Działalność warsztatów ma charakter niezarobkowy, a ewentualny dochód ze sprzedaży produktów i usług wyrabianych przez uczestników przeznaczany jest na pokrycie kosztów związanych z integracją społeczną uczestników.

Na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonuje 24 warsztaty terapii zajęciowej.

W porównaniu do 2010 r. ilość WTZ na terenie województwa nie uległa zmianie

MAPA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W 2011 ROKU

Na kolorowo zaznaczono gminy w których funkcjonuje WTZ. Opis dotyczy tylko tych gmin, w których WTZ znajduje się w innej miejscowości niż siedziba gminy, bądź funkcjonuje więcej niż jeden WTZ.

5.7 Centra Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej

1. Centra Integracji Społecznej w województwie świętokrzyskim.

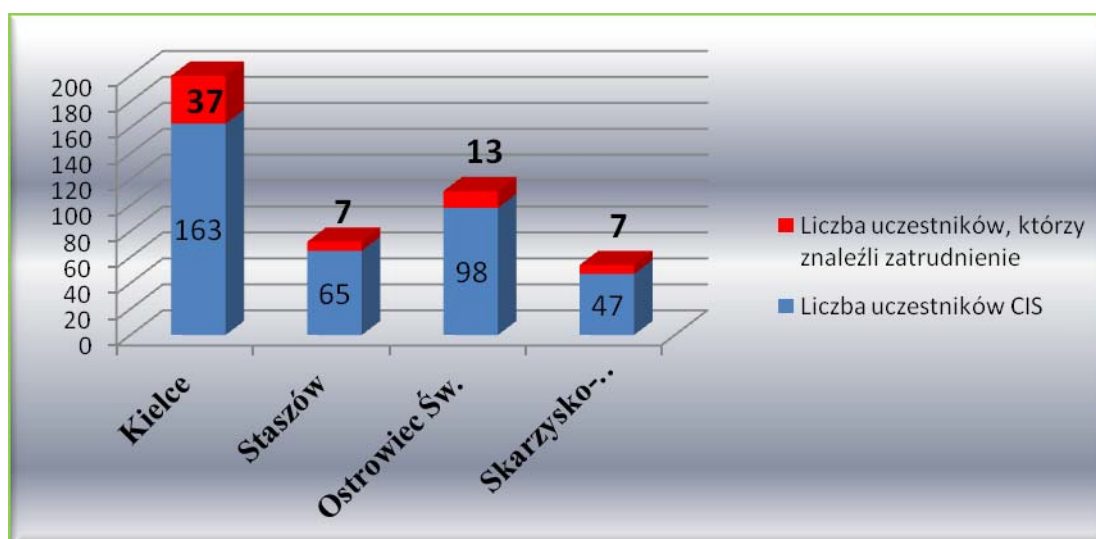
Ustawa o zatrudnieniu socjalnym, która weszła w życie w 2003 r., umożliwiła powstawanie Centrów Integracji Społecznej (CIS-ów). Centra są bardzo ważnym elementem polityki rynku pracy, pierwszym etapem na drodze osób wykluczonych do zawodowej i społecznej aktywności. Centrum realizuje reintegrację zawodową i społeczną przez następujące usługi:

1. kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu;
2. nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych;
3. naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
4. uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonują 4 Centra Integracji Społecznej w:

- Kielcach;
- Ostrowcu Świętokrzyskim;
- Staszowie;
- Skarżysku Kamiennej.

Wykres nr 37; Liczba uczestników Centrów Integracji Społecznej w 2011 roku w województwie świętokrzyskim

Źródło informacji: opracowanie własne

Porównując liczbę uczestników programu zatrudnienia socjalnego do liczby usamodzielnionych osób wynika, że w Kielcach zatrudnienie znalazło 22,7%, w Staszowie 10,7%; w Ostrowcu Świętokrzyskim 13,27%, w Skarżysku – Kamiennej 14,89%. Średnia zatrudnienia w 4 Centrach Integracji Społecznej w województwie świętokrzyskim wyniosła **17,16%**.

Tabela nr 28; Centra Integracji Społecznej w województwie świętokrzyskim.

	Instytucja	Miejscowość i adres	2011 rok			
			Liczba uczestników CIS	Liczba niepełnosprawnych uczestników CIS	Liczba uczestników, którzy znaleźli zatrudnienie (prace interwencyjne)	Liczba uczestników, którzy znaleźli zatrudnienie
1	CIS	Kielce 25 - 363 ; ul. Wesoła 54	163	15	4	37
2.	CIS	Staszów 28-200; ul. Armii Krajowej 10	65	0	0	7
3.	CIS	Ostrowiec Świętokrzyski 27-400; ul. Aleja 3 Maja 73	98	11	0	13
4.	CIS	Skarżysko – Kamienna 26-110; ul. Prusa 3	47	11	0	7
5	RAZEM		373	37	4	64

2. Kluby Integracji Społecznej w województwie świętokrzyskim.

Klub Integracji Społecznej to jednostki, których celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.

Na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonuje 12 Klubów Integracji Społecznej oraz jeden na terenie województwa śląskiego w Szczekocinach prowadzony przez Caritas Diecezji Kieleckiej, którego podopiecznymi są również mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Kluby Integracji Społecznej w województwie świętokrzyskim:

- ❖ Bliżyn;
- ❖ Busko – Zdrój;
- ❖ Jędrzejów;
- ❖ Kielce 3 KIS: ul. Jagiellońska 42a; ul. Wesoła 54; ul. Chęcińska 1
- ❖ Końskie;
- ❖ Ostrowiec Świętokrzyski;
- ❖ Sędziszów;
- ❖ Skarżysko – Kamienna;
- ❖ Starachowice;
- ❖ Włoszczowa.

Kluby Integracji Społecznej funkcjonujące w województwie świętokrzyskim, prowadzą działania na rzecz integracji społecznej osób, dotkniętych wieloma problemami społecznymi, w tym dla niepełnosprawnych. W ramach działań KIS osoby mogą być objęte opieką psychologiczną, terapią oraz mogą uczestniczyć w spotkaniach grup wsparcia

5.8 Zadania obligatoryjne województwa i powiatów z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej

5.8.1. Zadania powiatów finansowane ze środków PFRON

Do zadań powiatów finansowanych ze środków PFRON zalicza się :

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Zadania z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych:

- udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej
- udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego niepełnosprawnych,
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy (staże, prace interwencyjne, szkolenia, przygotowania zawodowe w miejscu pracy).

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym udziale tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej (Dz. U. art.7 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r.)

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Natomiast rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego, przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zagadnienie rehabilitacji osób niepełnosprawnych jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Ustawa określa zadania, które są realizowane przez samorządy wojewódzkie i powiatowe.

W 2011 roku na rehabilitację społeczną została przyznana ze środków PFRON kwota **19 985 318,73** zł. Na dzień 31 grudnia 2011 roku wykorzystano **19 962 346,85** zł, tj.99,88%. Natomiast na rehabilitację zawodową powiaty pozyskały kwotę **2 974 446,76** zł, wykorzystały natomiast

2 965 058,61 zł, tj. 99,68%. Na rehabilitację społeczną i zawodową powiaty wykorzystwały środki PFRON w 2010 roku adekwatnie 99,8% i 99,5%. Powiaty z województwa świętokrzyskiego, które wykorzystwały pozyskaną kwotę w 2011 roku na rehabilitację społeczną i zawodową w 100% to: powiat jędrzejowski, powiat ostrowiecki, powiat starachowicki oraz powiat staszowski.

Tabela nr 29; Wykorzystane środki PFRON przez powiaty w województwie świętokrzyskim na poszczególne zadania z rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2011 roku

L.p.	Rodzaj zadań realizowanych ze środków PFRON	Wykorzystanie środków na dzień 31.12.2011r.
REHABILITACJA SPOŁECZNA		
1	Dofinansowanie uczestnictwa ON i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	1 690 417,47
2	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami ON	1 169 137,28
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i śr. pomocnicze	3 535 489,23
4	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki ON	190 764,00
5	Dofinansowanie kosztów działania WTZ	13 376 538,87
REHABILITACJA ZAWODOWA		
1	Zwrot kosztów wyposażania stanowisk pracy dla osoby niepełnosprawnej	1 179 961,00
2	Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	1 205 500,00
3	Udzielanie dofinansowań do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej, prowadzenie własnego gospodarstwa rolnego	11 042,48
4	Finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych	47 536,08
5	Realizacja programów na rzecz rehabilitacji zawodowej, służących zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.	74 434,76
6	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy (art. 11): staże, prace interwencyjne, szkolenia, przygotowania zawodowe w miejscu pracy	446 584,29

Źródło informacji: opracowanie własne

Tabela nr 30; Wykorzystanie środków PFRON przez powiaty w województwie świętokrzyskim w 2010 i 2011 roku

	Kwota przyznanych środków PFRON				Wykorzystanie na 31 grudnia				Wykorzystanie w %			
	2010		2011		2010		2011		2010		2011	
	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa	Rehabilitacja społeczna	Rehabilitacja zawodowa
Powiat Buski	547 706	547 706	1 382 203	66 962	535 368	547 699	1 381 292,00	66 962,00	97,75	99,99	90,90	100
Powiat Jędrzejowski	1 662 746	165 200	1 797 682	60 000	1 662 746	165 189,31	1 797 682,00	60 000,00	100	99,99	100	100
Powiat Kazimierski	767 600	26 119	776 851	0	767 599	26 119	776 851	0	100	100	100	0
Miasto Kielce	3 380 822	2 011 415	2 031 578	683400	3 363 664	2 010 736	2 031 539	682926,00	99,49	99,97	99,90	99,93
Powiat Kielecki	2 063 319	1 118 885	2246281	650 000	2 063 049	1 096 955	2 243 196,54	645 630, 11	99,99	98,04	99,80	99,30
Powiat Konecki	b.d.	b.d.	796 964,88	178 159	b.d.	b.d.	792 964,88	178 159	b.d.	b.d.	99,49%	100
Powiat Opatowski	945 900	267 100	912 006	37 574	945 300	264 824	911 991	37 574	99,94	99,14	99,9	100
Powiat Ostrowiecki	2 557 271	460 000	1 052 780,80	318 000	2 557 271	459 780	1 052 780,80	318 000	100	99,95	100	100
Powiat Pińczowski	1 189 464	60 256	1 069 355	0	1 189 054	60 255	1 069 355	0	99,97	99,99	100	0
Powiat Sandomierski	3 099 114	499 600	3 126 568	124 970	3 099 114	495 450	3 126 240,63	120 478,80	100	99,16	99,98	96,40
Powiat Skarżyski	1 546 940	837 800	1 570 606,05	145 000,00	1 546 940	837 733,31	1 556238	144946,94	100	99,99	99,08	99,96
Powiat Starachowicki	1 590 161	354 373	1 476 656	450008,76	1 590 161	354 373	1 476 656	450 008,76	100	100	100	100
Powiat Staszowski	940 685	229 166	951076	241 340	940 685	229 166	951076	241 340	100	100	100	100
Powiat Włoszczowski	963 065	211 200	794 711	19033	962 330	211 200	794 484	19033	99,92	100	99,97	100
RAZEM	21 254 793,00	6 788 820,00	19 985 318,73	2 974 446,76	21 223 281,00	6 759 479,62	19 962 346,85	2 965 058,61	99,8	99,5	99,88	99,68

Źródło informacji: opracowanie własne

5.8.2. Zadania samorządu województwa finansowane ze środków PFRON

Ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych może być finansowana realizacja następujących zadań samorządu województwa:

- ✓ Dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych;
- ✓ Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
- ✓ Dofinansowanie zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym.

W roku 2010 Samorząd Województwa Świętokrzyskiego otrzymał na podstawie *Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym* do dyspozycji kwotę 2.858.361,00 zł z czego na realizację zadań została wykorzystana 2.855.651,20 zł tj. 99,91%.

Natomiast w roku **2011** do wykorzystania Samorząd otrzymał łącznie kwotę - 5.024.287,00 zł. Kwota ta została wydatkowana w 51,76%.

W roku 2011 widoczne jest zwiększenie o 43,11 % w stosunku do roku 2010 przyznanego dofinansowania przez Fundusz na realizację zadań samorządu województwa wynikających z ustawy o rehabilitacji i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Samorząd Województwa udziela dotacji instytucjom z sektora finansów publicznych, jak i innym prowadzącym działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. W roku 2011 (podobnie jak w roku 2010) większym wsparciem zostały objęte instytucje należące do sektora finansów publicznych. W roku 2010 otrzymały one kwotę 1.826.778,00 zł. tj. 63,91% środków przekazanych województwu, natomiast w roku 2011 kwotę 1.702.025,33 zł tj. 33,88 % środków przyznanых województwu. W zakresie realizacji zadań z obszaru rehabilitacji osób niepełnosprawnych większą aktywność wykazują instytucje sektora finansów publicznych, pomimo faktu iż na realizację zadania pn. *dofinansowanie zadań zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym* beneficjentami pomocy mogą być wyłącznie podmioty wymienione w tym zadaniu.

Struktura wydatków poniesionych na realizację zadań ze środków PFRON w latach 2010 i 2011 zasadniczo nie uległa zmianie. W roku 2011 najwięcej środków zaangażowano na realizację zadania: dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, na które przeznaczono 2.171.783,11 zł.

Na terenie województwa funkcjonują 2 Zakłady Aktywności Zawodowej:

- Zakład Aktywności Zawodowej w Stykowie, dla którego organizatorem jest Powiat Starachowicki. W zakładzie zatrudnienie znajduje 48 osób niepełnosprawnych oraz 18 osób obsługi. W działalności zakładu dominującym rodzajem produkcji są pamiątkowe gadżety i dewocjonalia.
- Zakład Aktywności Zawodowej w Końskich, dla którego organizatorem jest Polski Związek Niewidomych Okręg Świętokrzyski. Zakład został utworzony w 2006r,

zatrudnionych jest 40 osób niepełnosprawnych i 17 osób obsługi. Przedmiotem działalności gospodarczej jest m.in. produkcja szczotkarsko – pędzlerska, regeneracja i wytwarzanie szczotek technicznych.

Po raz pierwszy w roku 2011 Zakłady Aktywności Zawodowej w Województwie Świętokrzyskim miały szansę ubiegać się o dodatkowe środki, które mogły przeznaczyć m. in. na rozwój i rozszerzenie swojej działalności zgodnie z zapotrzebowaniem rynku zbytu.

Przyznane przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego środki przyczyniły się m. in. do:

a) w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Końskich - zwiększenia zatrudnienia w grupie osób niepełnosprawnych o dwóch pracowników oraz jednego pracownika obsługi,

b) w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Stykowie - zwiększenia zatrudnienia w grupie osób niepełnosprawnych o trzech pracowników, doposażenia pracowni stolarskiej w nowe maszyny i urządzenia, rozszerzenia działalności gospodarczej Zakładu o świadczenie usług pralniczych. Zakupiony został także samochód przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, który zapewni pracownikom niepełnosprawnym bezpieczny transport do pracy i z pracy, umożliwi im udział w szkoleniach, zajęciach edukacyjno – rehabilitacyjnych, co w efekcie wpłynie na poprawę sytuacji ekonomicznej Zakładu.

W wyniku realizacji zadania pn: *dofinansowanie zadań zleczanych do realizacji fundacjom i organizacjom pozarządowym* w 2011r. w wyniku przeprowadzonych II edycji otwartego konkursu ofert wsparciem finansowym zostało objętych 22 organizacje pozarządowe, którym przekazano 195 700 zł. Uchwałą Nr VII/119/11 z dnia 27 kwietnia 2011r. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego określił zadania Samorządu Województwa Świętokrzyskiego, które mogły być finansowane w 2011r. ze środków PFRON, były to następujące zadania:

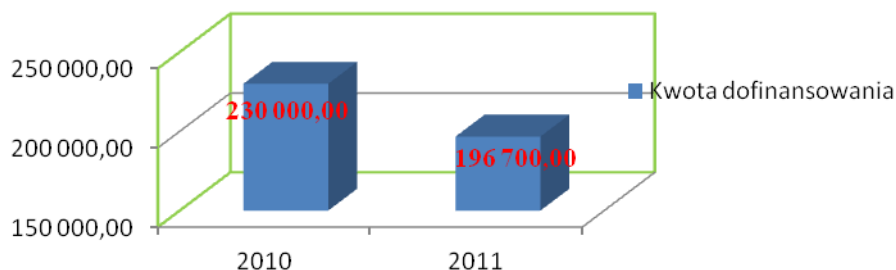
- ✚ Zadanie 1 Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych -aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby.
- ✚ Zadanie 2 Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami

niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji.

- ✚ **Zadanie 3** Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzęt rehabilitacyjny i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych.
- ✚ **Zadanie 4** Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:
 - a) mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
 - b) rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,
 - c) usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach.
- ✚ **Zadanie 5** Organizowanie regionalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach.

Poniższy wykres przedstawia ogólne kwoty dofinansowania zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleconych fundacjom i organizacjom pozarządowym w 2010 i 2011 roku.

Wykres nr 38; Wysokość dofinansowania realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zleczonych fundacjom i NGOs w 2010 i 2011 roku w ramach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

Źródło informacji: opracowanie własne

Tabela nr 31; Zadania realizowane przez Samorząd Województwa z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2010 - 2011

Zadania Samorządu Województwa	ROK	Złożone wnioski					Umowy Zawarte i zrealizowane					Wykorzystanie środków PFRON							
		OGÓLEM	Instytucje należące do sektora finansów publicznych		Instytucje nie należące do sektora finansów publicznych		OGÓLEM	Instytucje należące do sektora finansów publicznych		Instytucje nie należące do sektora finansów publicznych		OGÓLEM			Instytucje należące do sektora finansów publicznych		Instytucje nie należące do sektora finansów publicznych		
			Liczba	%	Liczba	%		Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Kwota przeznaczona	Kwota wykorzystana	%	Kwota	%	Kwota
Dofinansowanie robót budowlanych dot. obiektów służących rehabilitacji	2010	9	7	78	2	22	5	3	75	1	25	1.108.278	1.108.278,00	100	994.278,00	90	114.000,00	10	
	2011	5	2	40	3	60	2	2	100	0	0	1.616.766	233.655,00	14,45	233.655,00	100	0	0	
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania ZAZ	2010	2	1	50	1	50	2	1	50	1	50	1 520 083	1 518 342,56	99,8	832 500,00	55	685 842,56	45	
	2011	2	1	50	1	50	2	1	50	1	50	2.253.879,33	2.171.783,11	96,36	1.468.370,33	65	703.412,78	31	
Dofinansowanie zadań zleczanych do realizacji fundacjom i organizacjom pozarządowym	2010	26	0	0	26	100	18	0	0	18	100	230 000	229.030,64	99	0	0	229.030,64	99	
	2011	36	0	0	36	100	22	0	0	22	100	1.153.641,67	195 233,41	100	0	0	195 233,41	100	
Razem	2010											2.858.361	2.855.651,20	99	1.826.778,00	64	1.028.873,20	36	
	2011											5.024.287	2.600.671,52	51	1.702.025,33	34	898.646,19	18	
Koszty obsługi 2,5%	2010											71.459,02	71.391,28						
	2011											125.607	67.069,19						
Śr. niewykorzystane	2010	2.709,80																	
	2011	2.423.615,48																	

Źródło informacji: opracowanie własne

III Cele, zadania, wskaźniki

Cel strategiczny 1 Kształtowania społecznych postaw akceptacji i tolerancji wobec niepełnosprawności i autonomii osób

niepełnosprawnych

Zadanie 1 Poniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej o prawie osób niepełnosprawnych do ochrony przed dyskryminacją

Tabela nr 32; METODY I WSKAŹNIKI REALIZACJ			
Opracowanie i wydanie publikacji służących przybliżeniu problematyki niepełnosprawności		2010	2011
	Liczba opracowanych i wydanych publikacji	4005	3003
	Nakład publikacji	14120	7800
	Liczba złożonych ofert współpracy w celu realizacji przedsięwzięć	11	8
	Liczba umów zawartych z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	4	5
	Środki finansowe zaangażowane na realizację zadania	64927,66	78252,3
Organizowanie kampanii edukacyjnych w celu upowszechnienia informacji i wiedzy na temat niepełnosprawności			
	Liczba zorganizowanych form edukacji społecznej	16	18
	Liczba uczestników zrealizowanych działań	680	1092
	Ilość materiałów wyprodukowanych	360	540
	Liczba złożonych ofert współpracy	20	26
	Liczba umów zawartych z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	16	20
	Środki finansowe zaangażowane na realizację zadania	23329,26	40318

Źródło informacji: opracowanie własne

Zadanie 2 Przedstawianie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych i wkładu, jaki osoby niepełnosprawne wnoszą w życie społeczeństwa jako całości

Tabela nr 33; METODY I WSKAŹNIKI REALIZACJ			
Organizowanie targów, wystaw i innych imprez o charakterze wystawienniczym promujących osiągnięcia i aktywność osób niepełnosprawnych.		2010	2011
		Liczba zorganizowanych inicjatyw	45
	Liczba uczestników	1358	1883
	Liczba zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	101	221
	Środki finansowe przeznaczone na organizacje w/w imprez	63624,54	19499
Inspirowanie programów radiowych i telewizyjnych w celu propagowania osiągnięć naukowych i zawodowych osób niepełnosprawnych			
	Liczba zaangażowanych mediów	1	2
	Liczba i zasięg zorganizowanych działań medialnych z udziałem osób niepełnosprawnych	3 (4 programy w TV lokalnej w Kielcach)	4 (6 programów w TV lokalnej w Kielcach)
	Liczba zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	1	1
	Środki finansowe przeznaczone na organizacje w/w imprez	7400	20541

Źródło informacji: opracowanie własne

Zadanie 3 Uświadamianie różnym grupom społecznym zróżnicowania występującego między osobami niepełnosprawnymi oraz różnych form dyskryminacji, na które są narażone.

Tabela nr 34; METODY I WSKAŹNIKI REALIZACJ		
Organizowanie szkoleń dla kadr instytucji pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem obsługi z zakresu potrzeb osób niepełnosprawnych oraz współpracy z niepełnosprawnym klientem	2010	2011
Liczba zorganizowanych szkoleń	2	5
Liczba uczestników szkoleń	32	80
Liczba złożonych ofert współpracy w celu realizacji zadania	0	0
Liczba zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi na realizację zadania	0	0
Środki finansowe zaangażowane na realizację zadania	0	0
Organizowanie szkoleń i warsztatów dla członków rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych		
Liczba zorganizowanych szkoleń	17	29
Liczba uczestników szkoleń	146	271
Liczba złożonych ofert współpracy w celu realizacji zadania	36	33

Źródło informacji: opracowanie własne

Zadanie 4 Rozwój systemu informacji obywatelskiej i poradnictwa specjalistycznego

Tabela nr 35; Metody i wskaźniki realizacji				
2011				
	Powiat		Gmina	
	Tak	Nie	Tak	Nie
Czy samorząd prowadzi specjalistyczne poradnictwo?	11	3	34	68
Liczba osób korzystających z informacji i poradnictwa	4396		8142	
Liczba złożonych ofert współpracy na realizację zadania	7		0	
Liczba zawartych umów na realizację zadania	11		0	
Środki finansowe przeznaczone na realizację zadania	269488		0	

Źródło informacji: opracowanie własne

Z 14 powiatów 11 prowadzi specjalistyczne poradnictwo, liczba osób w powiecie jaka skorzystała z informacji i poradnictwa to **4396**, natomiast w gminach województwa świętokrzyskiego wynosi **8142** osób. Z 102 gmin 68 nie prowadzi specjalistycznego poradnictwa.

Cel strategiczny 2 Wspierania aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych poprzez system pomocy społecznej

Zadanie 2 Stymulowanie samodzielności i aktywności osób niepełnosprawnych w wypełnianiu funkcji opiekuńczej i zapewnienie opieki osobom samotnym

nr 36; Metody i wskaźniki realizacji			
Stosowanie modelowych rozwiązań w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych w ramach integracji z UE			
		2011	
		Powiat	Gmina
Wnioski systemowe	Liczba samorządów terytorialnych których wnioski systemowe zostały zakwalifikowane do realizacji w ramach PO KL.	14	69
	Wysokość pozyskanych środków finansowych (zł)	14 040 778,12	13 571 236,81
	Liczba beneficjentów ostatecznych	2 087	1 897
Wnioski konkursowe	Liczba samorządów terytorialnych których wnioski konkursowe zostały zakwalifikowane do realizacji w ramach PO KL.	0	6
	Wysokość pozyskanych środków finansowych (zł)	0	2 319 565,40
	Liczba beneficjentów ostatecznych	0	358

Źródło informacji: opracowanie własne

W 2011 roku powiaty w województwie świętokrzyskim złożyły 14 **projektów systemowych**, wszystkie zostały zakwalifikowane do realizacji. Powiaty w 2011 roku zaangażowały 18 946 941,77 zł własnych środków.

W 2011 roku zostało złożonych 9 wniosków przez gminy województwa świętokrzyskiego w ramach **projektów konkursowych PO KL**, 6 z nich zostało zakwalifikowanych. Zaangażowanie środków własnych w ramach projektów konkursowych wyniosło 139 203,60zł.

IV PODSUMOWANIE

Niepełnosprawność była i jest poważnym wyzwaniem dla człowieka i zadaniem dla całego społeczeństwa. Jest również jednym z ważniejszych zagadnień współczesnego świata. Problem niepełnosprawności przejawia się we wszystkich aspektach życia.

Niepełnosprawność to długotrwały stan ograniczeń w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka. Bariery jakie pojawiają się w życiu osoby niepełnosprawnej występują na skutek obniżenia sprawności funkcji fizycznych, psychicznych bądź umysłowych. Jest to także uszkodzenie, ubytek, czyli utrata lub wada fizjologiczna, psychiczna, anatomiczna struktury organizmu. Utrata ta może być całkowita, częściowa, trwała lub okresowa, wrodzona lub nabyta, ustabilizowana lub progresywna.

Wprowadzone regulacje prawne (rozpoczęte w latach pięćdziesiątych) m.in.: ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - nowelizowana wiele razy; ustawa o pomocy społecznej; nowe zasady ubezpieczeń społecznych, przyznawania rent i emerytur; zmienione zasady i tryb orzekania o niepełnosprawności; uchwalona przez Sejm Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, generalnie wyjaśniały i regulowały sytuację osób niepełnosprawnych. Należy mieć jednak świadomość, że prawo samo w sobie nie ma wystarczającej siły sprawczej, dlatego też podejmuje się szereg sposobów radzenia sobie z ujawnionymi problemami tej grupy społecznej.

Powszechność niepełnosprawności stawia przed państwem zadanie przeciwdziałania temu zjawisku oraz zmniejszania jego skutków. Społeczeństwo musi nie tylko dążyć do zmniejszenia liczby osób niepełnosprawnych, ale także przeciwdziałać przyczynom prowadzącym do powstawania niepełnosprawności.

W 2011r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w ramach zadań Obserwatorium Integracji Społecznej działające w jego strukturach, realizując funkcję badawczą przy współpracy z Instytutem Badawczym IPC zrealizował po raz pierwszy projekt badawczy po nazwą: **„Sytuacja, potrzeby oraz możliwości osób niepełnosprawnych w województwie świętokrzyskim”**. Najistotniejsze wnioski z przeprowadzonych badań to:

- Osoby niepełnosprawne w województwie świętokrzyskim posiadają w większości wykształcenie średnie (37,5%), zawodowe (26,7%) oraz podstawowe (17%). Dyplom ukończenia uczelni wyższej posiada 16,6% badanych (7,5% licencjat, 9,1 magisterium).
- Osoby niepełnosprawne z naszego regionu charakteryzuje niewielka aktywność społeczna. Zaledwie 10,5% deklaruje przynależność do organizacji pozarządowych, a 8% deklaruje przynależność do grup nieformalnych.
- Około 1/3 niepełnosprawnych respondentów żyje w rodzinie dwuosobowej i nie posiada dzieci, 27,6% tworzy rodziny z dziećmi (najczęściej posiada dwójkę dzieci).

- 40 % badanych deklaruje znaczny stopień niepełnosprawności. Deklarację o znacznym stopniu niepełnosprawności złożyło 50% mężczyzn oraz 35% kobiet (22% kobiet nie potrafiło określić swojego stopnia niepełnosprawności).
- W przypadku 60% respondentów orzeczenie o niepełnosprawności ma charakter trwały.
- Około 1/3 osób ankietowanych deklaruje, iż ich niepełnosprawność wynika z upośledzenia narządu ruchu.
- Niespełna połowa respondentów deklaruje, iż korzysta z rehabilitacji. Osoby korzystające z rehabilitacji zamieszkują głównie powiaty w północnej części województwa. Pojawia się interesujący wniosek po przeprowadzonym badaniu: najmniej deklaracji o korzystaniu z rehabilitacji pochodzi od badanych mieszkających w powiecie kieleckim oraz mieście Kielce.
- Respondenci uczestniczący w badaniu charakteryzują się niską aktywnością zawodową.
- 17,5% respondentów deklaruje, iż niepełnosprawność całkowicie uniemożliwia podjęcie pracy zawodowej. 12,5% badanych uważa, że pracodawcy boją się zatrudnienia osoby niepełnosprawnej. 7% ankietowanych nie chce pracować. Zbyt niskie kwalifikacje są barierą w aktywności zawodowej dla 6,8% respondentów.
- 37% badanych twierdzi, że ukończenie kursu zawodowego poprawiłoby ich wizerunek w oczach potencjalnych pracodawców. Niespełna 30% uważa, że ich atrakcyjność na rynku pracy wzrosłaby w wyniku podniesienia poziomu wykształcenia.
- Według respondentów czynnikami najbardziej ograniczającymi aktywność zawodową osób niepełnosprawnych jest: brak wiary w siebie (40,2%), strach przed brakiem akceptacji w środowisku (34%) oraz niska samoocena i poczucie własnej wartości (25,9%).
- Główne przeszkody w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przez pracodawców stanowią funkcjonujące negatywne stereotypy społeczne dotyczące takich osób.
- Zgłaszane potrzeby przez osoby niepełnosprawne to głównie potrzeby finansowe.
- Zdecydowana większość respondentów deklaruje, iż nie korzystała ani nie korzysta z organizacji i form pomocy, takich jak: dofinansowanie miejsca pracy, pomoc organizacji pozarządowych, spółdzielni socjalnych, Zakładów Aktywności Zawodowej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, biur karier.

- Niespełna 10% respondentów deklaruje udział w projektach dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Wśród osób deklarujących udział w tego typu projektach przeważają głównie osoby młode w przedziale 18-34 lat.

Raport z badań wraz z rekomendacjami, zmieszczony został na stronie internetowej:

www.sejmik.kielce.pl

Z uwagi na to, że skala niepełnosprawności zarówno w kraju, jak i w województwie świętokrzyskim nadal jest wysoka, należy zastanowić się w jaki sposób oprócz obecnie dostępnych instrumentów można poprawić sytuację tej części społeczeństwa.

Reasumując analizę danych zebranych na potrzeby opracowania niniejszego Raportu zauważyć należy, iż jedną z najdotkliwszych barier w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych jest zatrudnienie. Praca dla osoby niepełnosprawnej ma kluczowe znaczenie w integracji społecznej i zawodowej, mimo tego na koniec grudnia 2011 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w województwie świętokrzyskim **pozostawało 4 233 bezrobotne osoby niepełnosprawne, co stanowi 5% ogólnej liczby bezrobotnych w świętokrzyskim**. Głównym czynnikiem warunkującym sposobność podjęcia zatrudnienia jest rodzaj schorzenia osoby niepełnosprawnej i tak w województwie świętokrzyskim **w 2011 roku najwięcej bezrobotnych posiadało stopień lekki 60,7%**. Niepełnosprawni zarejestrowani w urzędach pracy stanowią 5,1% ogółu bezrobotnych w województwie świętokrzyskim. **Najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w 2011 roku było w mieście Kielce 21,6% ogółu oraz w powiecie ostrowieckim 20,3% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych. Najmniej osób niepełnosprawnych bezrobotnych odnotowano w powiecie kazimierskim - 1,13%. Na koniec 2011 roku pracy poszukiwało 663 osoby niepełnosprawne**. Podsumowując na przestrzeni lat 2010 – 2011 odnotowuje się zwiększenie liczby podjęć pracy przez bezrobotne osoby niepełnosprawne.

Dynamika zjawiska niepełnosprawności została oceniona na podstawie danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności. Na podstawie ilościowej analizy orzecznictwa o niepełnosprawności należy stwierdzić, iż w 2011r. o 2108 zwiększyła się liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w stosunku do roku 2010, w którym wydano 3 1876 orzeczeń ogółem. Z analizy danych zebranych do raportu wynika, że **wzrosła liczba wydanych orzeczeń po raz pierwszy w 2011 roku o 3,1% w stosunku do roku 2010. Na przestrzeni lat 2006 – 2011 główną przyczyną starania się osób niepełnosprawnych o przyznanie stopnia niepełnosprawności jest zasilek pielęgnacyjny w 2011 roku 39,9% ogółu orzeczeń**.

Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności w orzecznictwie Powiatowych Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności w okresie od 2005 do 2011 roku były choroby układu ruchu, oddechowego i krążenia, które dominują nad pozostałą grupą przedstawionych schorzeń i kształtują się odpowiednio na poziomie 29%, i 27% wydanych orzeczeń.

Podobna tendencja zauważalna jest w orzecznictwie w **sprawach rentowych** wydawanych przez Oddziały Regionalne Kas Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Najczęstszą przyczyną wydawanych orzeczeń w 2011 roku były choroby układu krążenia i stanowiły 23,2% i choroby układu kostno- stawowego i stanowiły 22%. Obserwowalne są również na przestrzeni lat 2006 – 2011 utrzymujące się wskaźniki chorobowe oraz tendencja wzrostowa ilości wydanych decyzji.

Układ grup chorobowych na podstawie, których Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje orzeczenia nie zmienił się na przestrzeni lat 2006 – 2011. **Nadal najczęstszą przyczyną są choroby układu krążenia 20,3% ogółu orzeczeń, na drugiej pozycji znajduje się natomiast zachorowalność na nowotwory- 15,2%.**

W województwie świętokrzyskim wg danych przekazanych z Narodowego Funduszu Zdrowia Oddziału Świętokrzyskiego funkcjonuje 13 oddziałów rehabilitacyjnych. Liczba ta nie zmienia się od 2010 roku. Natomiast wzrosła ilość miejsc na oddziałach o 1,5% (26 łóżek).

Relacja całkowitego kosztu realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej do całkowitego kosztu realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych w 2011 roku wyniosła 3,13% i jest o 0,03% większa niż 2010 roku.

Narodowy Fundusz Zdrowia podał również do analizy dane dotyczące leczenia uzdrowiskowego. Z danych wynika, że **średni czas oczekiwania na miejsce w szpitalu uzdrowiskowym wynosi 7 miesięcy. Liczba skierowań jaką wystawili lekarze ubezpieczenia zdrowotnego wyniosła w 2011 roku 2842 i jest o 6,2% mniejsza do roku 2010.** Z Narodowego Funduszu Zdrowia osobie ubezpieczonej przysługuje prawo do bezpłatnego lub za dopłatą zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze. **W 2011 roku zostało zrealizowanych 31 605 wniosków o zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze z (wyłączeniem środków pomocniczych przysługujących comiesięcznie), a koszt ich realizacji wyniósł: 10 962 835,46 zł. i był wyższy od 2010r. o 12%.**

W ramach podjętych działań na rzecz osób niepełnosprawnych, uwadze zasługuje fakt realizacji przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, programów celowych dla osób niepełnosprawnych. Odnotowano tendencję wzrostową w zakresie ilości zrealizowanych programów w roku 2011. Kwota jaka została wykorzystana w ramach Programów w 2011 roku to **8 875 445,68 zł**, liczba osób która skorzystała z projektów to ok. **785 osób, 500 instytucji oraz 8 organizacji pozarządowych działających na terenie województwa świętokrzyskiego.**

Cenną informacją podlegającą analizie były dane statystyczne przekazane przez funkcjonujące na terenie województwa świętokrzyskiego 4 Centra Integracji Społecznej oraz 12 Klubów Integracji Społecznej.

Z pozyskanych danych wynika, że w roku 2011 łączna liczba niepełnosprawnych uczestników CIS wyniosła 37 osób co stanowi tylko niespełna 10% wszystkich

uczestników. W odniesieniu do roku 2010 w 2011r. nie uległa zmianie ilość CIS (4) i Warsztatów Terapii Zajęciowej (.24)

Dla dzieci niepełnosprawnych organizuje się kształcenie specjalne, czyli takie, które wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i specjalnych metod pracy. W województwie świętokrzyskim **najwięcej kształcących się dzieci i młodzieży niepełnosprawnych jest z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim - 33% ogółu, najmniej zaś z zaburzeniami psychicznymi 0,06%. Oceniając skale niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży wynika, że najwięcej osób z kształcenia specjalnego korzysta w mieście Kielce, 17% , czyli 772 osoby niepełnosprawne nieletnie z województwa świętokrzyskiego. Najmniej dzieci i młodzieży uczęszcza do szkół integracyjnych tylko 12,9% ogółu osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.**

W 2011 roku w województwie świętokrzyskim **działało 11 specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, do których uczęszczało 594 podopiecznych, 1 młodzieżowy ośrodek socjoterapii z 44 wychowankami, a także 2 młodzieżowe ośrodki wychowawcze, do których uczęszcza 91 podopiecznych.** W porównaniu z 2010 rokiem zmalała liczba Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych (o 2 placówki) oraz Socjoterapeutycznych (o 1 placówkę) w województwie świętokrzyskim. Zmniejszyła się również liczba uczniów z 365 w 2010 do 135, czyli frekwencja zmalała o 36,9%.

1 100 osób to niepełnosprawni studiujący na uczelniach w województwie świętokrzyskim, w tym do szkół publicznych uczęszczają 581 osoby niepełnosprawne.

Z danych przekazanych przez Kuratorium Oświaty wynika, że w województwie świętokrzyskim systematycznie poprawia się stan obiektów szkolnych pod względem technicznym. Placówki szkolne przygotowują swoje obiekty pod potrzeby osób niepełnosprawnych instalując w nich odpowiednie podjazdy, windy oraz toalety. **43,8% ogółu szkół i placówek oświaty w województwie świętokrzyskim posiada odpowiednio dostosowane pod potrzeby niepełnosprawnych toalety.**

Kolejnym obszarem, który został poddany ocenie – jest działalność ośrodków pomocy społecznej i zadań przez nie realizowanych. **Kwota wypłaconych świadczeń z pomocy społecznej w 2011 roku była większa o 19 354 000,00, czyli o 5,4% w stosunku do roku 2010, natomiast kwota wypłaconych świadczeń z powodu niepełnosprawności ukształtowała się na poziomie 847 466zł. i była niższa o 9 % w stosunku do 2010r.** Największą różnicę obserwuje się w wysokości wypłacanych zasiłków okresowych. Zasiłki te wypłaca się w przypadku długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia. Duże dysproporcje pomiędzy poszczególnymi zasiłkami w 2010 i 2011 rokiem mogą wynikać z powodzi, która przeszła przez województwo świętokrzyskie w 2010 roku i w konsekwencji tego gminy musiały w 2010 dokonać innego podziału środków.

Porównując dane z 2010 i 2011r. należy stwierdzić, iż uległa zmianie struktura wydatków ośrodków pomocy społecznej - udział wypłaconych świadczeń z powodu

niepełnosprawności do kwoty wypłaconych świadczeń pomocy społecznej uległ zmniejszeniu o 0,03%.

W programowaniu działań Samorządu Województwa Świętokrzyskiego w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych na lata następne z pewnością posłuży opracowany za rok 2011 Raport z realizacji Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2006 – 2013 oraz rekomendację wynikającą z projektu badawczego po nazwą „*Sytuacja, potrzeby oraz możliwości osób niepełnosprawnych w województwie świętokrzyskim*” zrealizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w 2011r.

Spis tabel:

1. **Tabela nr 1;** Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w województwie świętokrzyskim w 2011 roku
2. **Tabela nr 2;** Oddziały specjalne przy szkołach i gimnazjach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w województwie świętokrzyskim w 2011 roku
3. **Tabela nr 3;** Orzeczenia poradni psychologiczno- pedagogicznych wydane w Województwie Świętokrzyskim w 2011 roku wg rodzajów orzeczeń
4. **Tabela nr 4;** Opinie poradni psychologiczno – pedagogicznych wydane w 2011 roku
5. **Tabela nr 5;** Formy pomocy bezpośredniej udzielonej dla uczniów w 2011 roku
6. **Tabela nr 6;** Liczba studentów niepełnosprawnych kształcących się na uczelniach w Województwie Świętokrzyskim w 2011 roku
7. **Tabela nr 7;** Stan obiektów szkolnych przygotowanych do korzystania przez osoby niepełnosprawne w 2011 roku
8. **Tabela nr 8;** Ilość niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem rodzaj niepełnosprawności wg powiatów Województwa Świętokrzyskiego
9. **Tabela nr 9;** Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w 2010 i 2011 roku
10. **Tabela nr 10;** Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg. wieku i czasu pozostawania bez pracy za 2011 rok
11. **Tabela nr 11;** Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg stażu pracy w województwie świętokrzyskim w 2011 roku
12. **Tabela nr 12;** Programy celowe realizowane przez Oddział Świętokrzyski Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2011 roku
13. **Tabela nr 13;** Przyczyny ubiegania się o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności
14. **Tabela nr 14;** Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2006-2011
15. **Tabela nr 15;** Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Oddziały Regionalne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w latach 2006 – 2011
16. **Tabela nr 16;** Najczęstsze przyczyny orzekania o niepełnosprawności , wydawane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach w latach 2006 – 2011
17. **Tabela nr 17;** Placówki rehabilitacji medycznej w Województwie Świętokrzyskim w latach 2006 – 2011
18. **Tabela nr 18;** Koszty świadczeń rehabilitacyjnych w Oddziale Świętokrzyskiego Narodowego Funduszu Zdrowia na przestrzeni 2006 – 2011
19. **Tabela nr 19;** Listy oczekujących na świadczenia w zakresie rehabilitacji medycznej

20. **Tabela nr 20;** Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej przez Świętokrzyski Oddział Wojewódzki w latach 2010 - 2011 według poszczególnych rodzajów rehabilitacji medycznej
21. **Tabela nr 21;** Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego w Województwie Świętokrzyskim w latach 2007-2011
22. **Tabela nr 22;** Zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne z zakresu lecznictwa sanatoryjnego w Województwie Świętokrzyskim w latach 2007-2011
23. **Tabela nr 23;** Realizacja świadczeń rehabilitacji medycznej w lecznictwie uzdrowiskowym przez Oddział Świętokrzyski Narodowego Funduszu Zdrowia w latach 2007 – 2011
24. **Tabela nr 24;** Wydatki ośrodków pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim w 2010 - 2011r.
25. **Tabela nr 25;** Kontrakty socjalne w województwie świętokrzyskim w 2010 i 2011 roku
26. **Tabela nr 26;** Wykorzystanie środków finansowych przyznanych w latach 2008- 2011 na realizację projektu systemowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej „Edukacja receptą na lepsze jutro”
27. **Tabela nr 27;** Ilość domów pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim – 2012 roku
28. **Tabela nr 28;** Centra Integracji Społecznej
29. **Tabela nr 29;** Wykorzystane środki PEFRON na poszczególne zadania z rehabilitacji społecznej i zawodowej w 2011 roku
30. **Tabela nr 30;** Wykorzystanie środków PFRON przez powiaty w Województwie Świętokrzyskim w 2010 i 2011 roku
31. **Tabela nr 31;** Zadania realizowane przez Samorząd Województwa z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w latach 2010 - 2011
32. **Tabela nr 32;** Metody i wskaźniki realizacji
33. **Tabela nr 33;** Metody i wskaźniki realizacji
34. **Tabela nr 34;** Metody i wskaźniki realizacji
35. **Tabela nr 35;** Metody i wskaźniki realizacji
36. **Tabela nr 36;** Metody i wskaźniki realizacji

Spis wykresów:

- 1) **Wykres nr 1;** Wolne miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych w latach 2002 – 2011 w województwie świętokrzyskim
- 2) **Wykres nr 2;** Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg stopnia niepełnosprawności w 2010 i 2011 roku
- 3) **Wykres nr 3;** Liczba orzeczeń wydanych przez powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w latach 2006 – 2011 dla osób w wieku 16 lat i więcej zamieszkałych w Województwie Świętokrzyskim
- 4) **Wykres nr 4;** Wydane orzeczenia o niepełnosprawności po raz pierwszy na przestrzeni 2006 – 2011 rok
- 5) **Wykres nr 5;** Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydana w latach 2006 – 2011 przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia zamieszkałych na terenie Województwa świętokrzyskiego
- 6) **Wykres nr 6;** Wydane orzeczenia w 2011 roku przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o niepełnosprawności dla osób w wieku 16 lata i więcej w Województwie Świętokrzyskim
- 7) **Wykres nr 7;** Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla osób przed 16 rokiem życia zamieszkałych na terenie województwa świętokrzyskiego
- 8) **Wykres nr 8;** Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2006 – 2011 dla osób przed 16 rokiem życia
- 9) **Wykres nr 9;** Liczba orzeczeń wg celów ich orzeczenia wydanych przez powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w wieku 16 lat i więcej
- 10) **Wykres nr 10;** Liczba i cel złożonych wniosków dla osób przed 16 rokiem życia w 2011 roku
- 11) **Wykres nr 11;** Liczba i cel złożonych wniosków dla osób przed 16 rokiem życia w latach 2006 - 2011
- 12) **Wykres nr 12;** Liczba orzeczeń wydanych w latach 2006 – 2011 przez Oddział Regionalny KRUS dla mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego
- 13) **Wykres nr 13;** Liczba wydanych orzeczeń przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w latach 2006 – 2011
- 14) **Wykres nr 14;** Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny i stopnia niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia w 2011 roku przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Województwie Świętokrzyskim
- 15) **Wykres nr 15;** Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia wg wieku
- 16) **Wykres nr 16;** Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia wg płci
- 17) **Wykres nr 17;** Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia wg wykształcenia
- 18) **Wykres nr 18;** Liczba wydanych orzeczeń dla osób po 16 roku życia wg zatrudnienia
- 19) **Wykres nr 19;** Liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności dla osób po 16 roku życia wg przyczyny niepełnosprawności na przestrzeni 2006 – 2011 roku

- 20) **Wykres nr 20;** Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie świętokrzyskim w 2011 roku dla osób przed 16 rokiem życia
- 21) **Wykres nr 21;** Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie świętokrzyskim w 2011 roku dla osób przed 16 rokiem życia wg płci
- 22) **Wykres nr 22;** Ogółem wydane orzeczenia przez Zakład Ubezpieczeń w Kielcach w 2011 roku
- 23) **Wykres nr 23;** Orzeczenia wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach w 2011 roku wg przyczyny niepełnosprawności
- 24) **Wykres nr 24;** Orzeczenia wydane przez Oddział Regionalny Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach w latach 2006 – 2011
- 25) **Wykres nr 25;** Poradnie w Województwie Świętokrzyskim w 2010 i 2011 roku, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł kontrakt na świadczenie usług medycznych
- 26) **Wykres nr 26;** Relacja całkowitego kosztu realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej do całkowitego kosztu realizacji wszystkich świadczeń zdrowotnych
- 27) **Wykres nr 27;** Liczba zrealizowanych skierowań przez Narodowy Fundusz Zdrowia w 2007 – 2011 roku
- 28) **Wykres nr 28;** Całkowity koszty realizacji świadczeń rehabilitacji medycznej w szpitalach uzdrowiskowych w latach 2007 – 2011
- 29) **Wykres nr 29;** Liczba wniosków złożona do Narodowego Funduszu Zdrowia w 2010 i 2011 Roku
- 30) **Wykres nr 30;** Zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczno – pomocniczy przysługujący comiesięcznie finansowany przez NFZ Oddział Świętokrzyski
- 31) **Wykres nr 31;** Osoby korzystające ze świadczeń w pomocy społecznej w Województwie Świętokrzyskim w 2010 i 2011 roku
- 32) **Wykres nr 32;** Struktura świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych w kwotach za rok 2011
- 33) **Wykres nr 33;** Struktura świadczeń na rzecz osób niepełnosprawnych w kwotach za rok 2010
- 34) **Wykres nr 34;** Liczba kontraktów socjalnych zakończonych aktywizacją zawodową w 2010 i 2011 roku
- 35) **Wykres nr 35;** Liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej w 2010 i 2011 roku
- 36) **Wykres nr 36;** Liczba miejsc i osób w Środowiskowych Domach Samopomocy w 2010 i 2011 roku
- 37) **Wykres nr 37;** Liczba uczestników Centrów Integracji Społecznej w 2011 roku w Województwie Świętokrzyskim
- 38) **Wykres nr 38;** Kwota dofinansowania zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2010 i 2011 roku w województwie świętokrzyskim